

SAN MATEO

Jaayhu'i'my Jadu'n Nej Jesucristo

Ytun Yjajti

Je Jesucristo ymij'ap ymijteedy

¹ Cham ngapxa'ñ nmiydäga'ñich pín Jesucristo y'ap'ajt yteedy'ajt jadu'n nej yhu'i'my jaybety. Jesucristo je' oy ap'adyii teedy'adyii David etz Abraham.

² Abraham oy ung'adyii Isaac. Isaac oy ung'adyii Jacob. Jacob oy ung'adyii Judá etz y'ajchytijc y'uchytijc. ³ Judá etz Tamar oy ung'adyii Fares etz Zara. Fares oy ung'adyii Esrom. Esrom oy ung'adyii Aram. ⁴ Aram oy ung'adyii Aminadab. Aminadab oy ung'adyii Naasón. Naasón oy ung'adyii Salmón. ⁵ Salmón etz Rahab oy ung'adyii Booz. Booz etz Rut oy ung'adyii Obed. Obed oy ung'adyii Isaí. ⁶ Isaí oy ung'adyii rey David. Je rey David je' oy ytöxyijc'adyii huidi anajty Uriás ytöxyijc'ajtpy. E je' ajcxy y'ung'ajti Salomón.

⁷ Salomón oy ung'adyii Roboam. Roboam oy ung'adyii Abías. Abías oy ung'adyii Asa. ⁸ Asa oy ung'adyii Josafat. Josafat oy ung'adyii Joram. Joram oy ung'adyii Uzías. ⁹ Uzías oy ung'adyii Jotam. Jotam oy ung'adyii Acaz. Acaz oy ung'adyii Ezequías. ¹⁰ Ezequías oy ung'adyii Manasés. Manasés oy ung'adyii Amón. Amón oy ung'adyii Josías. ¹¹ Josías oy ung'adyii Jeconías miid y'ajchytijc y'uchytijc. Huin'it Babilonia jääy oy mach je israelitas jääy. Chi minicxy jím Babilonia y'it.

¹² Jim ma je Babilonia y'it, jim Jeconías oy ung'adyii Salatiel. Salatiel oy ung'adyii Zorobabel. ¹³ Zorobabel oy ung'adyii Abiud. Abiud oy ung'adyii Eliaquim. Eliaquim oy ung'adyii Azor. ¹⁴ Azor oy ung'adyii Sadoc. Sadoc oy ung'adyii Aquim. Aquim oy ung'adyii Eliud. ¹⁵ Eliud oy ung'adyii Eleazar. Eleazar oy ung'adyii Matán. Matán oy ung'adyii Jacob. ¹⁶ Jacob oy ung'adyii José huidi oy ñäy'adyii María. E je María oy ung'adyii Jesús huidi yxii Cristo.

¹⁷ Jadu'n oy ñicxy majmactz najtzquëxi' Abraham ixti David. Ma je David jamajmactz najtzquëxi' chi je israelitas jääy yajtzimy yajmajch ma Babilonia y'it, e nañ jamajmactz najtzquëxi' chiini oy ymiñ yja'ty je Cristo.

Jesucristo yma'xung'ajtín

¹⁸ Jadayab capxy ayuc jadu'n nej ymiñ yja'ty je Jesucristo. Jesús ytaj, huidi anajty yxii María, yi' ti anajty ycapxytungixy co ypigaangixy miid José; e ma anajty ca'ní ñaybudigíiyigixy, chi María oy y'ungdzimígy miid yi Dios yjihui'ñ ymic'ajt. ¹⁹ José, yi' ñäy, hue' anajty yi' yajpaty janch tudägy. Ca' anajty xihua'ñ María mayjäyjoty. Hue' janchtiy yhuinma'ñybaty co ixmadza'ñ ayüch ameech ca' pin yajnejhuihua'ñ. ²⁰ Huin'it ma jadu'n anajty nihuinmayiy, chi Huindzin Dios tüt y'ángel ñayquëxi ci cumäyjoty ma José, chi ñimaayi:

—José, David y'ap y'oc, ca' mijcajee mdzach-huinmay nej m'oxtöxyijc'adiiyb María, com yi' yung huidibi yajma'xung'adamy hue' miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt ycixpi. ²¹ Yi' ypadamy tüt y'ung

e mxiimöhuipy Jesús. Jadu'n yi' xii'adiiyb com jëgíx co yi' yajpocyñihuädzam ñaax ycajp.

²² Tüg'óciy jada ytundaayi yjajtaayi ycijxy yca'pxy jadu'n nej je Dios anajty ti nímäy je profeta, je jää huidi Dios y'ayuc najtzcapxiyyip ma anajty jadu'n yjaybetyity:

²³ Je töxyjää huidibí ca' yéydijc miiddzinäy hue' je' ung tzimicíp. Chi ypadamyb tüg je y'ung hue' je' yxii'adaanip Emanuel.

Emanuel hue' yhuimbidzimy Dios miid iich ajt.

²⁴ Co José ymähuijj, chi cuyduñ jadu'n nej anajty Dios y'ángel ti nímäyi, chi huoy María jadu'n nej jihuiiy töxyijc'adyii. ²⁵ Per ni ca' ajcxy jadu'n chinaay jadu'n nej jää ypicý chinäy ixti cooni oy María y'ung yajma'xung'aty. Chi yxiimoy Jesús.

2

Madza' ni'ixpigiiyb oy co'ixiiygixy pi'c'ung

¹ Jesús yma'xung'ajty ma tüg cajp huidi yxii Belén, jím ma Judea ñaaxjot, huin'it co anajty Herodes yrey'aty ma yi jimbí naaxjot. Chi huin'it yja'ty ma Jerusalén cajp nijejity yéydijctijc huidibí anajty ti choñ ma xii ypidzimy, yi huidibí anajty ajcxy xii madza' ti ni'ixpigiiygixy. ² Chi ajcxy yajtiy:

—¿Ma je judíojää yrey tibí yma'xung'aty? Ti iich ajcxy n'ijxi yi' ymadza' jím ma xii ypidzimy, e yi' iich ajcxy ya miñ nhuindzigihuaangixy.

³ Co je rey Herodes jadu'n midooy, chi ooy ytigiiy tajpi maybi miid tüg'óciy cajpjää jím Jerusalén.

⁴ Huin'it je rey huomujctay tüg'óciy teedytijc huindzindijc huidibí anajty yaj'ixpijcp yi Dios yley,

chi yajtìy ma anajty yma'xung'ada'ñ yi Cristo. ⁵ Chi ajcxy y'adzooy:

—Jim Belén ma Judea ñaaxjot, com Dios y'ayucnajtzcapxiybi jadu'n je' cojaay:

⁶ E miich Belén, mabi Judea ñaaxjot, mij'ajtp mgix'ajtp ca'ydi jac huidi naax jac huidi cajp, com ma miich chona'ñ tûg Huindzin huidi ane' mam yi israeljäy.

⁷ Huin'it Herodes oy yajhuoyii ameech huidibi anajty ti ijxcixy yi madza'. Chi tiybijcy yajxon mina anajty oga'n ti ijxcixy je madza'. ⁸ E huin'it ajcxy quejxy jim Belén. Chi jadu'n nimay:

—Níxcxicx jim e ocnidiu ocyajtiugixy je pi'c'anäg; e co anajty ti mbatcixy, miñ miich ajcxy xyajnimáaygixyich jaydëbi iich nícxxy nañ jadu'n nhuindzigiyyich.

⁹ Co jadu'n rey najtzcapxiyday, chi ajcxy choñ. E je madza' tiibí anajty ijxcixy ma xii ypidzimy, chi ajcxy ijxy jayijp je' anajty nícxxy ma je' ajcxy, ixti coni oy je madza' yhuäcxipy ma anajty je pi'c'anäg yajpaady. ¹⁰ Co je rey ixpciytijc jadu'n ijxy yi madza', chi ajcxy oy janch jotcuje ñayjihuÿii. ¹¹ Co ajcxy ytijctigiiy, chi ajcxy ijxy je pi'c'anäg miid ytaj je María. Chi jada' ajcxy ñaygojxtinaydaaci huindzigiyy ojadajty ajcxy je pi'c'anäg. Chi ajcxy yaj'ahuach yxuumy aguejtucy abijctucy, chi ajcxy yajpidzimy oori, poom, etz tûg tzoy huidi yxii mirra. Chi ajcxy moy je pi'c'anäg. ¹² Chi cumäyjoty ajcxy nimaaysi co ca' huaad yhuimbijtcixy ma Herodes, chi ajcxy nícxni ma ycajp, jüyöyñaxy ajcxy je Herodes, huingbi tü'aa ajcxy ycuyñicx.

Co José etz María yqueegyñíxcxicxy Egipto

13 Co je rey ixpícytjc ajcxy yhuimbijtaayñi, chi cumäjoty José ijxy tūg Dios y'ángel, chi ñimaayi:

—Pídíg, nícx jím Egipto ñaaxjot miid yi pi'c'anäg etz miid yi' ytaj, e jím mhui'mipy ixti cooni iich miich nimähuipy. Com yi Herodes y'ixtähuamy yi' yi pi'c'anäg e yaj'öga'ñ yi'.

14 Chi huin'it José ypidíg yí miid tzooñ coodz je pi'c'anäg miid ytaj, chi ajcxy nícx jím Egipto.

15 Jim ajcxy y'ijty ixti cooni oy y'ögy je Herodes. Jada je' jadu'n yajcuydun jadu'n nej Dios anajty ti yminañ ma yi' y'ayucnajtzcapxiybi: "Jím Egipto iich n'ung ti nhuoy."

*Herodes pidacy y'ane'min co huen pi'c'anäg
yaj'öctäyii ajcxy*

16 Co Herodes oy huinma'ñ yajyöy co ti anajty ooy yhuin'ñyii je rey ixpícytjc ajcxy co ca' anajty ti ñihuimbidyii, chi ooy yjot'ambijcy, chi ni'ane'mdiy co huen nícx jím Belén etz majaty cajp mihiungan Belén, yaj'öctaaygixy tūg'óciy yi pi'c'anäg huidibi mejtz jimijt etz huidibi ca'ni nigootty mejtz jimijt. **17** E jadu'n jada yajcuyduñ jadu'n nej anajty Dios y'ayucnajtzcapxiybi, je Jeremías, anajty ti cojaay:

18 Jim Ramá yajmidoy co anajty chachjiy chachyäxy jäy ajcxy; yi Raquel tzachjib tzachyaaxp miid y'ung ajcxy ycixpi, ca' ajcxy anajty yjotcujc'aty miid co anajty y'ung ti y'öctäy.

19 Co oy y'ocni Herodes huin'it jím Egipto, Dios tūg y'ángel ñayguëxici cumäjoty ma José. Chi ñimayi:

20 —Pidiig, miidnicx yi pi'c'anäg etz yi' ytaj jim ma yi Israel ñaaxjot jadügtocy com ti y'öctaayñi yi huïdibi anajty yaj'ögam yi pi'c'anäg.

21 Huin'it José ypidígy, miid nícxxy yi pi'c'anäg etz yi' ytaj jim ma Israel ñaaxjot. **22** Per co José nejhuiy co je Arquelao yi' anajty jim ane'mb jadu'n nej anajty je yteedy Herodes, ooy chigiiy nej ñícxip jim. E co jadu'n anajty ti ycumäy co ca' jim ñícxip, chi ajcxy ñícxxy jim Galilea ñaaxjot. **23** Co jim yjäty, chi jim chinaydacpijcy ma je cajp huïdi yxii Nazaret. Jadayaabi je' jadu'n tun jajti jadu'n nej anajty ycojaayity ma Dios y'ayucnajtzcapxiibí ñecy co Jesús xii'adiibí Nazareno.

3

Juan el Bautista y'ayuc capxhuäcxy ma tiidz naax it

1 Huin'it tiempo nañ jadu'n Juan je Bautista (huïdibi jäy yajniibejtpi) ymiñ tüt tigidum ma Judea ñaaxjot capxhuäcx Dios y'ayuc, **2** yminañ:

—Jothuimbíjtcix ma Dios com yi Dios y'ane'min huingoniñ yi'.

3 Jada Juan yi' je' huïdibi je profeta Isaías nigapxy yminañ:

Jim mijtigidum yajmidoy tüt ayuc minañ:
“Ni'ixiibygixy yi mHuindzin ytü'aa,
ni'ixiibygixy tüt tü'aa tiibibi.”

4 Je Juan hue' anajty yhuit'ajtpy iyujc nibijc (huïdibi jäy ytijpy camello) e hue' anajty yhuiinip iyujc ac, e yi' anajty yjicxy'ajtpy mu' etz tijaty iyujc pág jim tüt tigiduum. **5** Chi chooñ jim Jerusalén jäy etz tüt óciy huïdijaty tzinaayb ma

Judea ñaaxjot, nañ jadu'n huidijaty tzinaayb ma Jordán mijniiba', niçx ajcxy ma Juan amido'íjtìy yi' y'ayuc. ⁶ Co anajty ajcxy nigapxtaaygixy yi' ypocy huidi anajty ti tundigooygixy, huin'it anajty ajcxy Juan yajniibedyii ma Jordán mij nii.

⁷ Per yi Juan y'ix co may fariseo jäy etz saduceo jäy miñ anajty ajcxy niibejtcixy, chi ajcxy niimay:

—¡Miich ajcxy, m'ajuugy m'amigüg ahua'n iyujc! ¿Pín ti xyajni'ixiygixy nej jëbi huaad mgögueeccixy yi' ayo'n huidibi huingomb? ⁸ Yajxon jäy'ajtcix tiydudägy huen niguëxìgy co ti mjothuimbijtcixy. ⁹ Ca' jadu'n mdzachminaangixy co Abraham xy'ap'adyii xy'oc'adyii. Iich miich ajcxy yam ndimnimaayb co Dios ixti jëbi yi' yaj'ap'adyii yaj'oc'adyii Abraham jada tzaajot ca'ydi miich ajcxy. ¹⁰ Yi' jach ni'ixi yi' y'ijtni ma quipy y'ix, tög'ociy quipy huidi ca' oy ytim'aty yajpujxp yi', e chi jada' yajnögy jiinjoty. ¹¹ Iich, janch yajniibejtpich miid nii, yi' yi' jadu'n nej tög ixpejt co ti mjothuimbijtcixy; per jacminamb tzojc huidi ajcxy xyajniibedipy miid Dios yjhui'ñ etz miid jiin. Je' ymiid mic'ajtin etz cötujcán, nügi ca'ydi iich, ni xycapaadyich niçxy ycig nyajtecyendügyich. ¹² Ymiid mic'ajtin pijc-huäcxamy yi' jäy jadu'n nej jäy huimbojy moc, abicy pidäga'ñ actz, abicy moc pajc. Yujcpiga'ñ moc pajc ma tze'x ninögihua'ñ yi' moc actz moc jaam jiinjoty ma je jiin huidibi nicaminaaxii ycapich.

Co Jesús ñibejty

¹³ Huin'it Jesús chooñ ma Galilea ñaaxjot, chi ñicxy ma Jordán mij nii ma anajty Juan

yjäyyajniibety, niibedam anajty yi' nañ jadu'n.

¹⁴ Juan ca'jadim'a'ixiy, chi nimay Jesús:

—Iich miich ixyipy xyajniibejtpich, ¿e miich mimb ma iiichi?

¹⁵ Chi Jesús y'adzooy:

—Jadachambi oc'a'ixi jadu'n, com ooy yi' ycopityity co nguyundayim tüg'óciy tiibi Dios xyaj'ane'mim.

Huin'it Juan a'ixiy chi yajniibejty Jesús. ¹⁶ Co Jesús ñibejttay, chi Jesús ijxy Dios yjihu'ñ ñigidägyii jadu'n nej tüg pi'cmuuxy. ¹⁷ E huin'it yajmidoy tzajpcíxy tüg ayuc ymina'ñ:

—Jada je' iiich n'ung'ajtypich huidibi ooy ndzocýich huidibi ooy miid jotecujc nayjihu'ñijich.

4

Je mujcu' tuñ ijxta'ni Jesús

¹ Chi Dios yjihu'ñ yajnicxy Jesús mijtigiduum jaydëbi je ca'oybi yjot'ixiyb yhuinma'ñ'ixiyb.

² Jim y'ijty jaygay huixchigui'px xii huixchigui'px tzuum, e huin'itni ooy yiböccodyii. ³ Chi je ca'oybi nimijhuägy Jesús ocjot'ixa'ñ oc-huinma'ñ'ixa'ñ, chi nimay:

⁴ —Pen Dios miich xy'ung'ajtp, nimá' jada tzaa huen naygojyii tzajcaagy.

Chi Jesús y'adzooy:

—Jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy: “Ca'p jäy tzajcaagyt'iajty nitzinähuiipy, nañ jadu'n nitzinähuiipy tüg'óciy yi ayuc huidibi Dios ycapxp.”

⁵ Chi je ca'oybi miidnicxy Jesús jim Jerusalén, chi ymiidpejty tzajptijc cöduum. ⁶ Chi nimay:

—Pen janch co miich Dios xy'ung'adyii, cödijpnax jiiby naaxcíxy, ca' yi' nej mjadipy com jaybety jadu'n ymiñ co jadu'n ymina'ñ:
Dios yquexyp yi' y'ángeles jigix xycuend'adipy xy-huidzipy miid yci', ca'ydi ninej mgönepy ma tzaagop.

⁷ Chi Jesús y'adzooy:

—Nañ jadu'n ymiñ jaybety: “Ca' mjot'ixipy mhuinma'ñ'ixipy yi' mhuindzin Dios.”

⁸ Jadüg'oc je ca'oybi ymiid'ajty Jesús ma tüg copnícx janch cijxpi, e jím yajni'ixiyday tüg'óciy naax cajp co ooy miidity oy'ajtin etz mic'ajt. ⁹ E chi nimay:

—Iich jada miich nmoydähuiipy tüg'óciy, pen miich cojxtina' xyhuindzigiiyich xy'ojadatyich.

¹⁰ Huin'it Jesús y'adzooy:

—Huinhäctutcich miich mujcu', com jadu'n yjaybetyity: “Tügpajc yi' mHuindzin Dios yi' mhuindzigiihuipy m'ojadadipy.”

¹¹ Huin'it je ca'oybi huinhäctucy Jesús, chi Jesús ñimiini ángeles ycuend'ajti.

Jesús ytung yajtzondacy jím Galilea

¹² Co Jesús nejhuiy co Juan ti anajty yajpidägy pujxitigoty, chi yhuimbijtni jadüg'oc jím Galilea.

¹³ E ni ca' yhui'miiy jím Nazaret, chi ñicxy jím Capernaum, jím ma Zabulón etz Neftalí y'it. ¹⁴ Jada je' jadu'n tuni jajti jadu'n nej Dios y'ayucnajtzcapxiyyibi Isaías anajty ti cojaay:

¹⁵ Zabulón etz Neftalí ñaaxjot. Je tü'aa huidibi mejypa' huidibi a'oy'amy ma Jordán mij nii. Jím Galileajäy chinäy huidibi ca' yjudiojäity.

16 Yí jää ajcxy huidibí jím tzinaayb agootztuuby ijxpaty ajcxy tüg tiicxin jajin. Je huidijaty anajty ajcxy tzinaayb ma je jibicpi y'anicüy, chi ajcxy ycodicxiy tügi tiicxin jajin.

17 Ixti huin'it Jesús ytigiiy ayuccapxhuäcxp yminañ:
—Jothuimbijtcix, yajmingix yajmejtzciix mjot mhuinma'ñ ma Dios, com yí Dios y'ane'min huin-gonip yí'.

*Jesús nimay nimidaax je acxmajtzpi:
“Pajamgich”*

18 Jesús tüyöyb anajty ma Galilea mejypa', co ijxpaty metz yeydijc ac tüg quëxpi, hue' anajty yí' je' je Simón, huidibí nañ jadu'n yxií Pedro, e je jadügpi hue' je' anajty Andrés. Acxmadzií anajty ajcxy yí' ytung'ajty e jím anajty ajcxy yí' tzachniigöhuich y'acxmadzi'ñ. **19** Chi Jesús nimay ajcxy:

—Pajamgich, iich miich ajcxy nyajni'ixihuiipy nej jää myaj'ixpigipy je Dios ytiy'ajt.

20 Huin'it je' ajcxy ixmajztay tüg'óciy yí' y'acxtzaay, chi ajcxy panicxy Jesús.

21 Hueení jac'amijci'm Jesús ijxy janimetz Zebedeo ajcxy ymang, je Jacobo etz Juan. Jím anajty yí' ajcxy ma tüg barco miid yteedy, yí' anajty ajcxy yí' jím chach'adagiiyb yí huidibí mi'acxmajtzciixy. Chi ajcxy Jesús yhuoohui. **22** E huin'it ajcxy ixmajztay je barco etz yí' yteedy, chi ajcxy panicxy Jesús.

Jesús yaj'ixpicy mayjää

23 Huidittay Jesús ma tüg'óciy Galilea ñaaxjot, yaj'ixpicy jää majaty je naymujctac cajp cajp. Capxhuäcxy yí Dios ytiy'ajt etz nañ jadu'n pa'mjää yajtzocy huen ytimyhuidipá'mity anajty ajcxy

ymiid. ²⁴ Chi Jesús oy yajnejhuiiyñi ma tüg'óciy yi Siria ñaaxjot, e chi ajcxy miiidmiñ ma Jesús tüg'óciy huídijaty anajty ajcxy ca'oybi miid, etz huídijaty anajty ajcxy cixuxy tecyxuxy, chi Jesús yajtzoocy. ²⁵ Huin'it Jesús ypanicxi mayjäy huídijaty anajty ajcxy tzinaayb ma Galilea ñaaxjot etz yi Decapolis jääy, nañ jadu'n Jerusalén jääy etz huídijaty tzinaayb ma Judea ñaaxjot, nañ jadu'n huídijaty anajty ajcxy tzinaayb a'oy'amy ma Jordán mij nii.

5

Je tiy'ajt huídibi Jesús ycapx ma tüg cögop

¹ Co Jesús ijxy tüg'óciy je mayjäy, chi nicxy ma tüg copniçx, e chi jim y'ixtacy. E huin'it je' y'ixpijcpidiyc ajcxy yjübigiiy. ² Chi Jesús ytigiiy yaj'ixpijcp yminañ jadu'n:

Je pinjaty ajcxy jotecújcip

³ —Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi nejhuiiyb co yajmayjajtpy Dios y'oy'ajt, yi' ajcxy paatip Dios y'ane'min.

⁴ Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi yajpatp taj may, yi' ajcxy yajmöhuam jotecujc'ajtin.

⁵ Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi yung naxpy jääy'ajtp, yi' ajcxy padaamb tüg'óciy je huídibi Dios ti yaj'ahuaniiyii.

⁶ Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi cuydunamb huídibi Dios chojcpy, Dios yi' ajcxy pubediib.

⁷ Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi pa'ayoob huenytmpinjäity, Dios nañ jadu'n ajcxy pa'ayohuib.

⁸ Janch jotecujc je jääy ajcxy huídibi huädz yjot yhuinma'ñ, yi' ajcxy y'ixipy yi' Dios.

9 Janch jocujc je jäy ajcxy huidibí ca' ti tzip tzojccixy, com yi' ajcxy Dios ung'adib.

10 Janch jocujc je jäy ajcxy huidibí yajnixiicp yajnigapxp miid je Dios ytíy'ajt ycixpi. Yi' ajcxy idamb ma Dios y'anemín.

11 Janch jocujc miich ajcxy co jäy jibíc xytungíxy co nigoob xyñihuambejtcixy etz capxcixy huidijaty ca' ytíy'ajtity miid iich ycixpi. **12** Xondaaccix jocu'ajtcix co mbadaangíxy tüg oy'ajtin jiiby tzajpjoty. Nañ jadu'n ajcxy ixhuidijty pahuuidijty je Dios y'ayucnajtzcapxiybí jecy'ajty.

Miich ajcxy je tudägyjäy ya naaxhuiñ

13 Jadu'n nej caan ca' yajpüch je tzüch jíicxy tím jadu'n miich ajcxy myajpaady ya naaxhuiñ. Pen je caan ca' miid ti xücx'ajtin, ¿nej jébi nyajtuunim? Ca' y'oc'oyyajtunity, chi yajnajtzxidiyñi, chi yhuaani tembejt hua'cpejt.

14 Oc'ix tüg je cajp jím copcix, ca' jébi mhuijtzüdzim mgoyüdzim. **15** Co tüg jíin nyajtoyicim, ca' huaad tu'tz ngöjujpim. Hue janchtiy co nyajtiicxim cix, huin'it jébi xycodicxtaayim jadu'n nej ajt nyajpaatim ma tijc. **16** Nañ jadu'n miich ajcxy mdzinaaygíxy tudägy ma ajcxy je mayjäy jaydëbi ajcxy ixipy je oybi huidi miich ajcxy mdumyb. Huin'it ajcxy ojadadipy je mDios teedy huidibí jiiby tzajpjoty.

Jesús yaj'ixpicy nej yi'yi Dios ycötujcin

17 Ca' mhuinmay co iich ti nmiñich ya co nbigaanich je Dios y'ayuc je' huidibí anajty ti jaay Moisés etz je profetitiyc. Ca' iich nyajmijaagixa'ñ je cötujcin, iich ti nmiñich co nguyduna'ñich jadu'n nej ymiñ jaaybety. **18** Janch tiy'ajt jadu'n

nej nímaaygíxy, je huidibí mimb jaaybety jadu'n tundáhuam jajtähuam. Ni tüg letra oy mabaad ymúdzity nicxy ycayajcuyduñ. ¹⁹ Je jääy huidibí ca' nimidooy je Dios ytiy'ajt oy yjadim mutzjaty etz yaj'ixpícy jääy jadu'n, je' ajcxy padamb je mutzpi tigiydac ma Dios y'anemín. Paady je jääy huidibí yaj'ixpijcp jadu'n nej tiy'ajt ymina'ñ, e paduñ jadu'n nej yaj'ixpícy, je' ajcxy padamb tüg je mijpi tigiydac ma Dios y'anemín. ²⁰ Eich miich ajcxy nímaayb, pen ca' miich ajcxy jac'oy mdúngíxy ca'ydi fariseos etz esribas ajcxy, ca' nimina mdigihuiipy ma Dios y'anemín.

Jesús yaj'ixpícy co ca'p huaad piñ yjotmädy

²¹ Miich ajcxy mnejhuiygíxy jadu'n nej yi m'ap mdeedy ajcxy ayuc yajhui'my: "Ca' jääy myaj'ögi; e piñ anajty jääy yaj'öcp ypaadip je tzaachypy."

²² Eich miich ajcxy jadu'n nímaayb piñjaty ymigügtiç mijotma'tp, je' Dios tiydunaanipy; e piñ ymigüg xiidijp tzuudijp, yajtiyduñipy je' ma Dios tiydundac; e piñ ymigüg tzuudijp locidijp ayo'ndumb, je' y'ity co niçxiçp ayoodactuuby.

²³ Pen myajnicxpy miich mhuindzigi'ñ ma Dios ytijc, e pen jim jäymetzgodyii co mmigüg ti xyhuin'ínnaxy ti xyhuincapxynaxy yinjaty hueenjaty, ²⁴ jim myajhui'm je huindzigi'ñ ma je altar yhuinduu, e niçx jayijp nayyaj'oyihuiñ miid je migüg, huin'it mhuimbedip e chimgiyeçy je mhuindzigi'ñ.

²⁵ Tzojc naygapxjotcidägiñ miid je midzip, pen yam miid tüyöy niñ'am tü'am, ca' jecyity co je midzip xyciyeçip ma juez, e je juez xyciyeçip ma je policia, e je' niçxy xypidägy pujxtigoty. ²⁶ Janch

tíy'ajt iich miich nímäy co ca' jiiby mbidzimipy ixti cooni mgüejtähuiipy je meeñ.

Jesús yaj'ixpicy co ca'p ndundigóoyimipy miid huingbi töxyjäy

²⁷ Miich ajcxy mnejhuiiyb co jecyip tíy'ajt yminañ: "Ca' mmidundigoyipy huingbi töxyjäy."

²⁸ Iich miich ajcxy nimaayb, pen ji pin huindicxy tüg töxyjäy, e jot'adiiyb nejjaty, ti je' anajty nitundigooyñi ma yjot yhuinmañ.

²⁹ Pen yi mhuin a'oy'amybi xyajtundigoyamb tim yajpidzimb; jac'oy co tüg'idiu'mbi mhuin ytigoyipy ca'ydi co ciixyca'px mnincxipy jiinjoty.

³⁰ E pen yi mgí' a'oy'amybi xyajtundigoyamb tim ixpux etz najtzibibi' jiguem; jac'oy co tüg mgí' ytigoyipy ca'ydi co mmínincxipy metz mgí' jiinjoty.

Jesús yaj'ixpicy co jäy ca'p huaad ytöxyjc ixmach mañ'ajtingíxy

³¹ Nañ jadu'n ymiñ jaaybety: "Pin ixmajtzp ytöxyjc, huen möhuipy tüg necy ti ycixpi co ñay'ixmájtzigixy." ³² Iich miich ajcxy nimaayb, pen ji pin ixmach ytöxyjc, e ca' anajty ti ytundigooy miid huingbi yeydijc, je yeydijc anajty nigiydeyiib ytöxyjc co anajty ytundigooy miid huingbi yeydijc; pin yeydijc pijcp miid je töxyjäy huidibi anajty ti yaj'ixmach, pocytumyb je' anajty.

Jesús yaj'ixpicy nej nguyduunim tiibi n'ahuaníyim ma Dios yhuinduu

³³ Miich ajcxy mnejhuiiyb nej jecy'ajty m'aptijc mdeedytijc ajcxy yajnmay: "Ca' nigo ti m'ahuaníhuipy, mguyduniipy jadu'n nej anajty ti mmínañ." ³⁴⁻³⁶ Per iich miich ajcxy nimaayb: ni

mga'iībaadip ni mgacapxpaadip; ni mgamina'nip; "y'ijxpy tzajpjotypi," com yi' Dios chinaydac. E ni mgamina'nip, "y'ijxpy naaxhuiñybi," com Dios yajpatp oy ytimymaaajity. E ni mgamina'nip; "y'ijxpy Jerusalén," com jím je' Dios chajptijc; ni mga'iībaadip ni mgacapxpaadip mgohuajc, com ca' mjaty myaj'ahuimbity poob o tzixy tūg cōhuay. ³⁷ Hue' janchtiy, tiyudägy minaangixy: "oy" o "ca'." E pen miich ajcxy anaxy jaccapxp jadu'n mujcu' y'ayuc je' anajty ajcxy mgapxpy.

Jesús yaj'ixpicy co ca'p huaad jibic nyajhuimbijit'm

³⁸ Miich ajcxy mnejhuiyb co jecy'ajty yajminañ: "Pen ji jääy mhuiin xyajpidzimi, nañ tím jadu'n yhuiin myajpidzimipy; pen ji migüg mdíitz xyajpidzimi, nañ jadu'n myaj'ahuimbidipy." ³⁹ Per iich miich ajcxy nimaayb: Ca' myaj'ahuimbidipy jibicpi ma migügtijc; pen ji pin xycoxy ma mhuiñyijiip tūg adu'mbi, jac tím mo' jadüg adu'm'amybi. ⁴⁰ Pen ji pin xyyi e xypigaani yi mnijen, najtz'ixi', huen xyajnicxi nañ jadu'n mjocx huit. ⁴¹ Pen ji pin adzip tzimy xyajminicxa'ñ tūg kilómetro jiguemity, yajnicx jac tím jadüg kilómetro. ⁴² Pen tijaty xypijctzoohui, mo'. E pen ji pin xyminuuucxa'ñ, yajnuucx.

Co ndzojcim nmidzip

⁴³ Jadu'n ymiñ jaaybety nej jecyip Moisés yjay: "Migüg'adii yi' huidibi xymigüg'ajtp, e midzip'adii yi' huidibi xymidzip'ajtp." ⁴⁴ Iich miich ajcxy nimaayb: Tzoc yi' huidibi ajcxy xymidzip'ajtp, etz mibijctzoohui ma Dios huen y'oy'ajtin paady yi huidibi xyñigapx xyni'ojiiyb, e

nañ mi'oyjäy'at yi huïdibi xyc'a'ixamb. ⁴⁵ Huin'it miich ajcxy xy'ung'adiiby yi Dios tzajpjotypi huïdibi yxii yajtiiçxp yajjajp ma oyjäydijc etz ma jibicjäydijc, nañ jadu'n yajtüy ma jibicjäydijc etz ma oyjäydijc. ⁴⁶ Pen miich ajcxy mdzojcpsy je huidibi xchojcp, ¿ti jaygidaacin yi' m'ocpadamyb? Nañ jadu'n yi' ajcxy yja'idiitzp yi pocyjäydijc etz yi yajcogüejtpidijc. ⁴⁷ Pen miich ajcxy mgapxpocxyp yi mjugymigüg, ¿ti oybi yi'? Nañ jadu'n ajcxy yi' yja'idiitzp yi huidibi ajcxy ca' Dios nejhuiiygiixy. ⁴⁸ Jäy'ajtcix tudägy jadu'n nej ajcxy yi mdeedy tzajpjotypi ytudägy.

6

Jesús yaj'ixpicy co nduunim oy yjäy'ajtin

¹ Ca' mdungixy je oybi ma jäy y'ixy yhuindicxy miid co mdzachyajhuindicxaangixy co mdungixy oybi. Pen jadu'n m'idiitzcixy mDios Teedy huïdi jiiby tzajpjoty tzinaayb, ca' ajcxy xymöhua'ñ je oy'ajtin. ² Paady co mbubedipy mmigüg, je ayooobi jäy huïdi yajmayjajtpy tijaty, ca' huaad mnigapxy mnimiädägy o mnaygomayii co anajty ti mmöy tijaty. Yi' jadu'n idiitzp je jäy huïdi mij cix nayjihuiyip huïdi anidaacp co huen jäy y'ixyii mijpidägyii co anajty jadu'n y'idiich. Janch iich miich ajcxy jadu'n ni'maaygix co yi' ti patcixy je oy'ajtin. ³ Co miich mmöhuiipy mmigüg tijaty yajmayjajtpy, hue' janchtiy mduniipy ca' myajnejhuiipy huïdi miid mnaymigüg'adyii. ⁴ E co miich amoñ m'idipy, mDios Teedy huïdi ijxp co amoñ tijaty mduñ, je' xymöhuanb tüg oy'ajtin mayjäyduum.

Jesús yaj'ixpicy nej Dios nmibijctzoohuim

⁵ Co miich ajcxy Dios mmibijctzoy, ca' jadu'n m'idiitzcixy jadu'n nej je jäy huidibi capxtacp ma Dios huin aguy ahuac aguy. Yí' ajcxy capxtacp ma Dios huäctina' jiiby tzajptigoty jaydëbi jäy y'ixiib etz ymijpidägyib. Iich jeyi jadu'n nimaayb, co jadu'n oy'ajtin'adiiby. ⁶ E co miich Dios mmibijctzoy, nicx tigoty etz m'agihuipy je mdijc aguu. Huin'it Dios mibijctzou. E je Dios y'ijxpy ymidooyb co jadu'n mmibijctzoy, e je' je m'oy'ajtin' xymöhuipy mayjäyduum.

⁷ Com Dios mmibijctzoy, ca' m'agapxiyo'cip je huidi anajty ti m'occapxpi, jadu'n nej ajcxy y'idiitzcixy huidi ca' nejhuiiygixy Dios ytiy'ajt. Yí' ajcxy huinma'ñypidägy co miid ajcxy ymay'ayuc huin'it ajcxy ymidoohuipy. ⁸ Ca' jadu'n m'idiitzcixy jadu'n nej je' ajcxy; mDios ñejhuiiyb ti miich ajcxy myajmayajtpy ma anajty ca'ni mbijctzooyñi. ⁹ E jadu'n miich ajcxy Dios mibijctzohuipy, jadu'n mina'nip:
Dios Teedy, miich huidibi tzajpjoty tzinaayb;
huindzigiy miich mxii y'ity.

¹⁰ Huen miñ ya miich yi m'anem'in. Huen mdzojcín yajcuyduñ ma je jäy yjot yhuinma'ñ jadu'n nej yajcuyduñ jiiby tzajpjoty.

¹¹ Mooygich ajcxy ngaayin n'uucin jabom jabom.

¹² Méecxibich ajcxy nbocy ngaydey huidibi iiçh ajcxy ndundigooyb, jadu'n nej iiçh ajcxy meeecxibich huidibi ajcxy xymidundigooybich.

¹³ Ca' m'a'ixiy co iiçh ajcxy nhuinma'ñ tigoyipich.
Yajnihuaatzcich ajcxy ma yi jibicpi. Co miich

yí' mje' je cötujcin, je mic'ajtin etz je oy'ajtín huinixíi huinitíempo. Amén.

14 Pen miich ajcxy mhuinmeecxyp je huidibi xymidundigooygixp, je mDios Teedy huidibi tzajpjoty je' nañ jadu'n xyhuinmeecxip miich ajcxy mbocy. **15** E pen miich ajcxy ca' pín jääy mhuinmeecxy nej xymidundigooygixy, nañ jadu'n mDios ca' xyhuinmeecxip ajcxy ma ti mdundigooygixy.

Jesús yaj'ixpicy nej huaad n'ijtim jaygaay

16 Com ajcxy m'ida'níp jaygaay jay'ügy (mina Dios mmibijctzoogixy), ca' mnaybidáaccigixy tajy may, jadu'n nej ajcxy idíitzcixy yí' huidibi ajcxy minamb co Dios mibijccixy e ca' yjanchity. Yí' ajcxy yajtigajchpy yhuiñyijp jigix jääy ajcxy oc'ixíiyb co jaygaay jay'ügy y'ijtcixy; jéyi jadu'n oy'ajt'adiiyb. **17** Miich ajcxy co m'idíipy jaygaay jay'ügy jotsuyc naybidägií, caax mgohuajc etz puj mhuin mjíjp, **18** ca'ydi myajniguëxiy mayjäyjoty co m'ity jaygaay jay'ügy, hue' janchtiy myajniguëxiy ma je mDeedy huidibi ca' yaj'ijxy; e je mDeedy huidibi ijxp huidibi miich ajcxy ca' mduñ ijkna' quëxna' yí' xymöhuipy oy'ajtín mayjäyduum.

Je jugy'ajtin tzajpjotypi

19 Ca' niígí m'adzocyt huidibi ya naaxhuiñ, je' co ya huindigooyb oy ytintijity huidibi yi' huech yajhuindigooyb, huidibi tougaayip etz ma je meetzpi ajcxy meetzcixy pigicciixy tijaty. **20** Je' miich nijot'ajtcixy je' oy'ajt huidibi miich ajcxy Dios xymöhuamb jiiby tzajpjoty ma ca' huech yajhuindigooy ni ti, e nañ ni ycatougaayii ni ti, etz ma je meetzpi ca' ajcxy meetzcixy pigicciixy tijaty.

21 Ma miich ajcxy miiidity je oy'ajt nañ jiiby ajcxy mjot mhuinma'ñ pädäg.

Yí mhuiin jadu'n yi' nej tüg tiicxin

22 Yí mhuiin yi' yi' jadu'nip nej tüg tiicxin jajin ma mnüñicx, e paady pen ca' miich yi mhuiin xyajtundigoy, tüg'óciy mjot mhuinma'ñ huädz yi'.
23 Pen miich mhuiin xyajtundigoyb nañ jadu'n mjot mhuinma'ñ huidi miich miiid ca' y'oyity, jadu'n yi' nej coodzpi ijac tim nügi ca' y'oyity ca'ydi je coodzpi!

Dios etz je comeeñ'ajtin

24 Ni tüg pin ca' huaad miiid tuñ metz huindzin com mijotma'ti tüg je', e jadügpi chogipy; o ixtijipy tüg e jadüg ymigüg'adiiyb. Nañ jadu'n ca' huaad miich ajcxy metz m'ojadajtcixy, Dios etz je meeñ.

Dios ycuend'ajtpy yi' yjäy

25 Paady iich miich ajcxy nimaaygixy: Ca' mdzachhuinmaaygixy ti ajcxy mnitzinähuiipy, ti ajcxy mgayipy m'ügipy o ti ajcxy mhuit'adiiyb mducxy'adiiyb. MDios yi' ti xymooygixy je mjugy'ajtin, e paady yciixpi yi' nejhuiiyb ti ajcxy myajmayjajtpy. **26** Oc'ix miich ajcxy yi joon huidi queec-huidijtp. Yi' ajcxy ycaniipcixy ycatungixy, nañ ni ca' yi' ajcxy yujcpijccixy ma tze'x. Miich ajcxy mDios Teedy huidi tzajpjoty tzinaayb, je' moydaayb huidi ajcxy yi' yjicxyp. E miich ajcxy mjactzoobatp ca'ydi yi joon. **27** ¿Pin ji ma miich ajcxy, ooy mij jahuinmay, jëbi tüg nuux yjacyeegyi?

28 ¿E na'amy co miich ajcxy mdzachnidajy mdzachnimay miiid je mhuit mducxy yciixpi?

Oc'ix miich ajcxy nej yoñ tüg je pijy huidi yajpatp tun nügap. Ni yi' ycatuñ ni piidy. ²⁹ Per janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy, ni je comeeñyäy huidi yxii rey Solomón, ni ycaquipxii je' yxojxin miid je pijy. ³⁰ E pen mDios xojxpy jadu'n je aay ujtz cham etz tzojcy ytiiztäy ñicxtäy, jac nügi miich ajcxy Dios xymöhua'ñ huidibi myajmayjajtpy, miich ajcxy huidibi hueeni mmibijcin. ³¹ Paady ca' nigoobi mdzachhuinmaaygixy ma ajcxy mbaadip ti mgayipy m'ügipy o ti mhuit'adiiyb mducxy'adiiyb. ³² Yi jay ajcxy huidibi ca' mibicy yi Dios oy tzach nijot'ajtcixy jadayaabi, per miich mDeedy huidibi tzajpjoty je' ñejhuiiyb ti miich ajcxy myajmayjajtpy. ³³ E pen miich ajcxy mbidacpy Dios jayip ma mjot mhuinma'ñ etz mguydun ajcxy yi' y'anem'in, huin'it miich ajcxy Dios xymöhuiipy tijaty myajmayjajtpy. ³⁴ Paady ca' mhuinmaaygixy cham miid je jabom ciipi, je' co je jabombi ymimiñ je tajin mayin. Tzoc mijotcujc'ajtim je tajin mayin huidi cham nminaljx nyajnajxim.

7

Ca' mbocy ixy yi mmigüg

¹ Ca' m'ix'ijxpy mba'ijxpy ti mmigügtijc ytundigooyb, jigix ca' Dios xtyiyduniipy chaachytunipy. ² Pen miich m'ix'ijxpy mba'ijxpy mmigügtijc ti ytundigooyb, nañ jadu'n miich Dios xtyiyduniipy xychaachytunipy, e yi quipxi'ñ huidibi miich mhuamby quipxi'ñ, nañ yi' Dios yajtunamyb ma miich. ³ ¿Nej co miich m'ixy huidibi mmigüg ytumyb e hueeni

ytundigooyb, e ca' mnay'ixyii huídibi miich jac mij mdundigooybi? ⁴ ¿Nej jébi mmígüg m'ocnímäy: "Nbubedamybich miich ca'ydi mjapocytuñ", e miich yam m'ocmíidpi jac mij pocy? ⁵ Miich ci'm mnayhuin'iiñyii. Nicx jayíjp mbocy mgaydey oyajhuädz, huin'it jébi mbubety je mmígüg.

⁶ Ca' mmöy yi jibicjäydijc huídibi Dios yjé'ajty co nicx camij'ijx camijpidaaccixy; ni mgayegípy Dios y'ayuc ytíy'ajt ma yi jääy ajcxy huidibi ca' tzojccixy Dios y'ayuc ytíy'ajt.

Nbijctzoohuim n'amidoohuim Dios

⁷ Mibijctzougix yi Dios e yi' xymöhuiipy ajcxy; ixtaaygix, huin'it mbáatcixípy; cogapxiyygix e ahüädzip ajcxy mdíjc aguu. ⁸ Com piñ tijaty pijctzoob ypaatyp yi'; e piñ tijaty ixtaayb ypaatyp yi'; e piñ cogapxiyyb ma tijc aguu, yaj'ahuaatzip ytijc aguu.

⁹ ¿Nej ji jada' miich ajcxy nidügti co m'ung pijctzoohuipy tzajcaagy nej mmöhuiipy tüg tzaaj? ¹⁰ ¿O pen ypijctzooby tüg acx nej mmöhuiipy tüg tzañi? ¹¹ Miich ajcxy oy mjibicjäity e mjajtpy ajcxy nej m'ung m'anäg mmöhuiipy je oybi. ¡Nigi Dios Teedy tzajpjotypi möhuañ je oybi piñjaty pijctzoob!

¹² Tzinaaygix tiyudägy miid je mmigügtijc, pen miich ajcxy mdzojcpy co je mmigügtijc chinähuiipy tudägy miid miich ajcxy; com jadu'n y'ane'my Moisés yley etz yi Dios y'ayuc najtzcapxiyyb ajcxy ñecy.

Je xützpi tü'aa

¹³ Tigiiygix ma yi tigiyiiydac xützpi: yi tigiyiiydac etz yi tü'aa huidibi ja'tp ca'oydactuuby mij huin yi',

e may jää ajcxy oy ji ytigiyiiygixy. ¹⁴ E janch je tigiyiydac etz yi tü'aa huidibi ja'tp ma je jugy'ajtin huinixiibí, xüdz je' etz tzip naxiiyñi; janch tim hueeni jää huidibi ji nicxiiyb.

Yi jää yhuinma'n miid ñiguëxigý pen oyjää o pen ca'

¹⁵ Nayguend'ájtigix miid yi jää anijatypi huidibi ajcxy minamb co Dios ytiy'ajt yaj'ixpijcp, huidibi ajcxy huidijtp janch yung janch naxy ñaybidaaccixy nejihuüy ooy oy huinma'n miidity; nigoobi ajcxy jadu'n ñaybidägyii, ymiid ajcxy jibic-huinma'n. ¹⁶ Miich ajcxy jëbi m'ijxcapy nejjaty ajcxy miidity chinaayin yjugy'ajtin; ca' pin caamuxy cha'm tucy ma apy quipy, e nañ jadu'n ca' pin higo tiim tucy ma jaam'apy quipy. ¹⁷ Je quipy huidibi ooy y'oyity, oy yi' ytiiim'aty. Je quipy huidibi ca' y'oyity, ca' yi' oy ytiiim'aty. ¹⁸ E je oybi quipy ca' huaad ytiiim'aty jibic. E je quipy huidibi ca' y'oyity ca' ytiiim'aty oy. ¹⁹ Tüg'óciy je quipy huidi ca' oy ytiiim'aty, ciixy yajpujxp je'. Chi jada' yajnögy. ²⁰ Nañ jadu'n miich ajcxy jëbi mnejihuüy jadu'n nej jää yjää'aty co m'ixipy nej chinäy.

Ca' nidüg'óciy jää ajcxy ytigihuipy ma Dios

²¹ Ca' nminaanim nidüg'óciy jää ajcxy ytigihuipy jiiby tzajpjoty huidibi xyñimaaybich: "Huindzin, Huindzin", jëda'ajty ajcxy tigihuamb huidibi ycapxymidooyb je Dios chojcin y'ane'min. ²² Mayjää oy mina'na'n huin'it xii huin'it tiempo: "Huindzin, Huindzin", ti iich ajcxy ngapxhuäcxy miich m'ayuc, e miid miich mxii

ti iich ajcxy nyajpidzimy je ca'oybi; etz miid miich mxii ti nduñ iich ajcxy mij huinma'ñ.
23 Huin'it nimähuiipy: "Caminaabi miich ajcxy ti nga'ixy'adyii; huinhuäctutcich miich jibic tumbidijc ajcxy."

Je mejznajxpi je tiy'ajt cop

24 Nidüg'óciy pinjäy huidibi xymibijcpich etz midooyb jadu'n nej iich n'ane'myich yi' ajcxy quipxyjaty miid je jäy huidibi cohuinma'ñ huidibi ytijc ycojp ma yhuingixity. **25** Co ymicpojtyü etz ycomy je mij nii, ca' ypadyii niigom je tijc, je' co anajty ciixy je' ycojyity. **26** Per yi' ajcxy huidibi midoob e ca' cuyduñ huidibi ngapxpich, je' jadu'nip nej tüg jäy huidi janch loci huidi ytijccoj ma pu' jot. **27** Co ymiñ je mic poj tuu, chi ycomy je mij nii. Chi yciday je ytijc; mij ayo'n oy yjajti.

28 Co Jesús ycapxtay ymiydactay, chi je jäy ooy huinmay jadu'n nej anajty ti yaj'ixpicy. **29** Com je' co Jesús anajty yaj'ixpicy nej tüg huidibi cötujcin miid, ca' yjadu'nity nej je esribas ajcxy.

8

Jesús yajtzögy tüg jibic nübützpa'mmiidpi

1 Co Jesús oy chooni ma je cögop, chi ypagidaci mayjäy. **2** Huin'it nimiini tüg jäy jibic pützpa'mmiidpi. Chi ycojxtinay'ahuiiy ma Jesús yhuinduu. Chi minañ:

—Huindzin, pen m'a'ixiibj jëbi xyajtzögyich.

3 Huin'it Jesús nidoon je jäy. Chi nimay:

—Ndzojcpyich, jëbi mdzögy.

Co Jesús jadu'n nimay je pa'mjäy huin'itiy je ypützpa'm oy ytigooy. **4** Chi Jesús nimay:

—Ca' pín myajnímäy; nicx janchtiy ma je teedy. Minicx tüg huindzigi'ñ huidi Moisés y'ane'my. Huin'it jëbí yi jäy ajcxy ixipy co ti m'agidägy.

Jesús yajtzögy tüg capitán romano ymang

⁵ Co Jesús yja'ty jím Capernaum huin'it tüg capitán ñimiini e ycohuaníiy. ⁶ Chi ñimaayí:

—Huindzin, jím iich tüg ndumbí ma iich ndijc huidi tim cöcnaayñip, ca' y'ocyücxni.

⁷ Chi Jesús minañ:

—Iich nicxy nyajtzögy.

⁸ Chi je capitán y'adzooy:

—Huindzin, ca'p iich n'oyjäyity, ca' yhuaadity mdigihuiipy ma iich ndijc, jëyi miich nigoo capxy e ti anajty iich ndumbí chögy. ⁹ Iich nañ jadu'n ane'my n'ityich, e nañ nmiiidich soldadtijc ci'am. Co iich nimäy: "Nicx", nicxp; e co iich nimäy: "Min", mimb; e co n'ane'myich je nbödumbich huen tijaty tun, ytumyb.

¹⁰ Co Jesús jadu'n midooy, chi nigoobi ycijxy ycuejty. Chi ajcxy nimay huidi pahuidijtip:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaygixy, ma Israeljäy ymiñ, ca' jadu'n ti nbaadyich huidi oy mibicy jadu'n nej jadayaabi yëydijc. ¹¹ Iich jadu'n nimayb co mayjäy oy miinaangixy xiipidzimy'amy xiicidägy'amy, chi ixtäga'ñ quipxyi miiid Abraham, Isaac etz Jacob jiiby ma Dios y'ane'min. ¹² Je judíojäy huidibi ixipy ajcxy jëbí yjatzinäy jiiby tzajpjoty, je' ajcxy nicxamb agootztuuby, jiiby ajcxy yjihuiipy yäxiipy etz y tiitzmúcxipy ytitzqueedipy.

¹³ Huin'it Jesús nimay je capitán:

—Nicx ma mdijc. Jadu'n nej miich xymibicyich, ti iich yam nguyduñ.

Chi je tumbi oy chögy tim huin'it hora.

Jesús yajtzögy Pedro ymíd töxyjäybi

¹⁴ Chi Jesús ñicxy ma Pedro ytijc. Chi ijxy je Pedro ymíd co jim cíjx'am ycöcnäy miid je toyba'm.

¹⁵ Co Jesús cïñixajy huin'it je toyba'm ñajxy. Chi pidigý. Chi mïc'amy ni'ixiiy je caayin uucin.

Jesús yajtzögy mayba'mjäy

¹⁶ Co oy chu'iiyñi ycoodziyyñi huin'it yajmimiñ ma Jesús may je huidi ca'oybi miid. E miid yi' y'ayuc yjëda'ajty ypidzimday je ca'oybi, e huin'it tûg'óciy je pa'mjäy chooctay. ¹⁷ Jadayaabi je' ytuni yajtì jígix yajcuyduñ jadu'n nej je profeta Isaías minañ: "Yi' ci'm ajt nyuu nba'm ti xyajtzoctaayim etz yi pijcin ixin ti yajnicxtäy."

Je pinjaty anajty panicxam Jesús

¹⁸ Co Jesús ijxy janch mayjäy anajty ti yjübigïyii, chi nïmay co huen nájxcixy jim'amy mejy nïnaxy.

¹⁹ Huin'it ñimiini tûg escriba. Chi nimay:

—Huindzin, nbanicxamybich miich oy janch tim ma'amy ma anajty mnicxy.

²⁰ Chi Jesús y'adzooy:

—Je huaax ymiid je' ajcxy yjut, e je joon ymiid je' ajcxy ype'ñ. Per iich, je jäy huidibi tzoon jiiby tzajpjoty, ca' nmïididyich ma nmähuibich ma nbócxibich.

²¹ E jadügpi ydiscípulo yminañ:

—Huindzin, nicx jayijp ndeedyich n'ocyajnaaxtigïyich huin'it nbanicxiip.

²² Huin'it Jesús y'adzooy:

—Pamiingich, ixmajtzcix yi öcpí huen ymii'öcpí yajnaaxtigii.

Jesús jijpcogapxii je micpoj etz je mejy co anajty ooy ypidígy

²³ Huin'it Jesús oy ybarcotigiiyñi. Chi ypadzooni je ydiscípulos ajcxy. ²⁴ E jím anajty ytüyöy mejyhuingíxy, huin'it mic poj ñaymibidzimi. Janch mic y'ocpídícní je mejy jigo jigo je barco caya-jnídigoy, pero Jesús anajty chachmaab. ²⁵ Huin'it oy ymígapxyii yajmäybidiigyi je' ydiscípulos ajcxy. Chi ñimaayi:

—¡Huindzin, ocyajtzoogich ajcxy! ¡Cheeby iich ajt n'ocquiinim!

²⁶ Huin'it Jesús y'adzooy:

—¿Na'amy co mdzachtzigiiygixni? ¡Miich ajcxy hueeni miiidity mibijcin!

Huin'it Jesús ypidígy. Chi migapxy je poj etz je mejy. Huin'it je mejy etz je poj yhua'cxijptay. ²⁷ E je' ydiscípulos ajcxy nigoobi y'occíx y'occuejtní chachminaangixy:

—¿Pin yëydijc jada jada', co je mejy je poj ti ycapxymidoyii?

Je Gadara jää ajcxy huidibi anajty ca'oybi mii'd

²⁸ Co Jesús yja'ty ma yi niba' ma yi Gadara ñaax ycajp, chi metz yëydijc, huidi anajty ca'oybi mii'd oy yjijpcoyöyii anajty ajcxy, ti chooñ ma je öcpí jut. Yi jää ajcxy ooy janch ahua'n, e ca' anajty huaad jím ni pin ñaxy ma je tü'aa. ²⁹ E co anajty Jesús jím ñaxy huin'it janch ahua'n ymígapxqueecí:

—¿Ti miich mdunamyb miid iich ajcxy, Jesús, miich Dios y'ung? ¿Nej ti mmiñ jayijp co xy-chaachytúngixich ma ca'ni xii tiempo paady?

³⁰ Jiguem ma anajty ajcxy je' yajpaady jim anajty may'idzim y'ojccixy. ³¹ Chi je ca'oybi yminañ:

—Pen miich xyajpidzim iich ajcxy, xyaj'adigiygixy xyajjottigiygixy yi may'idzim.

³² Chi Jesús n̄imay yi' ajcxy:

—Nicxcix.

Huin'it n̄ihuaatzí je yëydijc je ca'oybi. Chi oy ytigiygixy je ca'oybi ma je idzim. Huin'it je idzim oy n̄iigöboyictäy. Jiiby ajcxy yjicxtäy.

³³ E je jääj ajcxy huidibi anajty idzim ycuend'ajtp, huin'it ajcxy yqueegy miid je tzigi'ñ. Chi co ajcxy yja'ty cajpjoty, huin'it ajcxy ytigiy miydaacpi jadu'n nej anajty ti ytuñyii ti yjadyii. ³⁴ E huin'it chonday je mayjäy ma je cajp. Chi ajcxy ninicxy je Jesús. E co ajcxy ijxpaty, huin'it ajcxy cohuaniiy co huen pidzimni ma je naax je cajp.

9

Jesús yajtzögy tüg jääj cimätpi tecymätpi

¹ Chi Jesús ybarcitigiy. Chi n̄icxy jim'amy meyjñaxy. Chi oyjäty ma yci'mgajp. ² E jim yajmimiñ tüg yëydijc huidibi anajty cimät tecymät. Yajciiy ymiñ ma'ndzaayjoty. E co Jesús ijxy co ymiid je mibijcin, chi n̄imay je pa'mjäy:

—Jotcugi' miich, ti je mbocy n̄huinmeecxyich.

³ Huin'it nijëjity je escribas ajcxy, je ley yhuindzin, jot'ajti: "Jadayaabi yëydijc capxtigooyb yi' ma Dios co jadu'n ymina'ñ." ⁴ Com Jesús n̄ejhuiiy

jadu'n nej anajty ajcxy je jäy tzachjot'ájtigixy, chi ajcxy n̄imay:

—¿Nej co ajcxy jibic mdzachjot'ájtigixy jotjoty huinma'ñyjoty? ⁵ ¿Huídibí ca' chipity, co n̄miná'ñibich: "Tí yí mbocy n̄huinmeecxich", o co n̄miná'ñibich: "Pídíg etz tüyüö"? ⁶ Iich ndzojcpyich co miich ajcxy m̄huinjihüühuip co iich tí ndzooñich tzajpjoty e paady nm̄iidich je cötujcin ya naaxhuiñ e jébi n̄huinm̄eecxibich pocyjäy ajcxy.

Huin'it Jesús n̄imay je c̄imätpi tecymätpi:

—Pídíg, huijtzíg yí mdögy etz n̄icxní ma mdíjc.

⁷ Chi je c̄imätpi tecymätpi ypidígy. Chi ñicxy ma ytíjc. ⁸ E co je mayjäy jadu'n ijxy, huin'it ajcxy ooy jihuiy huinmay. Chi ajcxy ooy ojadaty yí Dios co anajty tí yecy je mic'ajtin ma mayjäy.

Jesús n̄imay Mateo: "Pajamgich"

⁹ Co Jesús oy chooni jím, huin'it ijxy tûg yëydijc, yxii Mateo, huídibí anajty iñaayb ma yajcogüejttac. Chi n̄imay:

—Pajamgich.

Huin'it Mateo ytinayíg. Chi panicxy Jesús.

¹⁰ Jadu'n ytuní yjajtí co Jesús jím ycay ma Mateo ytíjc, e may nañ jadu'n ymiñ yajcogüejtpidíjc etz pocyjäydíjc. Chi ajcxy jím tú'cìy y'ixtactay miid Jesús etz miid yí' ydiscípulos. ¹¹ Co je fariseos jadu'n ijxy ajcxy, chi n̄imay ajcxy je' ydiscípulos:

—¿Na'amý co yí mHuindzin ycaymucy miid je yajcogüejtpidíjc je pocyjäydíjc?

¹² Co Jesús jadu'n midooy huin'it n̄imay ajcxy:

—Ca' yajmayjaty tzoydumbí huidi ca' ajcxy ypígyii, jéyi huidi ajcxy pijcip. ¹³ N̄icx ixpijccixy nej ymiñ jaaybety ma Dios ñecy: "Iich ndzojcpyich co

miich ajcxy miid'adipy je pa'ayo'n, ca'ydi co myajhuindzigiy tijaty iyujc." Ca' iich ti nmiiñich ma je jay ajcxy huidibi ca' pocy miidity. Iich ti nmiiñich miid yi pocyjäy ycixpi co huen jothuimbijtaaygixy ma Dios.

Amidoogixy Jesú斯 miid je' ycixpi co jaygay yijtcixy

¹⁴ Huin'it ajcxy ymiñ Juan ydiscípulos ma Jesú斯. Chi je ajcxy nimay Jesú斯:

—¿Na'amay co iich ajcxy etz fariseo ajcxy ayuu'ijtcixy, e yi' ajcxy huidibi xymiidhuidijtp ca' ajcxy ayuu'ijtcixy?

¹⁵ Huin'it Jesú斯 y'adzooy:

—¿Nej jëbi yaj'ayuu'aty jay ajcxy huidi yajpaatpi ma je pijcpi yajnixiiduñyi, pen quipxyi yam ya-jpaady miid je huidibi pijcp? Minamb je xii je tiempo mina je pijcpi yajtzoniiyb, huin'it janchtiy ajcxy jëbi y'ayuu'ajtcixy.

¹⁶ Ni pin tuc huit ca' agiyiiy miid tûg pedas je-myhuit, com niigi je tuc huit ñajtzciidziy, chi niigi o'ctiy yjajtni. ¹⁷ Ca' pin pidägy vino nii ma tucpi cochac, yciidziip je', e tûg'ociy anajty ti y'ayoodäy je vino nii miid ñigochac. Pidägipy ajcxy jemy vino ma jemy cochac, chi jadu'n ca' ayohuipy je vino, ni huindigoyipy je cochac.

Je Jairo ñiiх, etz je töxyjäy huidibi Jesú斯 yhuit niidoni

¹⁸ Ma anajty Jesú斯 jim ycapxy ymiydägy huin'it ymiñ tûg mijjäy. Chi ñaygojxtinay'ahuiy ma Jesú斯 yhuinduu. Chi yminañ:

—Nniixich ti yögy. Nicx ma iich ndijc etz mginiixajipy, jugypigipy ya.

19 Huin'it Jesús ypidögy. Chi ñicxy miid je ydiscípulos ajcxy. **20** Ma anajty ajcxy jím ytüyöy huin'it ymiñ jixci'py'amy tüg töxyjäy huidi yxii ybo' ti mi'ijtiiyñi majmetz jimiijt. Chi nüdoni Jesús yhuitpa'. Huin'it ñajxy je' ypa'm. **21-22** Jadu'n anajty ti yjot'adyii: "Oy Jesús jëda'ajty yhuitpa' nnüdónibich, ti iich anajty n'agidäygich." Huin'it Jesús yhuäc-huimbijty. Chi huindicxpejty je töxyjäy. Chi nimay:

—Jotcujc'at miich, ti m'agidägy jigix co xymibicyich.

E tím huin'it hora oychögy je pa'mjäy. **23** Chi Jesús oy yjäty ma je mijjäy ytijc. Chi ijxy je xuuxpidijc miid je ymigügtijc ajcxy huidi chachyaaxcixy co anajty ti yögy je töxy'anäg. **24** Huin'it Jesús nimay ajcxy:

—Queccix ya, yi pi'ctöxy'anäg ca' yi' ti yögy. Hue' yi' maab.

Huin'it ajcxy nigo nixiicy yajxiicy Jesús. **25** Co anajty je jääy ti ixquejxtäy, chi Jesús ytijctigiyy ma anajty je töxy'anäg huijtzäy. Chi majch ma yc'i. Chi ypidögy. **26** Chi je jääy oy yajnejhuiiydaayñi ma je jimbí naax cajp nej anajty ti ytuñyii ti yjadyii.

Jesús yajtzögy metz jääy huintzpi

27 Ma anajty jím ti choñ huin'it metz jääy huintzpi ypmiini. Chachñimäyii jadu'n:

—¡Pa'ayoogich ajcxy, miich David y'ap y'oc!

28 Chi Jesús yajpajäty ma anajty ti yjättägy. Co ytigiiy tigoty, chi Jesús yajtiiy:

—¿Nej mmibijcpy miich ajcxy co jëbi nyajhuindicxicciixy?

Huin'it je' ajcxy y'adzooy:

—Mibijcy iich ajcxy, Huindzin.

²⁹ Huin'it Jesús nidoñ je jay ajcxy huintzpi ma yhuiin. Chi nimay ajcxy:

—Jadu'n nej miich ajcxy mmibicy, jadu'n ytunib yjadiib.

³⁰ Chi je' ajcxy y'ijxig. Huin'it Jesús y'ane'min pidacy:

—Ca' huaad pin myajnejhuiygixy.

³¹ Co je' ajcxy nícxni, chi ajcxy ooy nigapxy nimiydacy co Jesús anajty ti yaj'ijxicigixy.

Jesús yajtzögy tüg jay uumbi

³² Co anajty je' jim ti chongixy, huin'it ajcxy mimiñ ma Jesús tüg yeydijc huidibi uum huidibi anajty ca'oybi miid. ³³ E co Jesús yajpidzimy je ca'oybi, chi je mayjäy ooy ycijxy ycuejty ajcxy. Chi ajcxy minaangixy:

—Ni camina jadu'n ycayaj'ixy ya ma jada Israel naax cajp.

³⁴ Per je fariseos jadu'n yminaangixy co Jesús je' miid je ca'oybi ymic'ajt yajpidzimy ca'oybi ma jay.

Jesús ymiid pa'ayo'n ma mayjäy

³⁵ Jesús jadu'n yhuidijty cajp cajp yaj'ixpójcy mafjaty tzajptijc. Yajhuingapxiy je jay Dios y'ayuc. Etz nañ jadu'n yaj'agidacy huen ytím huidi yuu huen ytím huidi pa'mity. ³⁶ Co Jesús jadu'n ijxy je mayjäy, chi oy pa'ayooni co yi' ajcxy ca' miidity ni pin huidibi jebi nájtzcapxiy Dios y'ane'min. Yi' ajcxy jadu'n yajpatp nej cobi xy huidi ca miidity cuend'ajtpi. Ca' nejhuiygixy pin y'ane'mip e pin ypanicxiip. ³⁷ Huin'it Jesús nimay yi' ydiscípulos ajcxy:

—Tiy'ajt yi', janch mij je tung e hueeni je tumbidijc. ³⁸ Paady pijctzou miich ajcxy ma Dios co huen quexy tumbidijc ma yi' ytung.

10

Jesús huin'ixy je majmetz ydiscípulos

¹ Huin'it Jesús huoy je nimajmetz discípulos. Chi moy ajcxy cötujcin jébi huaad yajníhuäch je huidi ca'oybi miid. Etz nañ jadu'n yaj'agidägip huen ytím huidi yuu huen ytím huidi pa'mity.

² Jada je' je nimajmetzp yxii: Simón, huidi nañ jadu'n yajtijp Pedro, etz ymiguëx Andrés; Jacobo etz y'uch Juan, Zebedeo ymang; ³ Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo, je yajcogüejtpi; Jacobo, Alfeo ymang; Lebeo, huidi nañ jadu'n yajtijp Tadeo; ⁴ Simón, je cananista; e Judas Iscariote, je huidi ycÿyejc Jesús agojix.

Jesús quejxy je'ydiscípulos ajcxy ayuccapxhuäcxpi

⁵ Chi Jesús quejxy yi nimajmetzpi, e jadu'n najtzcapxiy ajcxy:

—Ca' ajcxy mnicxipy ma je naax cajp ma ajcxy je jay chinäy huidibi ca' ajcxy Israeljäity. Ni mgatigihuipy ajcxy ma Samaria naax cajp. ⁶ Nigi jac'oy co ajcxy mnicxipy ma je Israeljäy huidibi ca' nejhuÿ huidibi ca' paduñ Dios ytiy'ájtin. ⁷ Nicx miich ajcxy capxhuäcx Dios y'ayuc co ti yhuingoni Dios y'ane'min. ⁸ Yaj'agidaaccixy yuujäy pa'mjäy huidijaty pützpa'm ymiid. Myajjugypijccixy tiibí ögy. Myajníhuädzip huidi ca'oybi ymiid. Ninigoobi miich jada cötujcin ti myajmooygixy, nañ ninigoobi yejccixy.

9 Ca' ni ti meeñ mminicxcixy. **10** Ca' mbijty mminicxcixy tü'amgixpi. Mminicxcixy jëda'ajty yi mhuit huidi miid ma mniiñcx. Ni mgaminicxip huingbi mgig etz mdajc; com ycopicity co je cajpjäy xyajcääaygixipy xyaj'úuccixipy miich ajcxy.

11 Co anajty mjäty miich ajcxy ma tüt cajp nidiu yajtiu pinjäy jim tudäcyip. Jim ajcxy mhui'mipy ma je' ytijc ixti cooni ajcxy mdzoonip.

12 Co anajty miich ajcxy mdigiy tigoty huin'it mgapxpócxciixipy je codijc jadu'n nej tzoc.

13 E pen je codijc ymihuaad'ajtpy, yejccixy jim iiböcxin capxpoocxin. E pen je jäy ca' ytudägyity, ñaadigii'adip huidi anajty ti mgapxcixy. **14** E pen ca' pin xycöbigaangixy, e ni pin xycamidoohuaani ajcxy m'ayuc, pidzimgix jim ma je tijc o ma je cajp. Chi ajcxy mdecy huinnebipy, je' je' je tiy'ajt co ca' miich ajcxy ti pocy miiidity. **15** Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co anajty je xii tiempo paady ma anajty yajtiyduna'ñ je naaxhuiñyäy, jac nügi yajtzaachytuna'ñ yi' ajcxy ca'ydi yi jäy ajcxy huidibii tzinaayb ma Sodoma cajp etz ma Gomorra cajp.

Ixhuidijtin pahuidijtin

16 ¡Ocmidoogix! Ich yam miich ajcxy nguejxyp majaty yi jäy huidi jibic-huinma'ñ miid. Jadu'n nipaady nej iiçh nguexyich cöbixy ma je lobi. Huijy cujc ajcxy mnaypidägiib jadu'n nej tza'ñ, per yung naxy jadu'n nej muuxy. **17** Mnayguend'adiib ajcxy je' co yi jäy ajcxy xyciyeagaangixy ma ajcxy mijitungmiidpi etz myajhuobaangixy ma je judiojäy ajcxy ñaymujctac, **18** ixti xyajnicxaangixy ajcxy ma je gobernador etz je reydijc ajcxy miid

iičh ycixpi; e jím iičh miich ajcxy xyñigapxiþy ma je jääj ajcxy yhuinduu, e nañ jadu'n majaty anajty je jääj ajcxy huidibi ca' yjudiojäiy. ¹⁹ Co anajty ajcxy xyajcidiþy je mijtungmiiðpi, ca' ajcxy oy mhuinmaayipy nej m'ocnímähuip. Co anajty paady je tiempo, huin'it iičh miich ajcxy myajnímähuip nej ajcxy mgapxiþy. ²⁰ E je ayuc huidibi miich anajty ajcxy mgapxpy, ca' miich anajty je' ajcxy m'ayuc'ájtigixy, je Dios Teedy anajty yjihui'ñ, je Espíritu Santo, xyajcapxp miich ajcxy.

²¹ Huin'it yi jääj ajcxy ñaygiyegáanigixy miñ xyipy tüg quëxtiþc co huen yaj'ögyii. E je ungdeedy ciyega'ñ y'ung; je ung'anäg mibidiga'ñ je ytaj yteedy etz yaj'öcip ajcxy. ²² Tüg'óciy je jääj ajcxy ca' ajcxy xy'ix'anipy xychoga' nipy miid iičh nxii ycixpi. E piñ xymibijcpich amumdügjot ixti mabaad y'ögy, yi' ajcxy y'alma tzögipy. ²³ E co anajty miich ajcxy jääj xy'ixhuidity xypahuidity ma tüg cajp, niçxcix ma huingbi cajp. Janch tiy'ajt jadu'n nej niamaaygixy co ca'ní anajty mgapxhuäcxtäy ayuc tiy'ajt ma tüg'óciy je Israelcajp co nhuimbidipyiþch, iičh, je jääj huidibi tzoon tzajpjoty.

²⁴ Tüg yaj'ixpijcpí jac nígi mij'ajtin miidity ca'ydi je huidi ixpijcp, e tüg huindzin jac nígi mij'ajtin miidity ca'ydi je' ytumbi. ²⁵ Jëb jocuyc idipy je discípulo co jadu'n yajpaadipy jadu'n nej yhuindzin, e je tumbi jocuyc idipy nej yhuindzin. Pen jääj minamb co iičh nmiiðich ca'oybi, jac nígi ymina'na'ñ co miich ajcxy miidity.

Pin jëbi yajtzigiy

²⁶ Ca' ajcxy mdzigiÿ yí jää ajcxy. Ca' ji ni ti yüch ity nícx ycaniguëxiÿ; nañ ni ti ji ycayajtuñ ayüch ameech nícx ycayajnejhuÿ. ²⁷ Huidi iich miich ajcxy ayüch nyajniamaayb, capxpídzimgiñ miich yí mayjäyjoty, e huidi ajcxy midooyb ameech, capxpídzimgiñ miich yí mic ma tüg cögop. ²⁸ Ca' ajcxy mdzigiñhuip je jää huidib ninícx yaj'öcp etz ca' huaad yí ajcxy yaj'ögy je alma. Yí miich ajcxy mdzigiÿgixy je Dios huidib pidacp je alma etz je ninícx mijjiiñjoty.

²⁹ ¿Nej ca' jää ajcxy toogy metz pi'cjoon miid tügpi pi'cmeeñi? Per ca' ni tüg huaad ycäy naaxhuiñ, pen ca' tzocy je mDios Teedy huidi jiiby tzajpjoty. ³⁰ Miich ajcxy mgöhuay ac michoy yí. ³¹ Paady miich ajcxy ca' mdzigiñhuipy, jac nígi miich ajcxy mdzoubaady ca'ydi je joon.

Pinjaty ca'p midzöydu'ñ Jesucristo mayjäyjoty

³² Yí jää ajcxy huidi xymibijcpich etz xyñidiy'ajtyich ma jää yhuinduu, nañ jadu'n iich yí nidiy'ajtyich ma iich nDeedy huidibi jiiby tzajpjoty. ³³ Per je jää ajcxy huidi iich xycoyützpich ma mayjäy ajcxy yhuinduu, nañ jadu'n yí ngoyützip ma iich nDeedy yhuinduu huidibi jiiby tzajpjoty.

Miid Jesús ycixpi yjiijity naymidzip'adii

³⁴ Ca' miich ajcxy mhuinmay co iich ya ti nmiiñich miid co nmöhuaangixy jotcujc'ajtin ya naaxhuiñ. ³⁵ Iich ti nmiiñich co nyajtziptunipyich jää miid yteedy; töxyjäy miid ytaj etz xecy miid yxecy. ³⁶ E jadu'n miich ajcxy mdzip'adiiyb mgi'mjuugy mgi'mmigüg.

³⁷ Yí jää ajcxy huïdibi tzojcp ytaj yteedy jac nügi ca'ydi iich, ca' yi' ypaadyii co njäy'adiiybich; e pin ymang o ñiix tzojcp nügi ca'ydi iich, ca' ypadyi co njäy'adiiybich; ³⁸ e pin ca' yc'i'mdzojcín y'ijxmajtztäy etz ca' ñaybidägyii ycixjot huinijot ma iich, ca' mihuaadity nicx njäy'adiiybich. ³⁹ Pin yjugy'ajtin najtzogiiyb, yajtigoyipy yi'; e pin yjugy'ajtin tigooyb miid iich ycixpi, ypaadipy jugy'ajtin huinixi tzajpjoty.

Premio nganar'ajtim

⁴⁰ Pin miich ajcxy xycöbijcp, iich yi' anajty xycöbijcp; e pin iich anajty xycöbijcp, nañ ycöbijcpy anajty je huïdibi iich ti xyquejxyich ya naaxhuiñ. ⁴¹ Je huïdibi cöbijcp je jää huïdibi Dios y'ayuc capxhuacxip, je' co yi' ymiñ miid Dios ycixpi, yi' jadu'mbi je oy'ajtin ypaadipy. Nañ jadu'n je huïdi cöbijcp je oybi jää miid co oy yjäity, yi' jadu'mbi oy'ajtin ypaadipy. ⁴² Je huïdi yaj'ucp tûg vaso niñ ma huenytimpinjäy miid co xymibicyich, janch iich miich nimaaygixy, ypaadipy oy'ajtin.

11

Juan je Bautista yquejxyöyi

¹ E co Jesús anajty ti najtzcapxiydäy je tiyy'ajt ma je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy, chi Jesús ñicxy yaj'ixpijcp etz ayuccapxhuäcxp majaty cajp huiduy agonbi.

² E Juan je Bautista hue' je' anajty yajpaady pujxtigoty. E co nejhuiy tijaty mijhuinma'ñ anajty Jesús ytumyb, chi quejxy metz je' ydiscípulos ajcxy ma Jesús yajpaady. ³ Chi Juan ydiscípulos ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Nej miich je' je Cristo huidibi anajty minamb o jébi iich ajcxy huingbi n'ahuijxcixy?

4 Chi Jesús y'adzooy:

—Nicxcix miich ajcxy nimaaygix yi Juan, je Bautista, tijaty miich ajcxy m'ijxpy mmidooyb co ndumybich. **5** Miich ajcxy yajmiidmiyväg je Juan, jadu'n nej je huintzpi nyajhuindicxiyich; je cimät tecymät nyajtzoocypich; je huidibi jibic nübützpa'm ymiid nyajtzoocpyich; je' ajcxy huidibi cönat nyajmidohuicpyich; je öcpí ajcxy nyajjugypijcpich; etz je ayoobtijc, je huidibi yung naxy yjothuinma'ñ nyajmiidmiydacypich Dios y'ayuc. **6** Jotcujc yi' ajcxy pinjaty xymibijcpich amumdügjot etz ca' ni nej yjotmetzcí' miid iich.

7 Co Juan je Bautista ydiscípulos ajcxy nícxni, chi Jesús ytigiiy nimiydaccoty Juan je Bautista ytung ma je mayjäy, chi yminañ:

—¿Ti miich ajcxy oy m'ixy jím mijtigiduum? ¿Tüg nähuaax huidibi poj xiipí? **8** ¿Ti ajcxy oy m'ixy? ¿Ti oy m'ixy, tüg jää huidibi ooy y'oxygenity? **9** ¿Ti miich ajcxy oy m'ixy? ¿Nej ti m'ixy tüg Dios y'ayucnajtzcapxiyibi? Janch co ti m'ijxcixy tüg jää jac mij ca'ydi tüg Dios y'ayucnajtzcapxiyibi. **10** Je' jada je jää huidibi Dios nigapxy ma ñecy co Dios jadu'n yminañ:

Cham nguexyich iich nguexyöyp jayijp ma miich.

Je' yaj'oyihuijp je jää yjot yhuinma'ñ miid iich ycixpi, tím jadu'n nipaady nej jihuüy jää tü'aa yaj'oyüy co rey ymiina'ñ.

11 Co yi jää ajcxy huidibi ti chinaaygixy ixti chammaad ni pin ti ca' yajpaady mij jadu'n nej Juan

je Bautista; per pinqaty iich xymibijcp, yi' jac mij naxam ma Dios y'ane'my ca'ydi Juan.

12 Maabi Juan je Bautista ytundigiy, ixti chamni janch mayjäy amumdügjot ñejhuïhua'ñ Dios y'ayuc, je' co ajcxy ytigihua'ñ ma Dios y'ane'my. **13** Tüg'ociy ajcxy je Dios y'ayucnajtzcapxiybi etz Moisés ycötujcin ñigapxy ajcxy je ané'min ixti cooni Juan oy ymiñ. **14** Pen miich ajcxy mibijcpy Moisés ycötujcin etz Dios y'ayucnajtzcapxiybi ajcxy, Juan je Bautista je' je' je Elías huidibi anajty miinamb. **15** Pinjaty mido'n miid huen mido'mbigipy iich n'ayuc.

16 Jesús yjacminañ:

—¿Pin miid n'ocyajtugihiubyich yi jääy huidi ajcxy cham tzinaayb? Tim jadu'n yi' ajcxy nej pi'ctijc huidibi ajcxy iyiiyb ma mayjäy yjuygixy ytooccixy, miyaaxcixy midinaangixy ymigügtijc: **17** “Ti njayajxüxyich flauta e ni ca' ti m'ejtzcixy; ti iich ajcxy öcpí njahuinyäxich, e miich ajcxy ca' ti myäxy.” **18** Chi Juan, je Bautista, anajty miin, e je' ca' ycay y'ügy. E miich ajcxy minaangixy co Juan ca'oybi ymiidity. Jada pi'canäctijc nipaady nej miich ajcxy. **19** Chi iich je' je jääy huidibi tzoon tza-jpjoty nmiiñich, e caaybich uuçpich, e miich ajcxy minaangixy: “Ijxcix, cha tüg yeydijc, janch cax janch vino'ucp huidibi migüg'ajtpy yajcuejtpidijc etz pocyjädyjic.” Je Dios tiy'ajt jii je' ñiguëxiy.

Je cajp huidibi ca'ycapxymidoogixy

20 Chi Jesús ojcoty je maygajpjäy ma anajty may mijhuinma'ñ ti tuñ, com je mayjäy ca' anajty yjothuimbidaangixy ma Dios. Chi Jesús yminañ:

21 —¡Ay miich ayoob ajcxy huidibi tzinaayb jím Corazín! ¡Ay miich ayoob ajcxy huidibi tzinaayb jím Betsaida! Co ixipy iich ti nduñich jecy'ajty je mijhuinma'ñ mijtzög'ajtin ma je Tiro etz Sidón cajp, jadu'n nej iich ti nduñich ma miich ajcxy, ti ixipy je Tiro jää etz Sidón jää nijothuimbijtcixy etz iñaaygixy saco níjen nücujam ixcujam, je' je tiy'ajt co ooy ytajcixy ymaygixy miid ypocy ycixpi.
22 Paady miich ajcxy yam nimaaygixy. Co anajty Dios tiyduna'ñ je naaxhuiñybä jää, huin'it miich ajcxy Dios xychaachytuna'ñ jac nügi, ca'ydi je jää ajcxy huidibi jecy'ajty tzinay jím Tiro etz Sidón.

23 Miich ajcxy, Capernaum jää, mnaybidáacigixy jadu'n nej jihuüy mdigihuaangixy jiiby tzajpjoty. Per ca' yjadu'nity. Mdigihuam miich ajcxy ayoodactuuby. Ayo'n tzaachypí mbadaangixy. Co ixipy iich ti nduñich jecy'ajty je mijhuinma'ñ mijtzög'ajtin ma Sodoma cajp, jadu'n nej ti nduñich ma miich ajcxy mgajp, chambaad ixipy ity yi jadu'mbi cajp, ca' ixipy Dios cayatigooy. **24** Paady iich miich yam nimaaygixy. Co anajty Dios tiyduna'ñ je naaxhuiñyjää, huin'it miich ajcxy myajtzaachytuna'ñ jac nügi, ca'ydi je jää huidibi jecy'ajty tzinay ma Sodoma ñaaxjot.

Mingixy ma iich e mbóocxcixipy

25 Chi Jesús ytigliy Dios mibijctzooyb, yminañ:
 —Dios Teedy, iich miich n'híbaatpich ngapxpaaatpich. Miich miid je mij cötujcín jiiby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ. Com miich ti mnajtzcapxiy yi m'ixpijcín ma je ayoobtjc huidibi tzinaayb jotxeemy, e ti myüch yi m'ixpijcín ma yi ixpicytjc co-

huinma'ñydijc. ²⁶ Jadu'n, Tat, ti mduñ, com jadu'n miich ti mdzoc ymjäygidägy.

²⁷ Jesús yjacminañ:

—Iich nDeedy ti xyajcidiyäyich tüg'óciy mic'ajt oy'ajt. Ni piñ ca' ijxcapy piñ je' y'ung, jëyi nDeedyich tügpajc. Ni piñ ca' ijxcapy piñ je' nDeedy'ájtpyich, jëyi iich, je Dios y'ung tügpajc, etz jacjadyii huidibi iich, je Dios y'ung, nyajnguëxigamyich. ²⁸ Min ma iich nidüg'óciy miich ajcxy huidijaty taj mayb myajpatp ma mjot mhuinma'ñ, iich miich ajcxy nmöhuamyb jocujc'ajtin. ²⁹ Cöbic miich ajcxy iich n'anem'in iich ngötujcin, jadu'n nej huaj yuub ajcxy cöbicy ycögi'. Ijxpíc ajcxy iich ndiy'ajt etz cuydun iich n'ayuc, com iich nmiidich mecxutujcin etz ca' iich amij agix nayjihuüyijich. ³⁰ Ca' iich n'anem'in ymicity, e iich ndung ca' nimijaajity.

12

Je discípulos ajcxy moc cojc yajmuicp pocxxiiduum

¹ Chi tüg xii Jesús yhuidity miid ymigügtijc ma tüg camjot. E hue' anajty sábado xii, je poocxin xii. Chi Jesús ydiscípulos ajcxy oy anajty yubögyii. Chi ajcxy ytigiiy trigo tiim nixaqtztutp etz yjicxy ajcxy je ypajc. ² E co je fariseos ajcxy ijxy nej Jesús ydiscípulos ajcxy yidiitzcixy, chi ajcxy nimay Jesús:

—Oc'ix nej miich mdiscípulos ajcxy y'idich. Hue' ajcxy tumyb huidibi ca' huaad ma sábado xii yajtuñ.

³ Per Jesús minañ:

—¿Nej ca' miich ajcxy mgapxyñi ma Dios ñecy, jadu'n nej David etz ymigügtijc ajcxy iðich jecy'ajty co yuböccoti? ⁴ Pues yi' ajcxy tigiyy ma Dios ytijc. Chi cay ajcxy je tzajcaagy huïdibi anajty jäy ajcxy ti yajhuindzigiy Dios. Je' je tzajcaagy huïdibi teedy ajcxy anajty paatip cayipy. ⁵ ¿Nej ca' miich ajcxy ti mgapxyñi Moisés ycötujcin necy co je teedy ajcxy jëbi ytuñ ma Dios ytijc sábado XII, e ca' nan tundigooyb je' ajcxy?

⁶ Iich miich ajcxy nimaaygixyp, jac nïgi mij cötújcin nmïididyich, ca'ydi je cötujcin huïdibi je teedy ajcxy yajtuñ ma Dios ytijc. ⁷ Pen miich ajcxy ti mhuinjihuïy nej yhuimbïdzimy jada Dios y'ayuc, co Dios jadu'n yminañ: “Iich ndzojcpy co miich ajcxy miid'idipy pa'ayo'n ca'ydi co ajcxy myegipy huindzigiñ.” Pen miich ajcxy ti mhuinjihuïy jada ayuc, ca' ixiyipy mbocy'ixy ma iich nmigügtijc huïdibi ca' ma ti ytundigooy. ⁸ Iich, je jäy huïdibi tzoon tzajpjoty, nmïidich ane'miñ, jaydëbi nimäyich je jäy ajcxy ti jëbi tungixy sábado XII.

Je yëydijc huïdibì anajty ycïtïdzip

⁹ Chi Jesús choñ jím, ñicxy ma je judío jääy ñaymujctac. ¹⁰ E jiiby ma je naymujctac anajty tûg yëydijc huïdibi ycïtitz. Je fariseo ajcxy xihuambyb Jesús, paady ajcxy y'amidooy, yminañ:

—¿Nej jëbi tûg pa'mjääy chögy sábado XIIji?

¹¹ Chi Jesús y'adzooy:

—Pen ya ma miich ajcxy ji tûg jäy huïdibi cöbixy yjutcögäy sábado XII, ¿nej ca' je' nicxy yajpidzimy mic'amy? ¹² Nïgi tzobaatp tûg yëydijc ca'ydi tûg

cöbixy, paady Moisés ycötujcín ca' capx'aducy co tüg oy'ajtín nduuním sábado xii, je poocxiń xii.

13 Chi Jesús nímay je yëydijc:
—Xajtúu yi' mgí'.

14 Co xajtihy yci', chi choocy, e hui'my quipxyjaty miid je yci' oybi. Chi je fariseos ajcxy yjotmätcoty, yhuinma'ñ ixtaaygixy ajcxy nej huaad Jesús ocyaj'o'ccixy.

Tüg ayucnajtzcapxiyin miid Jesús yciixpi

15 E co Jesús nejhuiiy nej yi' ajcxy yhuinma'ñ miidity, chi jim choñ. E ooy mayjäy ypanicxi Jesús, Jesús yajtzoocpy anajty tüg'óciy pinjaty pa'm miid.

16 Jesús ane'my je pa'mjäy ajcxy co ca' huaad ni-gapxy nimiydägy co yi' je' je Cristo. **17** Jadu'n Jesús ane'my je pa'mjäy jigix yciixipy ycá'pxipy je ayuc huídibi je profeta Isaías yjaay jecy'ajty, co Dios jadu'n yminañ:

18 Jada je' iich ndumbi huidi ti' nhuin'ixyich.
Yi' iich ooy ndzocytch njihuüyich etz ooy njotcujcich miid yi'. Iich yi' nmöhuamybich iich njihuü'ñ mic'ajt. Yi' capxhuäcxip iich n'ayuc jadu'n nej ndzaachytuna'ñich naax-huiñjäy ajcxy miid ajcxy ypocy yciixpi.

19 Yi' ni ymigügtijc ca' oja'ñ, ni ycayäxa'ñ, ni ycatinähua'ñ, ni piń ca' midoohuipy ma cajp cujc.

20 Ca' yi' tzaachytuna'ñ ayoobitijc etz huídibi ayo'ndumb ijtp. Etz nañ ni ca' yajtigoya'ñ huídibi ayoobitijc yco'ogy'ungdijc yijiip'ijxpy. Jadu'n nej jay cayajhuindigoy tzajcapy huidi huiidyip etz ni cayajpich je mecha

huidibi uuxy uuxy tiiexp. Ixti mabaad anajty yajcopicy y'ane'min tudägypi.

21 E yi' mayjäy ooy yjijp'ixa'ñyii.

Xigixy Jesús co miidity mujcu'ymic'ajt

22 Chi miid miin ajcxy ma Jesús tüg jääy huidibi huintzip etz uum. Je' anajty miid ca'oybi. Chi Jesús yajtzoogy, e chi y'ijxigý etz ycapxigý. **23** Co Jesús jadu'n tuñ, chi je mayjäy ytigiiy huinmay'ahuidijt, chi ajcxy yminañ:

—¿Nej jada je', je David y'ap y'oc huidibi rey'adam?

24 Per co je fariseos ajcxy nejhuiy nej je jääy huinmay, chi ajcxy yminañ:

—Jadaabi yeydijc yajpidzimy ca'oybi miid je mujcu' huindzin ymic'ajt (ca' yi' yjejity je Cristo).

25 Per Jesús ñejhuiyb anajty ti je fariseos ajcxy yhuinmaayb, chi yminañ:

—Pen tügpicy tungmiidpi ixyipy ñaybijc-huäcxigixy, etz ñaymidziptzóonigixy ixyipy ac jeyi, pues ciixipy yi' ajcxy y'ane'min. Pen tüg cajp o tügpicy jugymigüg ixyipy ñaybijc-huäcxigixy, pues ca' ajcxy y'idaangixy tügmucy. **26** Pen Satanás, je ca'oybi huindzin, yajpidzimy ixyipy ca'oybi ma je jääy ajcxy, chi ci'm ixyipy je ca'oybi ti ñaybijc-huäcxigixy, e je Satanás ymic'ajt ca' y'ida'ñ.

27 Miich ajcxy minamb co iich nyajpidzimyich ca'oybi miid je ca'oybi huindzin, je Beelzebú ymic'ajt. Pen tiy'ajt jadu'n nej miich ajcxy mina'ñ, je jääy ajcxy huidibi xymijnicxpejt miich ajcxy, ¿nej yi' ajcxy paady mic'ajt ma je mujcu' co ajcxy yajpidzimy ca'oybi ma je pa'm jääy? Pues ca', paady yi' ajcxy tiy'ajt yejcp co miich ajcxy ti mgapxtigoy

co yminaangixy co iich nyajpidzimyich ca'oybi miid Satanás ymic'ajt. ²⁸ Per iich nyajpidzimyich ca'oybi ma pa'mjäy miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt. Paady miich ajcxy nejhuiyb co ti ymiin yjäty je Dios y'ane'min ma miich ajcxy.

²⁹ (Dios ycötujcin jac mic ca'ydi je ca'oybi ycötujcin, paady jëbi nyajpidzimyich ca'oybi.) ¿Nej jëbi tûg jää ytigiiy ma tûg micpi jää ytijc etz pigaani tijaty yi' ymiid, pen ca' jayip yci' ytecy xojtzity? Pues ca'. Cooni jayip yci' ytecy xojtzity, huin'it jëb pijcip tijaty ymiid. ³⁰ Pinjaty ca' xymijnicxpetyich, xymidzipich yi'. Pinjaty ca' tuñ miid iich co jää nyaj'ixpicyich, hue' je' ajcxy jää yajhuinma'nydigooyb.

³¹ Janch iich miich ajcxy nimäy co Dios jëbi huinmecxip tûg'óciy pocy huidibi jää ytungixp etz tûg'óciy jibicpi huidibi jää ycapxcixp. Jëyi janchtiy co pinjaty capxtigooyb miid je Espíritu Santo, je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, ca' Dios huinmecxip nimina. ³² Pinjaty jibic xyñigapxpich xyñimiydacpich, je' huinmecxam. Per je huidibi jibic ñigapxpy je Espíritu Santo, je' ca' huinmecxa'ñ ni jadachambi tiempo, etz ni camina xii.

Yi quipy yi' ytuum yi' miid yaj'ijxcapy

³³ Pen miich ajcxy mnejhuihuamy je quipy pen oy quipy, o pen ca', jëbi mnejhuihuipy co je quipy nicxy ytuum'aty. Pen oy je ytuum, miich mina'nip co oy je quipy. E pen ca' oy ytuum'aty, huin'it miich ajcxy mina'nip co ca' y'oyity je quipy. ³⁴ Jibic jää miich ajcxy, jadu'n nipaady nej jihuüy ahua'n iyujc xy'ung'ajtp. Pen miich ajcxy jibic jää'ajtp, ¿nej jëbi miich ajcxy oybi ayuc mgapxipy? Jadu'n

nej jää ajcxy yjot yhuinma'ñ miidity, ac tím jadu'n ajcxy ycapxy. ³⁵ Je jää huidibi oy ayuc ycapxpy, ymiid oyjot oyhuinma'ñ paady oy ayuc capxy. Je jää huidibi jibic ayuc capxp, ymiid jibic jot jibic huinma'ñ, paady jibic ayuc capxy. ³⁶ Iich miich ajcxy nimay co anajty paady je xii je tiempo mina Dios tiyduna'ñ je naaxhuiñyäy, huin'it ajcxy y'adzohuipy miid huen tím huidibi ayuc huidibi anajty ajcxy ti mgapxy. ³⁷ Com nejjaty miich anajty ajcxy ti mgapxy je m'ayuc jadu'n miich ajcxy Dios xytiydunip. Com miid yi' mgim ayuc yi' miid m'oybïdzimipy mhuätzpïdzimipy. E nañ jadu'n miid yi' mgim ayuc yi' miid mbocycähuipy.

Jibicjäydič ajcxy pijctzoogixy tüg ijxpejt mijhuinma'ñbi

³⁸ Chi nijëjity fariseos ajcxy etz esribas ajcxy Jesús nimayi:

—Huindzin, n'ixamy iich ajcxy miich tüg m'ijxpejt.

³⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Yi jibic jäydič ajcxy etz ajcxy huidibi ca' miibiga'ñ Dios ypijctzooyb tüg ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty. Per Dios ca' yega'ñ jadüg ijxpejt. Ti Dios yecy tüg ijxpejt ma Jonás. ⁴⁰ Com jadu'n nej Jonás jecy'ajty ijxpejt yejcy co y'ijty tugig xii tugig tzuum mejyjoty ma acx ymoxac, nañ tím jadu'n iich, je jää huidibi tzoon tzajpjoty, nyegamy ijxpejt jadachambi tiempo co n'idipyich tugig xii etz tugig tzuum naaxjoty. ⁴¹ Je mayjäy huidibi anajty tzinaayb ma Nínive cajp, ti jothuimbijtcixy etz ti ixmach ajcxy huidijaty jibicpi ajcxy ytumyb co Jonás capxhuäcxy Dios y'ayuc ma yi' ajcxy. Cha

iiich ngapxhuäcxyich Dios y'ayuc ma miich ajcxy, etz jac nügi cötujcin nmiiididyich, ca'ydi Jonás; e ca' miich ajcxy mjothuimbity. Paady co anajty Dios tiyduna'ñ je naaxhuiñjäy, je Nínive jääy miich ajcxy xyajpocycähuam. ⁴² Nañ jadu'n je töxyjäy reina huídibi tzinay jecy'ajty ma madza'cruudz ypidzimy, yi' je' xidähuam je jääy ajcxy huídibi tzinaayb jadachambi tiempo, etz yajpocycähuib ajcxy. Je reina tzoon jiguëgy nicxy co amido'ida'ñ je rey Salomón ma capxhuäcxí Dios y'ayuc. Ji naaxhuiñ jadachambi tüt Dios ytüy'ajtmiidpi jac nügi ymijity, ca'ydi Salomón anajty, e ca' je jääy ajcxy mijpidäga'ñ.

Je jibic espíritu co jadüg'oc yhuimbity

⁴³⁻⁴⁴ Yí jääy ajcxy huídibi cham tzinaayb, quipxy-jaty ajcxy miid je ca'oybi. Co je ca'oybi ypidzimy ma je jääy, chi je' ñicxy jím mijtigiduum y'ijxtacy. Co ca' paty ypoctac, huin'it ymina'ñ: "Huimbidaambich ma je jääy yjot yhuinma'ñ ma iiich ti n'octxombi." Co je ca'oybi yjäty ma anajty ti chinäy, chi paty je jääy yjot yhuinma'ñ ooy yhuätzity etz yajxon ypedigity oy oyduñ. ⁴⁵ Chi je ca'oybi ñicxy oy yajtzooñ jahuixtujc ca'oybi jac jibicpi ca'ydi je'. Chi ajcxy ytigiiy ma je jääy yjot yhuinma'ñ, e chinay ajcxy jiiby. Huin'it je jääy jac'öctiy oy yajtni, ca'ydi jadu'n nej anajty jayijp'aty.

Jesús ytaj etz y'uch miguëx ajcxy

⁴⁶ Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy, co oy yja'ty je' ytaj etz y'uch miguëx ajcxy. Hue' ajcxy yhui'my tiba'y. Je' ajcxy anajty ymigapxamy Jesús. ⁴⁷ Chi jääy yajni'may Jesús:

—Yí mdaj etz m'uch miiguëx ajcxy, chiiby ajcxy tiba'y, miich xyjamigapxamb.

48 Jesú斯 y'adzooy, nímay je jääy huidibi ytaj y'ayuc yajnajxi ma yi':

—¿Pín jääy miich ajcxy mdiy co iich ndaj'adyii etz iich n'uch'adyii nmigüg'adyii?

49 Huin'it Jesú斯 nitziihuiiy je' ydiscípulos ajcxy e yminañ:

—Jada iich ndiscípulos ajcxy jadu'n nipaady nej iich ndaj etz iich n'uch nmiguëx. **50** Huen ytimpinity huidibi ytumyb iich nDeedy chojcín, huidibi jiiby tzajpjoty, pues jadu'n yi' ajcxy nipaady nej iich ndaj etz iich n'uch miguëx.

13

Je ayuccapxhuäcxpi y'ijxpejt (niipi ijxpejt)

1 Je huin'it xii Jesú斯 choñ ma je tiyc. Chi ñicxy ma je mejypa' jím oy y'iñay'ihuïy. **2** E co mayjääy ooy ñaymujci jím ma anajty Jesú斯 iñay, chi Jesú斯 ytigiy barcojoty. Per tüg'óciy je mayjääy yhui'mday ma mejypa'. **3** Jesú斯 ytigiiy jääy yaj'ixpíjcp miid jihuimbit ayuc, yminañ:

—Tüg jääy choon trigotiim huijp. **4** E ma anajty jím ytíimhuíjy, huin'it je ytíim oy naagity ycäy ma tü'aa. Chi jada' je joon ajcxy oy ymiiñ etz ypiihuïgy je tiim. **5** Nijéjity ytíim ycäy ma tzaanícx ma anajty hueeni naax. Jada tiim tzojc ymuixy. **6** Com hueeni anajty je naax ma je tzaanícx, chi co oy xii'an ypadyii, chi ytíitztay, com ca' anajty je ytictz yeegity. **7** Nijéjity tiim oy ycäy ma ujtz'aayjot ma apyjot, e ujtz'öctay je trigo mang. **8** Per je tiim huidibi ca'u ma oy ñaax, je' yon yajxon e tiim'ajt

may'amy; tüg ypi'cpajc iipxmajc oy yco'ity, jadüg pi'cpajc tug'i'px oy yco'ity, jadüg pi'cpajc migo'px oy yco'ity. ⁹ Pinjaty mido'n miid huen mido'mbicý jada ayuc.

Ti ycxipi je ijxpejt

¹⁰ Chi je' ydiscípulos ajcxy nimijhua'cy Jesús, chi ajcxy yajtiiy:

—¿Na'amy co myajtuñ jihuimbit ayuc co myaj'ixpicy je mayjäy?

¹¹ Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—Miich ajcxy jaydëb mnejhuïhuipy huidibi Dios ñigapxyp ñimiydacpy coyüch'amy ma y'ane'min. Jacjadyii jääy ca' ajcxy huinjihuipy. ¹² Pinjaty ymiid yajmöhuiñ nigi, pinjaty hueen miid yajpigipy nigi, oy ixyipy hueen jadim miidity. ¹³ Paady jihuimbit'amy nyajnimaayich; jaydëbi pinjaty ijxcixy, ñipatpy nejihuïy ca' ti ijxcixy; etz co ajcxy midoogixy, ca' ajcxy huinjihuïy, ñipatpy nejihuïy ca' ti midoogixy. ¹⁴ Jadayaabi ytunyii yjadyii jadu'n nej je profeta Isaías jaaybejty yajhui'my ma jadu'n yminañ:

Miich ajcxy midohuamy, per ca' muuinjihuïhuangixy. Miich ajcxy m'ixamy, nañ ca' muuinjihuïhuaangixy huidibi ti m'ijxcixy.

¹⁵ Com jadayaabi jääy ooy ajcxy yjot yhuinma'ñ ti y'ahuimbity juuñ. Nej ajcxy yjamidoy, ca' ajcxy ymidohui'mgixy. Nej ajcxy ja'ixy, ca' y'ijxhui'mgixy. Nej ajcxy yjahuinjihuïygixy, per ca' yhuinjihuïy ma yjot yhuinma'ñ. Yí' ajcxy ca' yjothuimbidaangixy ma iich, jaydëb nyajnidzögibich ajcxy.

16 Per jocujc miich ajcxy, co miich ajcxy ijxhui'my miid mhuiin huidibi ndumybich, e mmido'mbicy ajcxy iich n'ayuc. **17** Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich nimaaygixy. Janch tiy'ajt co may profetas ajcxy etz tudägy jäy ajcxy huidibi tzinaayb jecy'ajty, ooy ajcxy ja'ixañ huidibi miich ajcxy m'ijxyp cham, per ca' ajcxy ixy. E ooy ajcxy jamidohuañ je ayuc huidibi miich ajcxy midooyb cham, per ca' ajcxy midoy.

Jesús najtzcapxi'y je ijxpejt ma je niipi

18 Amido'it miich ajcxy, jadu'n nej yhuimbitzimy jada jihuimbit ayuc maabi je tiim huijpi. **19** Je jäy ajcxy huidibi amido'ijtp Dios y'ayuc, e mic'amy je ca'oybi yajpidzimy Dios y'ayuc ma ajcxy yjot yhuinmañ, jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tiim huidibi cäb tügujc, e je joon ajcxy mic'amy ypiimujctay. **20-21** Je jäy ajcxy huidibi amido'ijtp Dios y'ayuc janch jocujc, per co agapxiyb paady, co tzaachypi minaxy yajnaxy miid Dios y'ayuc yciexpi, chi mic'amy ajcxy ixmajtni Dios y'ayuc, jadu'n ajcxy nej je trigotii'm huidibi ti ycäy ma tzaanicx, huidibi ca' oy ytictz miidity. **22** Je jäy ajcxy huidibi amido'ijtp Dios y'ayuc, e co ñicxní, chi jäydigooyñi Dios y'ayuc miid jocujc'ajtin tzinaayin, comeen'ajtin etz adzojcin. Jadu'n ajcxy nipaady nej trigotii'm huidibi ti ycäy ujtzjoty, e ca' ytii'm'aty miid co oy y'ujtz'ögy. **23** Je jäy ajcxy huidibi amido'ijtp etz cöbijcp yajxon Dios y'ayuc amumdügjot etz Dios y'ayuc ytumyb ma ajcxy yjot yhuinmañ, jadu'n ajcxy nipaady nej je tiim huidibi ti ycäy ma oy ñaax etz ti ytii'm'aty may'amy. Tüg pi'cpajc iipx majc oy yco'ity, etz

jadüg pi'cpajc tug'i'px oy yco'ity, etz jadüg pi'cpajc migo'px oy yco'ity.

Je ijxpejt co je jibic ujtz ymuxy ma je trigo cam

²⁴ Chi Jesús yaj'ixpijcy jadüg jihuimbit ayuc, ymīnañ:

—Je Dios y'ane'min jadu'n nipaady nej tūg yëydijc huidibi trigo tiim huijp ma je' ycam. ²⁵ Per co ajcxy yma'octay nidüg'ociy je cogam, chi ytigiiy tūg ymidzip ma je ycamjot. Chi je midzip jibic ujtz tiim oy huijy ma je trigo cam. Chi ñicxñi. ²⁶ E co je trigo oy yooñ, chi ypijy. Nañ jadu'n je jibic ujtz oy yooñ. ²⁷ Chi je ytumbidijc oy yhuindzin yajnīmay: “Huindzin, ¿nej ca' ti mnipy ac trigotiim? ¿Nej co jím nañ jadu'n jibic ujtz yajpaady?” ²⁸ Chi je cogam ymīnañ: “Huen jada' nmidzipich jadu'n ti y'idich.” Chi je tumbidijc y'amidoohui: “¿Nej mdzojcpy co iich ajcxy nhuijxigibich je jibic ujtz?” ²⁹ Chi je cogam ymīnañ: “Ca'. Pen miich ajcxy mhuijxiçpy je jibic ujtz, ca' jeciyty co m'ahuijxmugipy nañ jadu'n je trigo. ³⁰ Ixmatz, huen je jibic ujtz yeegy tūgmucy miid je trigo, ixti cooni anajty ypidig'y je cosecha. Co cosecha paty, huin'it nguexa'ñich je ndumbidijc co huen jayijp pujxiçy je jibic ujtz etz axotziçpy etz nögiçpy. E co yajpidictay je jibic ujtz, chi yajpidigipy je trigo e pidägiçpy ma je tze'x.”

Je ijxpejt ma je mostazapajc

³¹⁻³² Nañ jadu'n Jesús yaj'ixpijcy jadüg jihuimbit ayuc, ymīnañ:

—Je Dios y'ane'min jadu'n nipaady nej tūg mostazapajc huidibi tūg jäy ñiip ma je' ycam. E je mostaza ytiiim je' jac tim mutz ca'ydi ni huidibi

ujtz tiim. Per co je mostaza ytiiim ymuix etz yoñ, chi y'ahuimbijty jac mij ca'ydi jacjadyii ujtz. E hue' nicxy yjaty janch mij, ixti joon ajcxy oy yqueec miin yqueec xiypy jim, pidägy je ype'ñ ma je mostaza y'aacx.

Je ijxpejt ma je levadura huidibi ca'y'oyity

³³ Nañ jadu'n Jesús yaj'ixpijc jadüg jihiimbit ayuc, yminañ:

—Je Dios y'ané'min jadu'n nipaady nej levadura huidibi tûg töxyjäy ypidaçpy miid je harina, jigix je harina oy ypidigy.

Nej anajty Jesús yajtuñ je ijxpejt

³⁴ Tûg'óciy Jesús yaj'ixpijc je mayjäy, jihiimbit'amy yaj'ixpijc, e ni ti ca' jää yaj'ixpijcy cayajnimäy jihiimbit ayuc. ³⁵ Jadu'n Jesús ytuuñ, jigix yajcuyduñ je ayuc huidibi je profeta Isaías yjaayhui'm jecy'ajty, co jadu'n yminañ:

Íich ngapxamyich ac tim jihiimbit ayuc. Íich nigaix ngapxamybich tijaty huidibi ca' pin nejhuüy, mabaad Dios oga'n yajcojy je naaxhuiñbi.

Jesús capxticxní nej yhuimbidzimy je jibic ujtz ma je trigo cam

³⁶ Chi Jesús capxycijxy miid je mayjäy, chi ñicxy ma tûg tijc. Chi ytigiy tigoty miid je' ydiscípulos ajcxy. Chi Jesús ydiscípulos ajcxy nimijhua'cy Jesús, yminañ ajcxy:

—Tun may'ajt íich ajcxy xyajhuinjihiyg je jihiimbit ayuc co ti mnigapxy je jibic ujtz ma je trigo cam.

³⁷ Chi Jesús yajnimay:

—Iich, je jää huidibi tzoon tzajpjoty, jadu'n iich nipaady nej je jää huidibi niip je oybi tiim ma je ycam. ³⁸ Je cam jadu'n nipaady nej tūg'óciy naaxhuiñjäy. Je oybi tiim jadu'n nipaady nej je jää ajcxy huidibi cöbijcp Dios y'ane'min. Je jibic ujtz jadu'n nipaady nej je jää ajcxy huidibi cöbijcy ajcxy je mujcu' y'ane'min. ³⁹ Je jää huidibi niipy je jibic ujtz, jadu'n yi' nipaady nej je ca'oybi. Je jibic ujtz cosecha, jadu'n nipaady nej je tiempo co anajty je naaxhuiñ ycixy ytigoy. Je ajcxy huidibi yajpidic je cosecha, nipaady nej je ángeles ajcxy. ⁴⁰ Jadu'n nej je jibic ujtz oy yajpujxígy etz yajpidacy jiinjoty, nañ tim jadu'n nícx yjaty miid je jää ajcxy huidibi cöbijcp je mujcu' y'ane'min co anajty je naaxhuiñ cixy ytigoy. ⁴¹ Co anajty je naaxhuiñ ycixy ytigoy, chi iich, je jää huidibi tzoon tzajpjoty, ngueexamylch n'ángeles huen yajmujctäy je jää huidibi je ymigüg yajtundigooyb, etz yi huidibi ajcxy jibic-huinma'ñ tumb. ⁴² Co yajmujctähuipy je jibicjäydijc, chi ajcxy yajpidägipy mijjiinjoty, jiiby ajcxy yäxa'ñ etz ytiitzmucxy ytiitzqueecy miid je ayo'n ycixpi. ⁴³ Per je jää ajcxy huidibi cuydumb Dios chojcin, idam ajcxy miid Dios Teedy jiiby tzajpjoty. Ymii'damy ajcxy tūg oy'ajti, jadu'n nipaadiп nej je xii ytiicxin yjajin. Pen miich ajcxy mido'n miid, mido'mbijc ajcxy iich n'ayuc.

Je y'ijxpejt je meeñ huidii yüchip

⁴⁴ Je Dios y'ane'min jadu'n nipaady nej meeñ huidibi yüch ijtp ma tūg cam. Per co tūg jää paady je meeñ, chi mic'amy jadüg'oc yüdz tigach. Chi ooy yxonrägy. Chi nícx y etz tooctäy tūg'óciy huidibi ymiiid etz juy je naax.

Je y'ijxpejt je perla huidibi tzoohuip

⁴⁵ Nañ jadu'n Dios y'ane'miñ jadu'n nipaady nej tüg ajuuyb adoooci huidibi ijxtaab tüg oybi perla huidibi tzoobatp. ⁴⁶ E co anajty paady tüg perla huidibi janch tzou, chi ñicxy tooctigoydäy tüg'óciy huidibi ymiid etz juy je perla.

Je acxmadzi'ñ y'ijxpejt

⁴⁷ E nañ jadu'n Dios y'ané'miñ jadu'n nipaady nej tüg acxmadzi'ñ huidibi jääy miid ycojibii by mejjyjoty. Chi jiiby ytigiy huen ytäm huidibi acxity.

⁴⁸ E co anajty je acxmadzi'ñ y'uch miid je acx, chi je jääy ajcxy yajpidzimy ma mejypa'áy. Chi iñay ajcxy jím mejypa'áy etz huin'ijxy ajcxy je oyjatypi acx etz pidaaccixy ma ycach. Je acx huidijaty ca' y'oyity, je' ajcxy y'ixjibijp. ⁴⁹ Tim jadu'n nej ti yjaty miid je acx, nañ jadu'n jada'ñ, co anajty ycixy ytigoy je naaxhuiñ. Huin'it je ángeles ajcxy ñicxa'ñ huindu'my naaxhuiñ huin'ixa'ñ je jibic jäydijc e pidäga'ñ ajcxy abicy, nañ jadu'n huin'ixa'ñ je oy jäydijc, e pidäga'ñ ajcxy nañ jadu'n abicy. ⁵⁰ Chi je ángeles ajcxy pidäga'ñ je jibicjäydijc mij jiñnjoty. Jiiby jiñnjoty ajcxy yäxa'ñ ytinähua'ñ etz ytiitzmucxaangixy ytiitzqueedaangixy miid je ayo'n miid je tzaachypi ycixpi.

Je jääy huidibi jajtp nej oybi etz nej jibicpi yajpidzimity

⁵¹ Chi Jesús y'amidooy ajcxy:

—¿Nej muuinjihuiyb miich ajcxy tüg'óciy huidibi iich ti ngapxich?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, ti nhuuinjihuÿ iich ajcxy.

⁵² Chi Jesús ajcxy nimay:

—Nidüg nidüg escriba co ti ixpicytäy tüg'óciy
 Dios ytiy'ajty'ane'min huídibitza jpjoty tzoon, hue'
 jadu'n nipaady nej tüg codijc comeeñybí huídijaty
 ymíid yjajty nej yajpi dzimípy jemybí etz tucpi.

Jesús yajpaady jim Nazaret

⁵³ Co Jesús yaj'ixpijctay jada ji huimbit ayuc, chi
 chooñ jím. ⁵⁴ Co Jesús chooñ jím, chi ñicxy ma
 yci'mnaax yci'mgajp. Chi Jesús ytigiiy ma je judio
 ñaymujctac, e ytigiiy yaj'ixpijcp. Chi je mayjäy ji-
 iby ooy ji huíy huinmay nej yi' yaj'ixpicy, yminañ
 ajcxy:

—¿Ma jada' jada yëydijc ti paady jada ixpijcin?
 ¿Ma miç'ajt paady co ooy mijhuinma'ñ tzachtuñ?
⁵⁵ Jadayaabi yëydijc hue' yteedy'ajtpy je tzejtpi,
 etz ytaj'ajtpy María. E iich ajcxy n'ix'ajtpyich je
 y'uch ajcxy; Jacobo, José, Simón, etz Judas. ⁵⁶ Nañ
 jadu'n ya chinay ma iich ajt je' y'uch ajcxy töxyjäy.
 ¿Ma oy ti paady jada ixpijcin jada miç'ajtin?

⁵⁷ Paady je maycogajpi ajcxy ca' ytunicuend.
 Paady Jesús ajcxy nímay:

—Huen ma'amyity tüg'óciy je mayjäy ajcxy
 ooy yajmij'aty yi jäy ajcxy huídibitza jcapxiyyb
 Dios y'ayuc, ca'ydi huídibitza jcapxiyyb ma
 yci'mnaax yci'mgajp yci'mjiin yci'mdijc.

⁵⁸ Ma yci'mnaax yci'mgajp Jesús ca' jaty nej
 mijhuinma'ñ tunip anajty, miid co je jäy ajcxy ca'
 miipidägyii.

14

Juan el Bautista co y'ögy

¹ Je huin'it tiempo Herodes huidibi anajty ane'mb jím Galilea tiy'ajt paty nej Jesús ytuñ.

² E yi' nimay je ymidungmíidpi'dijc:

—Yijiibí jääy huidibi tzachtumb mijhuinma'ñ, yi' je' je Juan, je Bautista. Juan ti jugypicy jadüg'oc ma anajty ti yögy, paady mic'ajt miid jaydëb mijhuinma'ñ tuñ.

³ Herodes ti anajty ni'anemdiy co Juan huen yajmach, e yajpidägipy pujxtigoty. Jadu'n Herodes tuñ miid Herodías ycixpi. Je Herodías je' anajty miid jayijp'aty ti ypic y Felipe, je Herodes y'ajch, chi ti ixmajch Felipe, chi ypijcy miid Herodes. ⁴ Juan ti anajty nimay Herodes co ti ytundigooy co ti pic y miid Herodías.

⁵ Je rey Herodes ooy anajty jayaj'öga'ñ yi Juan, per tzigiib anajty miid je mayjäy. Com je mayjäy ti anajty mibicy ajcxy co Juan hue' anajty tügi Dios tiy'ajt miidpi, tüg profeta. ⁶ Co Herodes yjimijtpajty, chi anajty ñayñixiidoñyii, e chi Herodías ñix ñicxy ejtzp ma Herodes yhuinduu. Je rey ooy jäygidacy nej anajty Herodías ñix y'ejch. Paady Herodes Herodías ñix nimay:

⁷ —Dios iich yam ngapxpatpy co nmöhuamyb ti midimpijctzooyb.

⁸ Chi Herodías nimay je' ñix co huen pijctzoohui je Juan, je Bautista, ycohuajc ma tüg texy. Chi Herodías ñix je rey nimay:

—Ndzojcypich co miich xymöhuip Juan, je Bautista, ycohuajc ma tüg texy.

⁹⁻¹⁰ Co jadu'n midoooy je rey, chi ytigiiy tajp maybi mij cajee. Per co ti anajty Dios capxpaatni, yminaani mayjäy yhuinduu co ymöhuamyb tijaty ypijctzooyb. Paady ane'my tüg soldado co

huen nícxxy yajtzoñyii Juan ycohuajc, e möhuipy Herodías ñíix. ¹¹ Huin'it je soldado oy je Juan ycohuajc yajminajcí jiiby pujxtigoty. Chi moy je töxy'anäg, e je töxy'anäg yejcnaajxní ma ytaj.

¹² Huin'it xii je Juan ydiscípulos ajcxy yja'ty. Chi ajcxy oy yajnaaxtigüy je Juan ñiniicx. Chi ajcxy oy Jesús yajnímäy.

Jesús yajcay migoox mil jääy

¹³ Co Jesús nejhuiiy ti anajty ti ytuñyii ti yjadyii miid Juan, chi ytigüy ma tüt barco naydög, e nícxni ma tüt it ma ca' piñ chänäy. Co je mayjääy nejhuiy co Jesús ti ñícxxy, chi ajcxy chonday canaag agajp, nícxxy ajcxy ma Jesús yajpaady, hue' tecygí'm ajcxy nícxxy. ¹⁴ Co Jesús ypidzimy barcojoty, chi ijxy mayjääy. Jesús ooy pa'ayoy je mayjääy, e yajtzoocy je pa'mjääy huidibi anajty ajcxy jím ymiid miin. ¹⁵ Com ti anajty chuu'iiñi, paady je' ydiscípulos ajcxy nimijhua'cy Jesús, e nimay ajcxy:

—Ti chuu'iiñi, e ca' ya piñ chına'y, paady capxcíxy miid jada mayjääy ajcxy, jaydëb ajcxy nícxxy ixtäy ycaaayin y'uucin ma yi mutz cajp ajcxy huingonbi.

¹⁶ Chi Jesús yminañ:

—Ca' ycopicyity co ajcxy nícxxy jícxxy ixtäy. Miich ajcxy möhuip caayin uucin.

¹⁷ Chi je' ajcxy yminañ:

—Per iich ajcxy jëyi yeeby nmiddity migoox tzajcaagy etz metz acx.

¹⁸ Chi Jesús yminañ:

—Mimiingix yam'amy.

¹⁹ Chi Jesús nimay je mayjääy co huen iñay'ihuiydaaygíxy ma pi'cmiyy'ung nícx. Huin'it Jesús je migooxpi tzajcaagy conígy etz je metzpi

acx. Chi ypa't'ijxy jiiby tzajpcíxy, e yajnajxy Dioscojuyipy. Chi tujc-huäcxy je tzajcaagy etz moy je' ydiscípulos ajcxy, co huen yajhuäcxycíxy ma je mayjäy. ²⁰ Nidüg'óciy je mayjäy ajcxy ycay cüxyi. Co je mayjäy ycayday, chi je discípulos ajcxy yajmujcy je cayduc jícxxtuc, e yaj'ujch ajcxy majmetz cach. ²¹ Migoox mil anajty ajcxy je yëydijctjc huïdibi cay uuc. E ca' ajcxy mìchoy je töxyjäydijc ajcxy etz je y'ung y'anäg ajcxy.

Jesús yöy níihuingíxy

²² Chi Jesús ane'my yi' ydiscípulos ajcxy co huen barco tigüygíxy mic'amy, jígxix nícxipy ajcxy jím mey nínaxy. Nami yi' ydiscípulos ajcxy choñ barcojoty, Jesús ycapxycíjxy miid je mayjäy huen nícxciñxi. ²³ Co anajty Jesús ti ycapxycíxy miid je mayjäy, chi nícxxy naydüg ma tüg cögop Dios mibijctzoobi. Co ycoodziñ Jesús naydüg anajty yajpaady. ²⁴ Co ycoodziñ, mey cujc anajty je barco cujc nícxxy. E je níi ooy anajty ymijjëtzpety ma je barco, je' co ooy anajty mic yjanchpojy. ²⁵ E co oy ymoñiy, huin'it Jesús ymijhua'cy ma je' ydiscípulos ajcxy, nícxxy adüyöyb mey huingíxy. ²⁶ E co je discípulos ajcxy ijxy co Jesús anajty ymiiñ mey huingíxy, chi ajcxy ooy ñay'adzigüyi. Ooy ajcxy yaaxqueecy yminañ ajcxy:

—Hue' iich ajt ijkmaniim.

²⁷ Chi Jesús mic'amy ymigapxy ajcxy etz nímay:

—Huinmic jotmic naybidáacigíxy, iich yi'. Ca' mdzígüygíxy.

²⁸ Chi oy Pedro Jesús ymigapxyii, nímaayi:

—Huindzin, pen janch miichity, ane'mgich co huen iich miich ninicxip adüyöyip meyhuingíxy.

29 Chi Jesús Pedro nimay:

—Min.

Huin'it Pedro yminajcy ma je barco etz ñicx ma Jesús adüyöyip meyhuingíxy. **30** Per co Pedro jihuiñybijcy jadu'n nej anajty ooy mic yjanchpojy, chi ooy chigiy, chi oy oga'n ytigiiyñi quimbi, chi yaaxqueecy, yminañ:

—¡Huindzin, iich yajtzóocigich!

31 Huin'it Jesús oy yci' mímajtzi, chi nimay:

—Miich, janch hueen i mmibijcín. ¿Nej co ca' yajxon xymibicyich?

32 Co Pedro etz Jesús ytigiiy barcojoty, huin'it je mic poj ñajxy. **33** Huin'it je' ajcxy jiiby barcojoty ycojxtinay'ihuýdaay ma Jesús yhuinduu. Chi yminañ ajcxy:

—Janch tiy'ajt co miich Dios xy'ung'adyii.

Jesús yajtzoctay je pa'mjäy ajcxy jim Genesaret

34 Co ajcxy ymejyñajxtay, chi ajcxy oy ja'ty ma je Genesaret naaxjot. **35** E co je jää ajcxy nejhuiiy co Jesús ti yjäty ma yi' ajcxy naaxjot, chi ajcxy tiy'ajt quejxy ma tük'óciy cajp etz rancho huinduy agonbi co Jesús yjimity. Chi je mayjäy miid miin tük'óciy je pa'mjäy ma Jesús. **36** Chi ajcxy cohuaniiy Jesús, pen jëb je pa'mjäy ñidoñyii je yhuit. E tük'óciy je huidijaty ñildonip je' yhuit, je' ajcxy chooctay y'agidactay.

15

Huidi jäy yaj'ahuimbijty janch jibic

1 Chi ymiiñ ma Jesús nijéjity fariseo jäy ajcxy, je huindzindijc huídibi tzachpadumb judío ycostumbre. Nañ jadu'n miiñ nijéjity esribas, je huindzindijc huídibi ajcxy níjaydutp anajty Dios ñecy. Je fariseos etz esribas ajcxy ti choongixy anajty jim Jerusalén, chi ajcxy y'amidooy Jesús:

2 —¿Na'amy co miich mdiscípulos ajcxy ca' cuydungixy judío ñi'ap costumbre? Yí' ajcxy ycaaygixy y'uuccixy, e ca' jayíjp ycibujcixy, ca' ixpujcixy ixjétzcixy ypocy.

3 Chi Jesús y'adzooy, yajtíiy:

—¿Na'amy co miich ajcxy mgapxycömíodädgy Dios? Mdzachcuydungixy mgí'mgostumbre ma yjapadyii mguydungixy ixyipy Dios ycötújcin.

4 Com Dios ti y'ane'my ma ycötujcin: “Yajmíj'at mdaj mdeedy, e pinjaty jibic nigapxy ni'ojooyb ytaj yteedy, ögípy yí'.” **5** Per miich ajcxy minamb co tüg je yëydijc jébi nímäy ytaj yteedy: “Ca' iich miich ajcxy nbubeda'ñ, com ti n'ahuaníyich ma Dios tüg'óciy tijaty nmíidich.” **6** Chi huen ytimpinity jadu'n minamb, ca' ocpubedaanip ytaj yteedy, e jadu'n miich ajcxy myajtigoy Dios y'ane'min com tzachtunaangixy mgí'mgostumbre. **7** Miich ajcxy naybidaacip jadu'n nej jihuíy tudagy jäy, e ca' yjanchity. Janch tiy'ajt jadu'n nej jecyip Isaías jaaybejty yajhui'my co Dios jadu'n yminañ:

8 Jadayaabi jäy xyajmíj'ajtpich ahuac aguy, per ca' ajcxy xyajmíj'atyich ciixyjot huiniçot.

9 Naadigi' co ajcxy xyhuin'iygixyich xyhuinyáaxcixyich. Mnayyaj'ixpijcigixy ayuc tiy'ajt huídibi jäy ajcxy ti cojy ti maacxy.

10 Huin'it Jesús huomujctay je mayjäy, yminañ:

—Amidoo'ijtcixy iich n'ayuc etz mhuinjihuüygixip. **11** Ca' ji ni ti jíicxy huidi jäy ypidacpy ma y'ahuac nicxy yajpocycäyii. Yi' janchtiy je jibic ayuc huidibi pidzim ma jäy ajcxy y'ahuac, yi' ajcxy yajpocycähuüb.

12 Chi ymiiñ ma Jesús je' ydiscípulos ajcxy, chi ajcxy ñimaayi:

—¿Nej miich mnejhuiyb co je fariseos ajcxy ñijotma'tpy co ajcxy midoy je ayuc jadu'n nej miich minañ?

13 Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huen tim huidibi ane'min huidibi ca' Dios ti pidägy, Dios yajtigoyam, tim jadu'n nej jäy ajcxy huijxiy ujtz huidibi ca' y'oy'ujtzity. **14** Ixmajtzcix yi fariseos etz escribas ajcxy. Ca' ajcxy huinjihuüy Dios ytiy'ajt. Jadu'n ajcxy nipaady nej jäy huintzpi, e co tüt huintzpi huijtzhuüdity jadüg huintzpi, chi nimetz nicxy yjutcögägixy.

15 Huin'it Pedro nimay Jesús:

—Yajhuinjihuüyg iich ajcxy jada jihuimbit ayuc.

16 Chi Jesús yminañ:

—¿Nej miich ajcxy nañ jadu'n ca' mhuinjihuüy jada jihuimbit ayuc? **17** ¿Nej ca' miich ajcxy mnejhuiyb co tüt'ociy huidibi tigiiyb ma miich ajcxy m'ahuac, je' nicxp ma miich ajcxy mjot etz ypidzimy ma ajcxy mniniçx? **18** Per je jäy huidibi jibic capxp, capxp je' je jibic ayuc huidibi ymiid ma yjot yhuinma'ñ. Jada jibic ayuc yajpocychimicp je jäy. **19** Yi' jibicpi huidibi tzomb ma jäy ajcxy yjot yhuinma'ñ, yi' je' jäyyaj'ögii huinma'ñ, je töxyjäy migapxtigoyii huinma'ñ, meedzií huinma'ñ,

je iindägii huinma'ñ, je piitz capx huinma'ñ.
20 Yijadu'mbi jibic-huinma'ñ yajpocycäb jää ajcxy ma Dios. Per co jää ajcxy ycaay y'ügy, ma ca'ní ajcxy pocy ixpujcixy jayijp, ca' je' ypocycäy ajcxy ma Dios.

Tüg töxyjäy huidibi ca'judíojäy mibijc Jesús

21 Chi Jesús jim chooñ, nicxy ma je Tiro etz Sidón naaxjot. **22** Jim anajty tüg töxyjäy chinäy. Jada töxyjäy hue' anajty cananeajäy, canan judíojäy. Chi yf' nimiin Jesú, chi nimay:

—Huindzin, David y'ap y'oc, pa'ayoogich. Iich nmiidich tüg niix huidibi ymiid ca'oybi etz oy tzaachypi paady.

23 Per ca' ni nej Jesú y'adzoohui. Huin'it je' ydiscípulos ajcxy miiñ ma Jesú, e ycohuaniiy, minañ ajcxy:

—Capxycíx miid jada töxyjäy, com nigo xy-payaax xypadinaayim.

24 Chi Jesús yminañ:

—Dios iich ti xyquexyich jeda'ajty ma je israelitasjäy huidibi y'alma tigoyam.

25 Chi je töxyjäy ymjhua'ci ma Jesú, e ycoxtinay'ihuiy ma je yhuinduu, chi yminañ:

—Huindzin, tun may'ajt pubejtcich.

26 Chi Jesús yminañ:

—Ca' jadu'n y'oity co n'ixmadzipich je israelitasjäy (Dios yjäy), e nbubedipich miich ajcxy. Co jadu'n ndunipich, jadu'n nipaadiip nej jää ajcxy y'iidich co ajcxy pijci je ajcxy y'ung ycaagy, e möy je uc.

27 Huin'it je töxyjäy y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej miich mīna'ñ, per ixti ycaayb je uc je tzajcaagy y'abu'x huīdibí cāb ma yhuindzin mesa.

²⁸ Chi Jesús je töxyjäy nīmay:

—Janch mij mmibijcin. Iäch ndunaamybich jadu'n nej miich mdzocy.

Huin'it hori je töxyjäy ñiiix choocy.

Jesús yajtzögy mayba'mjäy

²⁹ Chi Jesús jím chooñ. Chi ñajxy ma Galilea mejypa'. Chi ypejty ma tūg cōgop, jím iñay'ihuiiy.

³⁰ E huin'it oy mayjäy miidmiiñ pa'mjäy huidibi huintz, uum, cīmucy tecymucy, etz huen tím huidibi pa'mjäy. Pidacy ajcxy je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu, e yi' yajtzooctay. ³¹ E je mayjäy ooy tzachjihuiiy tzachhuinmaay ajcxy co anajty je uumbi ti capxïgy, je huintzpi ti y'ijxiïgy, je cīmucpy tecymucpyi ti yöyiïgy. Chi je mayjäy ytigiïy iibaady capxpaady Dios, je Dios huidibi je Israel jäy ymijpidacpy.

Jesús yajcay midaax mil jäy

³² Chi Jesús mijhuoy je' ydiscípulos ajcxy, nīmay:

—Ooy nba'ayooyich jadayaab jäy ajcxy. Com cujc midugiig xii ijtcixy ya miid iich etz ca' ajcxy miidity ti ycaayipy. Ca' ngueexhuimbida'ñich ajcxy ayuu ma ytijc, ca' yjetyity yajpa'mgojip ajcxy tü'am.

³³ Chi je' ydiscípulos ajcxy mīnañ:

—¿Per ma n'ocpatim ti jada jäy ajcxy ycaayipy yjiiçxipy ya ma jada abac it ma ca' pīn chinäy? Co ooy mayjäity.

³⁴ Chi Jesús yajtiiy:

—¿Naag jiiby tzajcaagy miich ajcxy mjacmīdity?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Jéyi huixtujc tzajcaagy etz hueen acx.

³⁵ Chi Jesús nimay je mayjäy co huen iñay'ihuiydaaygíxy naaxcíxy. ³⁶ Chi Jesús conígy je huixtujcpi tzajcaagy etz je hueenip acx, e yajnajx Dioscojuyip ma Dios. Chi tujc-hua'cx etz moy je' ydiscípulos ajcxy. E yi' ajcxy yajhua'cx je jícxpy pícy ma je mayjäy. ³⁷ Chi je mayjäy nidüg'óciy ycay cüxi. Jesús ydiscípulos ajcxy yajpidígy huixtujc cach cayduc uuctuc tiiibí anajty yconaxy. ³⁸ E je huidibí ajcxy cay hue' anajty naybáatigíxy nimidaax mil, abicy je töxyjäydijc etz pi'ctijc ajcxy. ³⁹ Chi Jesús ycapxycíxy miid je mayjäy huen ajcxy nícxciyñi ma ytijc. Chi Jesús ytigliy barcojoty etz nícxni ma Magdala naax jot.

16

Je fariseos etz je saduceos ajcxy pijctzoogíxy tüg ijxpejt mijhuinma'ñybi

¹ Chi je fariseos etz saduceos y'oy ajcxy ixy Jesús. Yi' ajcxy ijxta'n octunaangíxy miid Jesús, paady ajcxy pijctzoy co Jesús huen yaj'ixyii ajcxy tüg ijxpejt huidibí tzomb tzajpjoty. ² Chi Jesús y'adzooy je' ajcxy:

—Co miich ajcxy m'ixy tzuu yi tzajp tzaptz, chi miich ajcxy mina'ñ com jabom oy tiempo yajpada'ñ. ³ Per co miich ajcxy m'ixy jopy je tzajp tzaptz etz huimbicy, chi ajcxy mina'ñ co ca' y'oyity yi tiempo. Miich ajcxy ooy mnaybidägyii nejihuüy ooy m'ixpicyity ma Dios ytiy'ajt, e ca' yjanchity. Miich ajcxy jëbi yi tzajp myajcapxy, per ca' mnejhuiygiy nej yhuimbidzimy yi mijhuinma'ñ

ijxpejt hu̇dib̄i Dios ytumyb ma jadachambi xii tiempo. ⁴ Yí jāy ajcxy hu̇dib̄i cham tz̄inaayb, ooy yjib̄icjäity ajcxy, ca' ajcxy capxymidoy Dios. Yí' ajcxy chojcpy co nyaj'ixipyich tūg ijxpejt mijhuinma'ñ hu̇dib̄i tzomb tzajpjoty. Ca' Dios yaj'ixa'ñ ajcxy jadüg mijhuinma'ñ, com miid miich ajcxy jaybetyity je mijhuinma'ñ ijxpejt hu̇dib̄i Dios ytuun miid Jonás jecy'ajty.

Chi Jesús ixmajch je fariseos etz saduceos ajcxy, chi ñ̄icxní.

Fariseos jāy ajcxy y'ixpijcín

⁵ Co Jesús etz ydiscípulos ajcxy yja'ty ma jadüg niiba', chi je' ajcxy yjäydigoy je tzajcaagy. ⁶ Chi Jesús yminañ:

—Naygüend'ájtigix miid yi fariseos etz saduceos ajcxy, ca' mijpiidaaci yi' ajcxy y'ayuc ytiy'ajt, com jadu'n yi' nipaady nej levadura.

⁷ Chi Jesús ydiscípulos ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—Paady jadu'n yminañ, je' co ti iich ajt je tzajcaagy njäydigooyim.

⁸ Jesús nejhuiy nej ajcxy nayñimáayigixy miñ xyipy, chi nimay ajcxy:

—¿Na'amy co miich ajcxy minaangixy co ca' ajcxy tzajcaagy miidity? Janch hueeni miich ajcxy mmib̄icin. ⁹ ¿Nej ca'ní miich ajcxy mhuinjihuïyi? ¿Nej ca' mjäymechyii co iich migoox tzajcaayg nyajhuäcxy etz ni migoox mil je yëydijctiyc anatty hu̇dib̄i ajcxy cay? ¿E ni mga'ajihuïyi ajcxy naag cach cayduc uuctuc ti myajpidig? ¹⁰ ¿E ni mga'ajihuïyi ajcxy co huixtuyc tzajcaagy nya-jhuäcxyich ma nimidaax mil yëydijc ajcxy hu̇dib̄i caay etz naag cach cayduc uuctuc myajpidig

ajcxy? ¹¹ ¿Nej co ca' miich ajcxy mhuinjihuïy, co ca' iich yam nigapxy yi tzajcaagy huidibi miich ajcxy ti mjäydigoy, co ti nyajniimaaygixy je levadura huidibi je fariseos etz saduceos ajcxy ymiid?

¹² Huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy huinjihuïy co Jesús ca' anajty je' ti yajnimäyii ajcxy co huen naygüend'ájtigixy miid tzajcaagy levadura. Hue' janchtiy Jesús yajnimay ajcxy co huen naygüend'ájtigixy miid je fariseos etz saduceos ajcxy y'ixpijcín.

Pedro nidiy'aty co Jesús yi'je'je Cristo

¹³ Co Jesús yja'ty ma Cesarea Filipo naaxjot, chi Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—¿Nej jäy ajcxy ymina'ñ, pínic iich?

¹⁴ Chi ajcxy ymina'ñ:

—Nijëjity jäy ymina'ñ co miich je' Juan je Bautista. Nijëjity jäy ymina'ñ co miich je' Elías, e nijëjity ymina'ñ co miich je' Jeremías o jadüg profeta (huidibi tzinay jecy'ajty).

¹⁵ Chi Jesús yminañ:

—¿E miich ajcxy nej minaangixy, pin iich?

¹⁶ Huin'it Simón Pedro y'adzooy:

—Miich je' je Cristo, je Dios y'ung.

¹⁷ Chi Jesús y'adzooy:

—Jotcujc miich Simón, Jonás y'ung, je' co ni pin xycayajnímäy jada tiy'ajt, tügpajc je Dios Teedy nDeedyich huidibi jiiby tzajpjoty, yi' ti xyajnejhuïy jada tiy'ajt. ¹⁸ Iich miich nímaayb co miich mxii'adiiby Pedro, e hue' yhuimbídzimy tzaa (hue' je', je tzaa tija'ñ je ayuc huidibi Simón ycapxy co je Cristo hue' je' anajty Dios), e ma jada tzaa ji ngoja'ñich iich ndzajptijc (hue' yhuimbídzimy, ma

iiich n'ane'min chondäga'ñ), e ni ca' oybi ymic'ajt ycamimadägipy. ¹⁹ Iiich miich nmöhuamyb je cötujcín jadu'n nipaady nej tüg ahuaast huidibi miid myaj'ahuädzípy Dios y'ayuc ytíy'ajt. Tüg'óciy huidibi miich mgapx'adujcpy ya naaxhuiñ, Dios nañ jadu'n capx'adugípy jiiby tzajpjoty, e huidibi miich ya naaxhuiñ ca' capx'aducy, Dios nañ ca' capx'adugípy jiiby tzajpjoty.

²⁰ Huin'it Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy, co ca' huaad ni pín nimäy co yi' je Cristo.

Jesús nigapxy je' y'öcin

²¹ Ixti huin'itni Jesús ytigíiy yajnimay je' ydiscípulos ajcxy co nicxamb jím Jerusalén etz co jím ooy y'ayoohua'ñ. Jím Jerusalén je judío mijjäydíjc, je teedytíjc huidibi tungmíidpi, etz yi' esribas ajcxy ooy chaachytuna'ñyii etz yaj'öga'ñyii. Per codugiig xii huin'it yjugypiga'ñ jadüg'oc. ²² Huin'it Pedro miidnicxy Jesús ahuingujc, e oy ojy, yminañ:

—Huindzin, ca' Dios tzocy nicx jadu'n mjaty. Miid miich ca' jébi jadu'n mjadipy.

²³ Per Jesús yhuäc-huimbijty, chi nimay Pedro:

—Huinhuäctuutcich Pedro, je mujcu' miich jadu'n xyajcapxp. Ca' nigoo xy'adzipyich. Ca' miich mhuinma'ñybädägy nej Dios tzocy. Yi' janchtiy miich mhuinma'ñ'ajtpy nej jäy ajcxy tzocy.

²⁴ Huin'it Jesús je' ydiscípulos ajcxy nimay:

—Pen je pínjaty xypamina'ñich, huen yci'mdzojcin ixmajztäy etz huen yhuinma'ñypidägy co ayoohuipy miid iiich yciixpi, ixti mabaad y'ögy. ²⁵ Huen pínjäy huidibi ca'

ayoohua'ñ miid iich ycixpi, hue' je' yajtigoyamy yi' yjuggy'ajtin. Per pinjaty xypañicxpich oy nej ytimyjadipy, hue' je' ypadamyb yjuggy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina. ²⁶ ¿Ti jäygidaacín yi' co tüt jay y'ocnayyajpadiiyb yi meeñ etz mic'ajtin huindu'my ñaaxhuiñybí, e yjuggy'ajtin cixipy tigoyipy tücci'y? ¿Jadu'ñyi jëbi jay y'alma yjuggy'ajtin occojuyi? Nigi choohuity jay ajcxy y'alma yjuggy'ajtin, ca'ydi jac ni ti. ²⁷ Ich, je jay huidibi tzoon tzajpjoty, miinaambich jadüg'oc ya naaxhuiñ miid je ángeles ajcxy etz miid nDeedyich y'oy'ajtin. Huin'it micuejtähua'ñ tüt'óciy je jay nej anajty ti ytuungixy, pen oy, o ca' y'oyity. ²⁸ Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co ji ya naagity huidibi ca' y'öga'ñ ixti cooni xy'ixipyich jadüg'oc co iich anajty nmiiñ ane'mbi.

17

Co Jesús ñinícx yajtigach

¹ Codudujc xii huin'it Jesús miidniçcxy Pedro, Jacobo, etz y'uch Juan ma tüt mijcop, ma tüt cop huidibi ooy ycixity. ² E jím copcixy Jesús ñinícx ñaygojtigajtzí ma Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yhuinduu. Jesús yhuiñyip ytigiy adiicxp nej je xii ytícxin. E Jesús yhuit y'ahuimbijty janch poob jadu'n nej tüt tiicxin. ³ E tìmetiini oy ijxcixy Moisés etz Elías ycapxy miydägy anajty miid Jesús. ⁴ Chi Pedro nímay Jesús:

—Huindzin, oy y'oyity co iich ajt ya. Pen miich mdzojcpy jëbi iich ajcxy nyaj'oyiy tugiig tijcquemy. Tüt miich mje', tüt Moisés yje', etz tüt Elías yje'.

5 Pedro capxp anajty, tím huin'ítiy tüg joc yaniiđigoyday je' ajcxy huidibi ooy adiicxp anajty. E ma je joc yajmidoy tüg ayuc huidibi yminañ:

—Jadayaabi yeydijc iich je' n'ung'ajtpy huidibi ooy ndzocy njihuüich etz yi' iich miid njotcujcíty. Amidoor'it miich ajcxy yi' y'ayuc.

6 Co Pedro, Jacobo, etz Juan jadu'n midoooy je ayuc chooñ jocjoty, chi ajcxy ooy chigiiy etz ñayñitziitzcidaaci ajcxy.

7 Huin'it ajcxy Jesús ñimiini etz nidoñ ajcxy, e yminañ:

—Pidiiccix, ca' mdzigiyygixy.

8 E co ajcxy y'ijxigý, ca' anajty jím Elías etz Moisés. Naydügpajc Jesús yjac-hui'my miid je' ajcxy. **9** E co ajcxy yminaajcy ma je cop, chi ajcxy Jesús ñimay:

—Ca' ni pín miich ajcxy nyajniähuiipy jadu'n nej ti m'ijxcíxy cham, ixti cooni iich anajty ti njugipicyich jadüg'oc ma anajty ti n'ögich.

10 Huin'it je' ydiscípulos ajcxy yajtiiy Jesús:

—¿Nej co yi' escribas, yi' ajcxy huidibi nijaydutp etz yajniiguejp Dios y'ayuc, yminaangíxy co Elías yi' miinaam jayíjp etz axam je Cristo?

11 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt co Elías ymiina'ñ etz yaj'oyiydähuamy tüg'óciy miid Dios ycixpi. **12** Per iich miich ajcxy nimaayb co Elías ti y'oy. E je jäy ajcxy ca' nejhuüy pín yi', e ooy jibic tuuñ ajcxy, nej tím tzojccíxy. E nañ jadu'n iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty ayoohuaambich ma yi' ajcxy.

13 Huin'it je' ydiscípulos ajcxy huinjihuiyy co Jesús hue' anajty ñigapxyp je Juan, el Bautista.

Jesús yajtzögy tüg jäy mo'tpa'mmiiđpi

14 Co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan yjäty jím ma je mayjäy ajcxy, chi ñimiini tüg jäy. Chi je jäy ycoxtinay'ihiy ma Jesús yhuinduu, chi yminañ:

15 —Huindzin, iich nmang pa'ayohuic. Je' co ymiiđ mo'tpa'm etz oy yaj'iyooyii. Canaag'oc ti ycäy jiinjoty niijoty. **16** Paady iich ti nmiidmiiñich ma miich mdiscípulos ajcxy, per ca' ajcxy ymadacy yajtzögipy.

17 Chi Jesús y'adzooy:

—Miich ajcxy huidibi jugy'ajtp jadachambí xii tiempo, ca' miich ajcxy mmibigañ Dios, ca' miich ajcxy mgapxymidoohuañ Dios. ¿Naag xii naag tiempo iich miich ajcxy njacmímectxtugipy? Yajmilingix yi yeeg'anäg.

18 Co je yeeg'anäg yajmiiđja'ty ma Jesús, huin'it Jesús ane'my je ca'oybi co huen pidzim ma je yeeg'anäg. E mic'amy je' chögy.

19 Jac co hueeñi, je' ydiscípulos ajcxy miidmiydac Jesús ahuingujc, chi ajcxy yajtiiy ma Jesús:

—¿Nej co iich ajcxy ca' ti nmadägy nicx nyajpidzíimgixyich je ca'oybi ma je yeeg'anäg?

20 Chi Jesús yminañ:

—Je' co miich ajcxy hueeni mmibijcin. Janch tiy'ajt jadu'n nej nnimaaygixy, co ixyipy miich ajcxy xy'ocmibicyich, ooy ixyipy jëda'ajty jadu'n nej je jac mutzpi ujtz tiim, huin'it jëbi ixyipy mnimäy jadayaabi cop co huen jiihuäcy ya etz huen nicxy huingduum, chi ñicxip je cop. Ni ti ji ycatzipity pen janch miich ajcxy miidity mibijcin. **21** Jadayaabi picy ca'oybi pidzimipy co

Dios nmibijctzoohuim mictägy etz ayuu'ijt, ca' jac ti huinma'ñ.

Jesús nigapxy jadüg'oc y'öcin

22-23 Co anajty ajcxy yhuidity tügmucy jím ma Galilea y'it, chi Jesús nímay je' ydiscípulos ajcxy:

—Eich, je jääy huidibi tzoon tzajpjoty, yajciyegipyich ma jääy. E yi' ajcxy xyaj'ögibich etz codugiig xii njugypigipyich jadüg'oc. Co je' ydiscípulos ajcxy jadu'n midooy, chi ajcxy ooy yjotmaybaty.

Je cogüejtin ma je tzajptijc

24 Co Jesús yja'ty miid je' ydiscípulos ajcxy jím ma je Capernaum cajp, chi huidi anajty ajcxy meeñ yajmujcp miid tzajptijc ycixpi, oy ajcxy ijxcixy je Pedro, chi ajcxy y'amidooy:

—¿Nej miich mhuindzin ycuejcpy meeñ miid tzajptijc ycixpi?

25 Chi Pedro y'adzooy:

—Cuejtpy.

E huin'it hora co anajty Pedro ytigÿy tigoty, chi Jesús jayijp ymigapxy, ñímay:

—Simón, ¿nej mmína'ñ? ¿Pin je rey ajcxy yajcuetype? ¿Yi' yjääy o huingjäyi?

26 Chi Pedro y'adzooy:

—Ma huingjäy huidibi ane'my ijtp.

Chi Jesús y'adzooy:

—Ah, ca'tz yi' yjääy huaad ti cuejtcixy. **27** Per ca' ndzocypich co je cogüejtpi nyajcapxmayiiyim, nicx miich ma yi mij laguun e cohuidzi' jiiby mxu'ñ, e je acx huidibi anajty jayijp huoomb, je' myajpidzimipy, e ma y'ahuac jiiby mbaadipy tüg

meeñ, yajpidzim je meeñ e nicx cuet miid iich
ycixpi etz miid miich ycixpi.

18

¿Pin je' jac nügi mijip?

¹ Je huin'it hora je' ydiscípulos ajcxy ymijhuäctay Jesúus etz yajtiy:

—¿Pinjäy je'jac nüg ymiid je mij'ajtin ma Dios y'anemy jiiby tzajpjoty?

² Chi Jesúus mijhuoy tūg je pi'c'anäg. Chi pídacry je pi'c'anäg cujc'amy ma yi' ajcxy. ³ Chi Jesúus yminañ:

—Janch tiy'ajt iich miich ajcxy nimäy, pen ca' miich ajcxy jothuimbijtcixy etz naybidaaccixy mhuinma'ñ jadu'n nej jada pi'c'anäg huinma'ñ miid, pues ca' mdigihuipy ma Dios Teedy y'anemy jiiby tzajpjoty. ⁴ Paady, pinjaty miid yhuinma'ñ yung nax jadu'n nej jadayaabi pi'c'anäg miid yhuinma'ñ yung nax, je' je' je huidiib jac nügi mij'ajtin ymiid jiiby ma Dios y'anemy. ⁵ Hueñypinity huidibi miid iich ycixpi cöbigipy etz tzogipy tūg pi'c'anäg, jadu'n nej jada pi'c'anäg ti ndzocyich ti ngöbicyich, hue' jadu'n nipaady nej jihuïy ti xycöbicyich ti xychoccyich.

Je huidibi ooy ycojotmayity co nbocycähuim

⁶ Hueñypinity huidibi jibic-huinma'ñ ymibidzimy, e yajpocycäy yi jadu'mbi pi'ctijc huidibi ajcxy xymijniçxpnejtpich, jac'oy ixipy co yi jadu'mbi jäy ytimyñayyöcxodziyii tūg paandzaa etz ñayñajtzjibibihuipy mejyjoty. ⁷ Ooy ayo'ñity ooy jibicity co ji naaxhuiñybi yajpaady tijaty huidibi yajtundigooby jäy ajcxy. Ni mina xii ca' tigoy y'idipy tijaty huidi yajtundigoy je jäy ajcxy. Per mij

ayo'n pada'ñ miid yi Dios piñjaty cojp tundigooyii.
 8 Pen miich mgí' o miich mdecy xyajtundigooyb, jac'oy ixyipy co mdim'ixpuxy etz ixjibipy jiguem. Nígi oy co mdigihuiipy cíduc tecytuc jiiby tzajpjoty etz ca'ydi co mdigihuiipy miid metz mgí' etz metz mdecy mijijinjoty huídibi nimina ycapich. 9 E pen yi mhuiin tug xyajpocycähuamb, tím yajpidzim etz ixcätz jiguem. Com jac'oy mdigihuiipy miid tüg mhuiin ma jugy'ájtin huinixibí, ca'ydi co mdigihuiipy miid metz mhuiin ma yi jin huidibi camina xii ycapich.

Jey'ijxpejt, je cöbixy huidibi tigooy

10 Ca' m'ixtijcixy ni tüg pi'c'anág huidibi xymibijcpich. Yi' ajcxy je' y'ángeles tím ijtiib jiiby tzajpjoty ma Dios Teedy, iich nDeedy yhuinduu. 11 Iich je jäy huídibi tzoon tzajpjoty, ti nmiiñich ya naaxhuiñ, je' co nyajnitzöga'ñich je jäy ajcxy y'alma huídibi tigoyam. 12 ¿Nej miich ajcxy mina'ñ? Pen tüg jäy ymiid migo'px cöbixy, etz pen yöydigooyb nidügti cöbixy, ¿nej ca' jébi ixmach je nimida'px majmocx midaax cöbixy etz nicxy ixtäy je jadügpí huidibi yöydigooy? 13 E pen ypatpy je tügpí huidibi yöydigooyb, chi ooy xondägy miid co anajty ti paady huidibi anajty ti ytigooy, ca' jadu'n yxondägy miid je nimida'px majmocx midaax huidibi ca' anajty ti yöytigooygixy. 14 Tím jadu'n nipaady miid Dios Teedy jiiby tzajpjoty, ca' tzocy co ni tüg jäy y'alma tigoyipy.

Nej huaad tüg mmigüg nhuinmeecxim

15 Pen miich mmigüg xytuñ jibic, miidmiydac ahuingujc e yajhuinjihui' ma ti ytundigooy, pen

xy'ayuchuinjihuiiyb ti anajty mminaymigügpigyii je mmigüg. ¹⁶ Pen ca' xy'ayuc-huinjihuïy, chi huoominipy tüg o metz mmigüg huidibi jëbi nidiy'ajt'adipy miich m'ayuc. ¹⁷ E pen nañ ca' je' ajcxy ayuc-huinjihuïhua'ñ, miidnicxip ma mibijcpidijc yöymujctac e jim ajcxy myajnaxipy jadu'n nej tüg huidibi ca' Dios mibicy etz jadu'n nej tüg yajcogüejtpi huidibi ooy pocymiidity. ¹⁸ Janch tiy'ajt iich miich ajcxy nimäy, tüg'ociy huidibi miich ajcxy mgapx'adujcpy ya naaxhuiñ, Dios nañ jadu'n capx'adugipy jiiby tzajpjoty, e huidibi miich ajcxy ya naaxhuiñ ca' capx'aducy, Dios nañ ca' capx'adugipy jiiby tzajpjoty. ¹⁹ E nañ jadu'n iich miich ajcxy nimäy, pen ya naaxhuiñ miich ajcxy nimetz mnaygápxigixy co tijaty mmibijctzohuaangixy ma Dios, Dios, iich nDeedy huidibi jiiby tzajpjoty, xymöhuiipy huidibi ajcxy mbijctzooyb. ²⁰ Com ma miich ajcxy nimetz o nidugiig naymújcigixy, jim iich n'ity cujc'amy ma miich ajcxy.

²¹ Chi Pedro y'amidooy Jesús yminañ:

—Huindzin, ¿naag'oc huaad nhuinmeecxyich yi' ajcxy huidibi xymidundigooyibich? ¿Nej nméecxibich ixti cooni huixtuje'oci?

²² Chi Jesús y'adzooy:

—Ca' yhuixtuje'ocity, hue' meecxipy midaax migo'px jamida'px majmocx midaax'oc.

Je tumbi y'ijxpejt huidibi ca' pymigüg huinmeecxy

²³ Dios y'ane'min jiiby tzajpjoty jadu'n nipaady nej tüg rey huidibi huijtz'oyiiyb miid je ytumbidijc jajadu'ñi ajcxy yjacminucxy'adyii. ²⁴ Je rey ytomyhuijtz'oyiiychondacyñi anajty cuentas, co

oy yjädy tüg ytumbi huidibi anajty minuuucxy'ajtip canaag millón. ²⁵ Com je' ytumbi ca' anajty miidity ti miid migüediib je' yhuindzin. Huin'it je huindzin ane'my co huen je' ytumbi yajtoocnax quipxyi miid y'ungdöxyijc etz tüg'óciy tijaty ymiid, jaydëb ñuuucxy y'adujctähuiipy. ²⁶ Huin'it ytumbi ycoxtinay'ihiyy ma yhuindzin yhuinduu etz nimay: "Huindzin, pa'ayoogich, etz iich miich nmigüejtähuiipy." ²⁷ Chi je tumbi yhuindzin yajtuñ pa'ayo'n, chi huinmeecxiip je nuucxy, e yajpidzimy pujxtigoty. ²⁸ E mic'amy co je' ypidzimy pujxtigoty, chi yminaybati tüg ymigüg huidibi anajty miid quipxyi ti ytuñ. Je' anajty minuuucx'ajtip tim hueeni, chi je' yöcmimadziy je' ymigüg huidibi miid ytuuñ, chi nimay: "Cuet huidibi mnuucx'ajtpy ma iich." ²⁹ Huin'it ymigüg ycojxtinay'ihiyy ma je' yhuinduu. Chi minuuucxtaacy nimay: "Pa'ayoogich. Iich miich nmigüejtähuiipy." ³⁰ Chi je jadügpí ca' mecxtujcín yajtuuñ. Chi oy ymigüg pidägy pujxtigoty, ixti cooni anajty micuedyii. ³¹ Co je jacjadyii ymidumbidijc oy ixy jadu'n nej ti yajtuñ je' ymigüg, chi ooy ajcxy jihuuy. Chi ajcxy nícx ma je yhuindzin etz yajnimayday tüg'óciy nejjaty anajty ti ijxcixy. ³² Huin'it je' ajcxy yhuindzin oy yajhuoyii je huidibi minuuucx'ajtip canaag millón. Chi nimay: "Miich ooy mdzachjibicjäity. Ti iich miich nhuinmeecxi tüg'óciy je mnuucxy, miid co miich pa'ayoohuiñ mbijctzooy ma iich." ³³ E miich nañ jadu'n ixyipy ti mba'ayoy je migüg huidibi miid mmiduñ, huidibi xyminuuucxy'ajtp, jadu'n nej iich miich ti nba'ayooy." ³⁴ Chi je huindzin

ooy chachjotma'ty, chi pidacy ane'min co huen yajtzaachytuñ je' ytumbi mabaad cuejttäy tüg'óciy huídibi ñuucxy'ajtpy. ³⁵ Chi Jesús ycapxycíjxni, minañ:

—Tím jadu'n nej jada rey ti tuñ miid je ytumbi, nañ tim jadu'n Dios tunipy miid miich ajcxy, pen ca' nidüg nidügti miich ajcxy ca' mhuinmeecxy je mmigügtijc amumdügjot.

19

Jesús yaj'ixpicy miid co jäy ytöxyijc ixmach

¹ E co Jesús capxtay jada ayuc, chi choñ Galilea, chi oy yjädy ma Judea it jím Jordán mij nii nínaxy. ² Chi ooy mayjäy ypanicxi, e jím yajtzoocy huídijaty anajty yuu miid pa'm miid.

³ Huin'it nijéjity je fariseos ajcxy nimiin Jesús co yajmachcähuaangíxy anajty. Chi ajcxy y'amidooy:

—¿Nej janch co Dios ti xymooyim cötujcin co jëbi tüg yëydijc ixmadzip ytöxyijc miid tim hueeni ti capxy ti ayuc?

⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Nej ca'ní miich ajcxy m'ixy mgapxy ma ymiiñ jaybety ma Dios ñecy co je naaxhuiñbi chondacy, co Dios oga'ñ yajcoy tüg'óciy tijaty huídibi ji'ajtp co “Dios yajcoy tüg yëydijc etz tüg töxyjäy”?

⁵ Nañ jadu'n Dios yminañ: “Je yëydijc y'ixmadzip ytaj yteedy etz pudigihuipy je' ytöxyijc. E je yëydijc etz ytöxyijc tú'ciy idaangíxy.” ⁶ Paady ca' ñimetzity ajcxy, com je yëydijc etz ytöxyijc tügmucy y'idaangíxy. Com Dios ti huijtzmucy je yëydijc miid je töxyjäy, paady ca' huaadity co jäy ajcxy huijtzhuäcxyp tiibí Dios huijtzmucy.

7 Huin'it je fariseos ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Na'amy co Moisés cötujcin ti yejcy jecy'ajty co tūg yëydijc jëbí huaad ixmach ytöxyijc, e möhuiipy ñinecy ñidiy'ajt e jadu'n jëbí ixmach?

8 Chi Jesús yminañ:

—Moisés jada cötujcin ti xymoogyixy co jëbí m'ixmajtzixy mdöxyijc miid co miich ajcxy mdzachcöjuuñity, ca' mgapxymidohuaangixy Dios. Per co je naaxhuiñbi chondacy ca' anajty jadu'nity. **9** Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy nimaaygixy co je yëydijc huïdibi yajjayhuäcxp miid je ytöxyjäy, e je ytöxyjäy ca' anajty ti ytundigooyb miid huingbi yëydijc, hue' je' yëydijc ytundigooy co ixmach ytöxyijc etz ypijctigach miid huingbi. Nañ tim jadu'n pen tūg yëydijc ypicy miid tūg töxyjäy huïdibi ñäy ti y'ixmacyii, hue' tundigooyb anajty je yëydijc.

10 Co Jesús ydiscípulos ajcxy midooy jada ayuc, chi ajcxy yminañ:

—Pen jadu'n jëdu'n je tiy'ajt co je yëydijc ca' huaad ixmadzip ytoxyjäy, jac'oy co ca' nbijcim.

11 Chi Jesús yminañ:

—Ca' tūg'óciy je jäy huinjihuïy jadayaabi tiy'ajt. Jëyi ajcxy huinjihuïhuip pín ajcxy Dios pidaaci co huinjihuïhuip. **12** Ji canaagnax je ayuc je huinmañ nej ca' yjëbity ypiçipy je yëydijc. Naagity pi'ctijc yma'xung'aty e ca' yca'pxity ñiniçxy, paady ca' pícy ajcxy. E nijëjity je yëydijc ca' huaad ypicy, miid jëgixpi co anajty je' ti ymijaapigyii. E nijëjity yëydijc huï'my jaybicy miid jëgixp co ajcxy ytuñ ma Dios ytung, je Dios huïdibi ane'myb tzajpjoty. Pínjaty cöbigamy iich n'ayuc huen cöbicy.

Jesús conucxy maybi'ctijc

¹³ Chi naagity je jää miiđnixcy y'ung y'anäg ma Jesús jaydëb yajciniixajipy etz Dios mibijctzoy miid yi' ajcxy ycixpi. Chi Jesús ydiscípulos ajcxy ojy je jää ajcxy huidibi anajty miid miimb je y'ung y'anäg, nimaaygixy co ca' jadu'n y'oyity. ¹⁴ Per Jesús yminañ:

—Huen miid miiñ ajcxy pi'c'anäg ma iičh, ca' mijipco gapxiygixy. Com pinjaty ymibijcp iičh ngapxy n'ayuc, jadu'n nej jadayaabi pi'c'anäg ajcxy ymibicy, je' ajcxy tigihuam ma Dios y'ane'my jiiby tzajpjoty.

¹⁵ Chi Jesús cñiixajy je pi'c'anäg ajcxy. Chi ñicxní.

Tüg yeeg'anägnip comeeñybí miidmiydägy Jesús

¹⁶ Chi tüg yéydijc oy ixy Jesús. Chi y'amidooy:

—Huindzin, ¿ti jada' co oy iičh ndunipyiçh jaydëb nbaadibich jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy?

¹⁷ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Na'amy co xyñimäyich co oy huindzin iičh? Dios tügpajc oyip, ca' jac pin. Pen miich mdzojcpy co mbada'ñ jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina mguydunipy je Dios ycötujcin huidibi Moisés ycojaay jecy'ajty.

¹⁸ Chi je yeeg'anäg yajtiihuimbijty:

—¿Huidibi cötujcín miich mdijp?

Chi Jesús yminañ:

—Ca' migüg myaj'ögipy. Ca' migüg ytoxyiç migapxtigooyipy. Ca' mmeedziç. Ca' mmigüg mhuin'iñiç. ¹⁹ Yajmij'at mdaj mdeedy. Mdzogipy mjihuihip miich mmigügtijc, tim jadu'n nej miich ci'm mnaychogyii.

20 Chi je yeeg'anäg Jesús nimaayi:

—Ti nguydundaiyich jadayaabi cötujcin ajcxy maabi iich nbi'c'atyich. ¿Ti jada njacyajtigoy'ijtpyich?

21 Chi Jesús jadüg'oc y'adzooy:

—Pen miich m'idam tudägy, nicx tooctigoyda' huidijaty miich miid, etz mo' je meeñ je jää ajcxy huidijaty ayoob. Co jadu'n mduniipy, chi mbaadipy oy'ajtin jiiby tzajpjoty. Co jadu'n mdooctähuiipy tijaty miich miid, chi miinip jadüg'oc ma iich nyaj-paadyich, e pajamgich.

22 Co je yeeg'anäg jadu'n midoooy, chi ñicxni taj may com ooy anajty chachcomeeñity.

23 Huin'it Jesús nímay je' ydiscípulos ajcxy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co ooy ymijhuinma'ñity co tüt comeeñjäy ytigihuiipy ma Dios y'ane'my jiiby tzajpjoty. **24** Jadüg'oc nmína'ñich co ooy chipity co tüt comeeñjäy tigihuiipy ma Dios y'ane'my, nígi ca' chipity co tüt camello ñaxipy ma tüt xu'ñ'íjx yxutity.

25 Co Jesús ydiscípulos ajcxy jadu'n midoy, chi ajcxy ooy jihu iy huinmay. Chi ajcxy ñay'amidoohui miñ xyipy:

—¿Pin jébi paady je' y'alma nüdzooocin?

26 Chi Jesús ajcxy huindicxpejty etz nímay:

—Je huidibi jää ajcxy chipjihu iyb, miid Dios ca' ni ti chipity.

27 Huin'it Pedro ymina'ñ:

—Huindzin, iich ajcxy ti n'ixmajztäyich tüt'óciy huidijaty anajty iich ajcxy nmíid etz nbanicx iich ajcxy miich. ¿E ti jada' iich ajcxy nbaadaamybich?

28 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch t̄iy'ajt nm̄ina'ñich co anajty je xii je tiempo paady m̄ina Dios yajtigajtzähuiipy je tzajp etz naaxhuiñbi, co anajty iich, je jāy huidibi tzoon tzajpjoty, n'ityich ma ngötujctacich oybi jiiby tzajpjoty, chi miich ajcxy huidibi ti xypahuidityich, miich ajcxy mbadamy majmetz cötujctac, e miich ajcxy mdıydunipy je majmetz pıcypı Israeljäy ajcxy. ²⁹ E tüg'óciy jāy ajcxy huidibi ti ixma-jitzyä yjiiñ ytijc, y'uch ymigüg, y'ung ytoxyijc, y'ung y'anäg, ytaj yteedy, o ycam ytu' miid iich ycixpi, yi' ajcxy ypadamyb migo'px'oc, ca'ydi huidibi ti ixmach. E ypadamy je jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy ni m̄ina. ³⁰ Mayjäy ajcxy huidibi cham ymiid mij'ajtin cötujcin, tzajpjoty ca' ajcxy miid'ada'ñ mij'ajtin cötujcin. E mayjäy huidibi cham ca' miidity ajcxy mij'ajtin cötujcin, tzajpjoty ymiid'adamy ajcxy mij'ajtin cötujcin.

20

Je naym̄iduniptijc y'ijxpejt

¹ Jadu'n Jesús yminañ:

—Je Dios y'ane'min jiiby tzajpjoty jadu'n ni-paady nej tüg cogambi huidibi ooy mij cam miidity. Chi je cogam jopyñi choñ ma oy nicxy ixtäy tumbidijc ajcxy huidibi yajpidigipy yi uva cosecha. ² Chi ycapxytuñ miid nidüg nidüg ytumbi co mu-juya'ñ tüg denario meeñ tüg xii. Chi quejxy nidüg nidüg ytumbi ma je uva cam. ³ Chi petyxii je cogam nicxy jadüg'oc tumbi ixtaayb. Chi paty cajp cujc nijejity tumbi huidibi ca' ti tung miidity. ⁴ Chi je cogam je tumbi ajcxy nimay: “Nicx miich ajcxy tuñ ma iich ngosecha. Cham nmujuyipy jadu'n

nej ytiy'ajtity." Chi n̄icxy ajcxy midumbi. ⁵ Chi je cogam n̄icxy jadüg'oc cujcxii tumbi ijxtaayb. Nañ jadu'n n̄icxy jadüg'oc minacyxi. ⁶ Nañ tim jadu'n tzuu jadüg'oc je cogam n̄icxy tumbi ijxtaayb, chi paty nijéjity cajpcujc huidibi ca' ti tung miidity ajcxy, chi ajcxy nimay: "¿Na'amay co miich ajcxy myaajity? ¿Nej co ca' mn̄icxy mdungixy?" ⁷ Chi je' ajcxy y'adzooy: "Je' co ca' iich ajcxy pin ti xycapxytuñ." Chi je cogam ajcxy nimay: "N̄icx miich ajcxy tun ma iich nnaaxjot. Cham iya nmujuyipy jadu'n nej ypaadyii." ⁸ Co oy ycodziiyñi, chi je huindzin nimay je huidibi nigop'ajtp je tung: "N̄icx mijhuoodäy je tumbidijc etz mujuyipy. Mujuy jayijp huidibi ti ymiiñ axam tumbi etz jim n̄icxy myajcogixiy ma huidibi anajty ti miiñ jayijp tumbi." ⁹ Chi ajcxy jayijp yajmujuj je tumbi ajcxy huidibi anajty ti ytigiiy tumbi axam. Chi yajmujuj ajcxy jadu'n nej anajty jäy ñaymujujii je tüg xiibi. ¹⁰ Co miiñ je tumbi ajcxy je huidibi ajcxy jayijp tigiiy tumb. Chi ajcxy jot'ajti co jac'anaxy yajmujuya'ñ. Per quipxyjaty ajcxy paty tüg meeñ nidüg'óciy je tumbidijc. ¹¹ E co ajcxy quipxyjaty yajmujuj, chi ajcxy ytigiiy jotma'tpi. ¹² Chi ajcxy nimay je cam huindzin: "¿Na'amay co quipxyjaty iich ajcxy ti xymujuyich miid je huidibi ti miiñ axam tumbi? Yi' ajcxy tüg jaxiigy ti ytuñ, e iich ajcxy tüg xiij je anbi ti ngöbicyich." ¹³ Chi je cam huindzin y'adzooy, nimay nidügti je' ajcxy: "Miich, iich nmigüg, ca' iich jibic ti nduñich miid miich. ¿Nej ca' iich ajt ngapxytuunim co jadu'n nmujuya'ñ tüg denario meeñi? ¹⁴ Con yi mmeeñ, e n̄icxni. Jadu'n ndzocyich co quipxyjaty nmujuya'ñich miich miid

huidibí ti ymiñ axam ma je tung. ¹⁵ ¿Nej ca' huaad iich nduñich miid iich nmeeñ nej ndzócyichi? ¿O co xyajca'oy'ixyich, co iich ooy n'oyjäiy?" ¹⁶ E huidibí ajcxy jaccogixiib, yi' ajcxy jayijp'adam. E huidibí ajcxy jayijp'ajtp' cham, yi' ajcxy yjac-cogixiib. May ooy yjayaahuoomiñ e hueeni huidi huin'íjxipy.

Jesús capxypidzimy jadüg'oc co y'öga'ñ

¹⁷ E co Jesús anajty ñicxy ma Jerusalén tü'aa, chi miid nicxy ahuingujc je nimajmetzpi ydiscípulos. Chi ajcxy nimay:

¹⁸ —Jadu'n nej miich ajcxy m'ijxy mnejhuïy cham iich ajt nba'ttigiiyim jím Jerusalén. Jím Jerusalén iich, je jay huidibí tzoon tzajpjoty, xyajciyegaamich je teedy mijtungmíidpi etz es-cribas ajcxy. Nyajtiyduna'ñich etz pidäga'ñ ajcxy ané'min co n'ögibich. ¹⁹ E yi' ajcxy xyciyega'ñich ma je huidibí ca' yjudiojäiy, jigix xyñixigibich xyajxiigibich, xycoxipich, etz xyajcruutzpedipich ajcxy. E co n'ögibich, chi njugypigipyich codugiig xii.

Huidibi Jacobo etz Juan ytajypijctzou

²⁰ Chi je Zebedeo ytöxyijc nimiñ Jesús miid metz je ymang; Jacobo etz Juan. Huin'it je ungdaj huingojxtinay'ihuiy Jesús, pijctzoy may'ajt. ²¹ Chi yajtiiy Jesús:

—¿Ti mdzojcpy?

Chi je ungdaj y'adzooy:

—Tun may'ajt möhuipy iich metzpi yi nmang yi jacmijtung ma miich m'anemín, jaydëb iñähuiipy ma miich mmijc, tûg a'oy'amy etz jadüg ana-jty'amy.

22 Chi Jesús y'adzooy:

—Miich ajcxy ca' mhuinjihuÿ ti ajcxy mbijctzooyb. ¿Nej mmínaxa'ñ myajnaxa'ñ miich ajcxy je tzaachypí huidibi iich nmínaxamy nyajnaxamyich? Jadu'n nej jihuÿ m'üga'ñ ajcxy je ta'm nii huidibi iich n'ügamy e mbaada'ñ je niibejtìn huidibi iich nbadamyb.

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Jébi.

23 Chi Jesús ymina'ñ:

—Janch tiy'ajt nej miich ajcxy mina'ñ co mmínájxcixípy myajnájxcixípy je tzaachypí huidibi nnaxa'ñich. Per ca' iich cötujcìn nmíididyich co iich miich ajcxy nbidägípy mijtungmíid, co myajpaadip tüg ma iich nmijc a'oy'amy e jadüg anajty'amy. Hue' janchtiy Dios Teedy ymíid ni'ixi' pinjaty ti huin'ixy jaydëb yajnicxip je mijtung ma iich n'ane'mdac.

24 Co je nimajcpí ydiscípulos ajcxy nejhuiÿ jadu'n nej Jacobo etz Juan pijctzooy may'ajt ma Jesús, chi ajcxy ooy mijotma'ty Jacobo etz Juan.

25 Huin'it Jesús mijcapxy je' ydiscípulos ajcxy, chi nimay jadu'n:

—Miich ajcxy mnejhuiÿ co yi jäy ajcxy huidibi mijtungmíidpi ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je naax cajp. Nañ jadu'n yi' ajcxy huidibi mic'ajt miid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je jäy ajcxy. **26** Per miich ajcxy ca' mjadu'nity nej je mijtungmíidpi ma je maybi naax cajp. Pinjaty miich ajcxy je mij tung yajnicxip, copicy ñaybidägiÿb nej tüg tumbi. **27** Pen ji miich ajcxy nidüg nigohuajc'ada'ñ, copicy ñaybidägiÿb nej tüg tumbi. **28** Com iich nañ jadu'n, je jäy huidibi

tzoon tzajpjoty, ti nmiiñich ya naaxhuiñ jaydëbi nbubedipyich yi mayjäy ajcxy. E canan yi' ajcxy xypubedipich. Ngïyegaamyich njugy'ajtïn ma yi o'cin miid je mayjäy ycixpi, jaydëbi ngohua'nich jäy ajcxy y'alma huidibi tigoyam.

Jesús yajtzoocy metz jay huintzpi

²⁹ E co Jesús etz ydiscípulos ajcxy ycajppidzimy jím Jericó, chi ypanicxi ajcxy mayjäy. ³⁰ E jím anajty iñaay nimetz huintzpi tüba'áy. E co ajcxy nejhuiiy co jím anajty ñaxy Jesús, chi ajcxy yaaxpi jojcpi:

—Huindzin, David y'ap y'oc, tun may'ajt iiich pa'ayoog.

³¹ Chi je mayjäy ajcxy ojcooty je metzpi jäy huintzpi, nímay ajcxy co huen amoñ. Per je huintzpi nígi minan'idich:

—Huindzin, David y'ap y'oc, tun may'ajt iiich pa'ayoog.

³² Huin'it Jesús ytinayxijp, e yminañ:

—Ocmin miich ajcxy ya.

Huin'it yajtiiy:

—¿Ti mdzojcpy ndunipyich miid miich?

³³ Chi ajcxy ñimaayi:

—Huindzin, ndzojcpyich co xya-jhuindicxiigibich.

³⁴ Huin'it Jesús pa'ayoogoty ajcxy. Chi ajcxy nídoni ma je' yhuiin, e mic'amy je huintzpi ajcxy y'ijxigü. Chi Jesús ajcxy panicxy.

¹ E co anajty Jesús etz je mayjäy ajcxy ti mihuingoní Jerusalén, chi yja'ty ma Betfagé cajp mihuingon je Olivos cögop. E jím Jesús quejxy nimetz ydiscípulos ajcxy. ² Chi ajcxy nímay:

—Nicxcix ma je cajp huídibi jím'amy. E jím tüg burro ycoxochity miid y'ung. Coguejttüdip ajcxy je burro e yajmiingix ya ma iičh. ³ E pen jím piñ nej xyñimäy, níma' co je Huindzin yajtunam, e yajhuimbida'ñ miic'amy.

⁴ Jadayaabi oy jadu'n ytuñyii yjadyii ycixy yca'pxy jadu'n nej je profeta jecyip jaay, co jadu'n ymínañ:

⁵ Yajníma' je jääy ajcxy huídibi tzinaayb jím Sión (Jerusalén), oc'ijxcix, chi miiñ ajcxy je mrey, yung nax yjot yhuinma'ñ miidity je mrey, etz burrocixy miiñ. Ma tüg burro mang huídibi ytaj tzímy yajyöyp.

⁶ Chi je metz ydiscípulos ajcxy cuyduñ nej anajty Jesús ti y'ané'myii. ⁷ Yajja'ty ajcxy je burro miid ymang. Chi Jesús ydiscípulos ajcxy jiibe'ñ je metzpi burro miid ajcxy yjocxhuit, chi Jesús yaj'iñay je burro mang. ⁸ E je mayjäy ooy yajhuinyëbiy ajcxy je tü'aa miid yhuit, chi ajcxy oy ypuxy quipy y'aacx. Chi ajcxy pídac y je tü'aa. ⁹ E jím ñajxy je burro, e je mayjäy huídibi nicxp jayip, e nañ jadu'n huídibi anajty mimba axam, ooy ajcxy ytigiiy huambi jihuiiyb, chach minaangixy:

—¡Hosana! ¡Gloria a Dios! ¡Ooy ycömayity Dios! Huen capxpaady idipy jada yëydijc huídibi mimba yi nHuindzin Dios yxi etz miid ymic'ajt. ¡Gloria a Dios!

10 Co Jesús ytigiiy jím Jerusalén, chi tüg'óciy je mayjäy huinmay'ahuidijty, chi ñay'amidóohuigixy miñ xyipy:

—¿Pin yi' yijiibí jäy?

11 Chi mayjäy y'adzooy:

—Yí' je' je profeta Jesús huídibí tzoon ma Nazaret cajp ma Galilea it.

12 Huin'it Jesús ytigiiy ma Dios ytijc. Chi ixquejxtay tüg'óciy je ajuyibí adoocpi huídibí anajty yajpatp jiiby. Chi tijhuimbijttay tüg'óciy je mesa ma anajty jäy jím ymeeñyhuingogongixy, etz nañ jadu'n tijhuimbijttay je muuxytoocpi iñaybejt. **13** Chi jadu'n nímay ajcxy:

—Jaaybety jadu'n ymiiñ ma Dios ñecy: “Iich ndijc je' yi' ma jäy ajcxy Dios mibijctzoy”, per miich ajcxy hue' yi' mhua'ñ meetzpi tijc.

14 E co anajty jiiby tzajptigoty Jesús, chi jiiby ñimiini huídijaty anajty huintz, huídijaty anajty címa'ty tecyma'ty, chi Jesús yajtzoctay. **15** Per je teedy ajcxy huídibí mijtungmiid etz je escribas ajcxy ooy mijotma'ty Jesús co ajcxy ijxy nejhuiiy jadu'n nej Jesús anajty tuñ mijhuinma'ñ. Etz nañ jadu'n ajcxy ijxy co je pi'c'anäg anajty ajcxy yhuaangixy yjihuiiygixy jiiby tzajptigoty, yminaangixy: “¡Huen cõmay'idipy je rey David y'ap y'ocl!” **16** Chi je teedy etz escribas ajcxy Jesús nímay:

—¿Nej ca' miich mmidooy nej je pi'c'anäg chach minaangixy?

Chi Jesús y'adzooy:

—Nmidooybich. ¿Nej ca' miich ajcxy mgapxyñi Dios ñecy ma ymiiñ jaaybety co jadu'n ymina'ñi?:

Tí myaj'ixpicy iiy ma je pi'ctijc ma'xungdijc jaydëbi ajcxy iibaadip capxpaadip Dios.

17 Chi Jesús ycapxycíjxy miid je teedy etz escribas ajcxy etz chooñ jiiby tzajtigoty. Chi ñicxy ma Betania cajp, e jím yajnajxy je tzumbi.

Jesús capxpojcy je higueri ca'p anajty ytíim'aty

18 E co yxiimiy ytíicxiyg, chi Jesús yhuimbijty Jerusalén. E ma anajty tím ytüyöy, jím yuuböccooti.

19 E jím ijxy ma tüba' tüt cop je higueri quipy. Chi ninicxy. Chi pät'ijxy, per ca' anajty ni tüt ytíim, jëda'ajty je' y'aay. Chi Jesús nimay je higueri quipy: —¡Ni ca minaa xii mdiim'adipy!

E míc míciyi je higueri quipy ytíich. **20** E co je' ydiscípulos ajcxy jadu'n ijxy, chi ajcxy ooy huinmay. Chi ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Na'amy co yi higueri quipy míc'amy tí ytích?

21 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej nnimaaygixy. Pen miich ajcxy miid je mibijcin, etz ca' ajcxy mmibicy aametz jotmetz, jëbi mijhuinma'n mdungixy nej iiich tí nduñich. E nañ jadu'n jëbi jac mijpi mijhuinma'ñ mdunipy ajcxy. Jëbi ajcxy tun cop mnimäy: “Quëg ya, tigi' mejyjoty” e xycopxymidohuipy ajcxy je tun je cop. **22** E tüt'óciy tijaty miich ajcxy mbijctzooyb huen ytímytijiyity, pen mmibijcp ajcxy, mbaadip ajcxy.

Jesús ycötújcin

23 Co Jesús yja'ty Jerusalén, chi ytigiiy jadüg'oc ma Dios ytijc. E jiiby anajty yaj'ixpicy je mayjäy, chi ñimiini je teedy mijtungmiiđpi etz judío mijjäydijc ajcxy. Chi ajcxy y'amidoohui:

—¿Ma cötujcin ti mbaady co jadu'n mduñ tzajtigoty? ¿Pin jada cötujcin ti xymöy?

²⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—Nañ jadu'n iich miich ajcxy nyaj'amidoohuamy tūg ayuc. Pen m'adzooyb ajcxy jada ayuc, huin'it iich miich ajcxy nyajnímähuiipy ti cötujcin iich miid nduñ huidijaty.

²⁵ ¿Pin quejxy je Juan, je Bautista, yajníibejtpi, Dios o jay ajcxy?

Chi ajcxy ñayñímáayigixy miñ xyipy:

—Co ixyipy ajt n'adzoohuim co Dios Juan quejx, huin'it xy'adzoohuim: “¿Na'amy co miich ajcxy ca' mmibijcy Juan?” ²⁶ Per nañ jadu'n ca' huaad nmínaaním co jay ajcxy yajníbiccy Juan, com nejhuiiyim co yi mayjäy mibijccixy co je' anajty Dios tūg y'ayucnajtzcapxiybi.

²⁷ E paady ajcxy jadu'n adzooy Jesús:

—Ca' iich ajcxy nejhuiygixy.

Huin'it Jesús yminañ:

—Nañ jadu'n iich ca' nigapxa'ñich piñ je' ycötujcin miid nduñich huidijaty.

Je metzpi ung ijxpejt

²⁸ Chi Jesús yminañ:

—¿Nej m'oc'ixy m'ocjaygugi' jadayaabi ixpejt? Tüg je yëydijc ymiid anajty metz je' ymang. Chi nimay je mijpi: “Nícx cham m'octuñ ma iich n'uva cam.” ²⁹ Huin'it je' ymang y'adzoohui: “¡Ca' nnícx'a'ñich!” Chi jaccohueenyi je' ymang yhuinmaydigajch, chi ñicxy tumbi. ³⁰ Chi je ungdeedy oy ixy je ymang mutzpi. Chi nañ jadu'n nímaay co huen nícxxy tuñ. Chi je' ymang mutzpi y'adzooy:

“Oy, cham nícxibich.” Per ca' ñicxy. ³¹ ¿Huidi je' nidügti ycuyduuñ nej anajty yteedy tzocy?

Chi ajcxy yminañ:

—Je' ymang mijpi huidibi jayijp nimay.

Huin'it Jesús nimay ajcxy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co je huidibi ajcxy yajcogüejtpi etz je töxyjäy ajcxy huidibi tundigooyb miid yëydijc, je' ajcxy tigihuamb jayijp ma Dios y'ane'my jiiby tzajpjoty, ca'ydi miich ajcxy. ³² Paady ycixpi oy ymiiñ je Juan huidibi jääy ajcxy yajniibejt, Juan yajni'ixiiygixy je mayjäy nej ajcxy jëbi yjothuimbidipy ma Dios. E miich ajcxy ca' mibijcy jadu'n nej Juan yminañ. Per je' ajcxy huidibi yajcogüejtp etz je töxyjäydiyc huidibi tundigooyb miid yëydijctijc, ymibijc je' ajcxy Juan. Oy miich ajcxy mja'ijxy, per ca' mjothuimbidaangixy etz ca' mibigaangixy.

Je naymiduuniptijc jibicjäybä ajcxy y'ijxpejt

³³ Chi Jesús yminañ:

—Oc'amido'o'ijtcix jadayaabi ijxpejt. Ji anajty tüg je huidibi nihuindzin'ajtp mijpi je tundac. Chi je cogam uvas cojy ma je ytundac etz jügajy. Chi yaj'oyiyy ma anajty jëbi je uvas ñii yajniigidägaani. Nañ jadu'n cojy tüg tzaaboch cixpi, jigix jëbi cuend'aty ycam. Co yaj'oyiyday, chi je cogam yejcy pijctzoy je ycam ma je jääy ajcxy huidibi naymidunaanip. Chi oy chooni je cogam nícxxy viaje tumbi. ³⁴ Je huin'it tiempo co yhuaad'ajtni je cosecha, chi je cogam quejxy nijëjity ytumbi jim ma huidibi anajty ti yajpijctzoy je ñaax co huen möyii je huidibi yf' paadaanip. ³⁵ Per je jääy huidibi anajty ti naax pijctzoy, chi ajcxy majch je tumbi.

Chi ajcxy ooy huinhuojpy jijphuojpy tüg. Chi ajcxy huingäch jijpcäch jadüg. Chi ajcxy je midugiigpí yaj'o'cy. ³⁶ Chi je conaax cogam huingbi ytumbidijc quejxy. E nañ jadu'n ajcxy oy tungixy jadu'n nej anajty ti tungixy je jayijp'atypi. ³⁷ Chi yci'm'ung oy quejx cogixiyyñi. Hue' jot'ajti co yajmi'adiiyb je' y'ung. ³⁸ Per co ajcxy je tumbidijc ijxpaty je cogam je' y'ung, chi ajcxy ñaygapxi: "Tzoc ajt yaj'o'cim je cogam ymang, com yi'je' mihiui'mamb je' yteedy je yjugu'ajtin je ypidägy. E co ajt nyaj'o'cim, chi iiçh ajt nmihui'mim je cam." ³⁹ Chi ajcxy majch je cogam ymang. Chi ajcxy huijtzpidzimy ma je tundac. Chi oy yaj'öccixy.

40 Huin'it Jesús yminañ:

—Co anajty ti miiñ je conaax je cogam, ¿ti jada' y'octunipy miiñd je tumbidijc ajcxy?

41 Chi je teedytijc etz mijjäydijc y'adzooy:

—Je cogam yaj'ögipy yijiibí jibicjäydijc, ca' ajcxy pa'ayooohuipy, etz yegipy je uvas cam pijctzoy ma je huingbi jäy huidibi yegipy je pidägy huidibi cogam paatip.

42 Chi Jesús yminañ:

—¿Nej ca'ní miich ajcxy mgapxy ma miiñ jaabyety ma Dios ñecyi? Jadu'n yminañ:

Je yëydijc huidibi je jäy ajcxy ca' anajty tzocy, Dios ti pidägy mij'anembi. Tim jadu'n nipaady nej tüg tzaa oybi huidibi je pojtzpidijc ca' ajcxy yajtuna'ñ, e je' je' oy ti yhui'mni ma anajty yjaccopicyity. Je Huindzin Dios jada tung ti tuñ, e ooy oy n'ijxim yi' ytung.

43 E paady jadu'n iich miich ajcxy nimäy co miich ajcxy myajpiña'ñ yi m'it mlugar jiiby tza-jpjoty ma Dios y'ane'my etz yajmöhua'ñ je huingbi jääy je huidibi amuumdüğjot naygïyejcip ma Dios. **44** Pinjaty ca' cöbiga'ñ jada mij'anembi, ayo'n ypadaamb, ytimnipatp nej jihuüy jím ycijxciday ma je tzaa nïcx, tijhuïdz yjajtähuiipy. O pen je mij'anembi midziptzoñ je jääy, chi ytigoydähuiipy ajcxy, tim jadu'n nej jihuüy je tzaa nïgidaagoodyii ajcxy, e janch jaam püx nïcxy yjaty.

45 Co ajcxy midooy, chi je teedytijc etz je fariseostijc huinjihuiiy co yi' ajcxy yajnigapxyp,

46 chi Jesús ajcxy jamadzaañ. Per tzigiib ana-jaty ajcxy miid je mayjääy, je' co je mayjääy ana-jaty mibijccixy co Jesús najtzcapxiib Dios ytii'ajt.

22

Je ijxpejt ma jääy anajty pijcpidijc nixiidoon

1 Chi Jesús jadüg'oc ytigiib capxp miid ijxpejt, ymïnañ jadu'n:

2 —Je Dios y'ane'min jadu'n nipaady nej je rey ymang ocnixiidoon co ti ypic. **3** Chi je rey quejxhuäctay je ytumbi co huen nïcxy huoomujctaaygixy je huidijaty ana-jaty ti yaj'nimaaygixy co müngixipy ma ytuna'nyii yjada'nyii je pijcin. Per ca' je' ajcxy ymiina'ñ ma je pijcin nixiidoon. **4** Chi quejxnip huingbi ytumbi, nïmay ajcxy: "Nïmaaygix je tiibi oy jayijp'aty mnïmaaygix jadu'n co huen mmiingixy ma yam je caayin uucin ni'ixi' y'ity. Ti je huaj nïcxpi nyaj'ögyich. E ni'ixi' ijtaayñi, huen miiñ ajcxy ma je pijcin ytuna'nyii yjada'nyii." **5** E je' ajcxy

tiibí anajty yaj'nímaaygíxy, ca' ajcxy je' ytímy tuñ cuendi. Nijéjity ajcxy nícxys ma ytundac. Nijéjity ajcxy nícxys toocp yejcp; ⁶ e nijéjity ajcxy majch je rey yquejxyöybí ajcxy, chi ajcxy oy chaachytuñ, chi yaj'o'cy. ⁷ Chi je rey ooy chachjotma'ty. Chi je soldados ajcxy quejxy co huen nícxys yaj'öctäyii je jäyyaj'öcp ajcxy etz ytoydähuiç je ycajp. ⁸ Chi je rey nímay je ytumbí ajcxy: "Ni'ixi' ijttäy ma jadayaabi je pijcin yajnímäy ca' ajcxy mihuaadity co ymíingixipy. ⁹ Nícx miich ajcxy majaty jäy yjiin ytijc. Nímaaygíxy tüg'óciy pínjaty ajcxy mbaty, co huen miingíxy ma je pijcipi." ¹⁰ Chi nícxys je rey ytumbí ajcxy. Chi ajcxy miidmiinday je mayjäy, je oyjäybi etz je jibicjäybi. Chi y'ujztay je rey ytijc miid je mayjäy. ¹¹ Huin'it je rey ytigiiy mayjäyjoty,ixa'ñ anajty huídijaty ti yajhuomiñ. E jiiby tüg yëydiç ti ijxpaty huídibi ca' anajty ti ñayxoxyii, jadu'n nej jäy nayxójxigíxy co ajcxy nícxys ma tüg pijcin. ¹² Huin'it je rey minañ: "Migüg, ¿nej ya ti mdigiy tigoty, e ca' mxojx miidity nej ypaadyii?" E je yëydiç amoñyi je' yhui'my. ¹³ Chi je rey nímay huídibi anajty jím pubejtp: "Cíxotz tecyxotz jada yëydiç etz pidäg agootzuuby. E jiiby yjihuiçpy yäxiçpy, jiiby ytiiçt huinqueedip miid jotmay." ¹⁴ Com may je jäy ajcxy huídibi ti yajhuooy, e hueení ajcxy huídibi ti yajhuin'ixy.

Je cogüejtin ñimiydägy

¹⁵ Je huin'it tiempo je fariseos ajcxy tuuñ quipxycapxy co anajty xihuaangíxy níhuambedaangíxy Jesús. ¹⁶ E jadu'n ajcxy quejxy ma Jesús yajpaady naagity huidibi minicxpejt

je fariseos ajcxy ytiy'ajt etz naagity huidibi mijniçxpejt je Herodes ytiy'ajt. Chi ajcxy Jesús n̄imay:

—Huindzin, nejhuiiybich iich ajcxy co miich mgapxy je tiy'ajt. Tudägy myaj'ixpicy jäy ajcxy jadu'n nej huaad ajcxy cuych̄inaaygixy Dios ytiy'ajt. E ca' mgüenditūn nej jäy ajcxy yminaangixy. Tú'ciy miich mduñ miid comeeñyjäy etz miid ayoobtijc, ca' huin'ixpety myaj'ixpicy.

17 Nejhuihuamy iich ajcxy nej miich mina'ñ pen tiy'ajt jadu'n: ¿Nej ndundigooyim ma Dios ycötujcin, co ngüejtim ma César, je romano mij'anembi?

18 Per Jesús ñejhuiyb anajty ajcxy yjibich-huinma'ñ, e chi ajcxy n̄imay:

—Ooy miich ajcxy naybidáacigixy nej jihuïy ooy mdudägyity, e ca' yjanchity. ¿Na'amy co ajcxy xychachjot'ixy xychachhuinma'ñ'ixyich?

19 Yaj'ijxcich tüg meeñ huidi miid migüéjtigixy César.

Chi ajcxy m̄imiiñ tüg meeñ. **20** Chi co Jesús y'ijxy je meeñ, chi yajtiiy:

—¿Pin y'ahuinax e pin yxi cixjaay ma jada meeñ?

21 Chi ajcxy y'adzooy:

—Je romano mij'anembi y'ahuinax etz yi' yxi.

Huin'it Jesús je' ajcxy n̄imay:

—Mo' je César huidibi yi' yjë'ajtpy, etz mo' Dios huidibi Dios yjë'ajtpy.

22 E co ajcxy jadu'n midooy, chi ajcxy ooy jihuïy huinmay. Chi ajcxy ixmajch Jesús, e ñicxní ajcxy.

Yaj'amidooy ajcxy je jugypijcin co pin tiy'ögy

23 Je huin'it xii je saduceos ajcxy oy ixy Jesús. Yi' ajcxy ymina'ñ co ca' yjugypiga'ñ je öcpí ajcxy. E jadu'n ajcxy huinma'ñ pidägy, e yminaangíxy:

24 —Huindzin, jadu'n miiñ ma Moisés ycötújcín co je yëydijc huidibí ypijcychinaayb miid ytöxyijc, e pen öcp je yëydijc, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my, copicy co co'öcytöxyjäy ypijctigadzípy miid je yëydijc ymiguëx. **25** Pues jii ma iich ajcxy anajty tüg quëx je yëydijc nihuixtujc. Je unggoob ypijcy, e chi ix'ögy ytöxyijc, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. Chi je miguëx ypijctigajch miid je töxyjäy. **26** Nañ jadu'n je mimetzpi yëydijc ix'o'cy ytöxyijc. Nañ jadu'n je midugíigpi yëydijc ix'o'cy ytöxyijc. E jadu'n oytuñii yjadyii miid je töxyjäy co ti anajty miiddzinay'abidzimädäy je nihuixtujcpi yëydijc tüg quëxpi. E je nihuixtujcpi ajcxy ix'o'cy je töxyjäy, e ca' ni tüg y'ung ajcxy yajhui'my. **27** Chi nañ jadu'n oy y'öcní je töxyjäy. **28** E co anajty xii tiempo paty, co anajty Dios yajjugypícy yi tiibi ajcxy y'ögy, ¿huidibí jada' ajcxy nidügti je yëydijc töxyijc'adaanip je töxyjäy? Com ti ajcxy jadu'n nihuixtujcpi miiddzinay'abidzimágíxy.

29 Chi Jesús je' ajcxy y'adzooy:

—Miich ajcxy ca' mhuinjihuíy je tiy'ajt, com ca' mnejhuiygíxy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e com ni ca' mnejhuiygíxy je mic'ajt huidibí Dios ymiid. **30** Pues co anajty yjugypíjccíxy je jäy tiibi y'öccíxy, chi ca' ajcxy ypiiga'ñ, e nañ jadu'n ni ca' ajcxy ñaymöhuiyb y'ung huen pijccíxy. Hue' ajcxy yjuggy'adaangíxy chinähuaangíxy jiiby tzajpjoty, tim jadu'n nej je ángeles ajcxy chinaaygíxy jugy'ajtcíxy. **31** Per je tiy'ajt co jäy ajcxy tiibi

y'öccixy yjucypigaangixy jadüg'oc, jëbi mbaatcixy jada tiy'ajt ma Dios ñecy. Dios ci'm jadu'n minañ:
32 “Iich je' je Dios huídibi Abraham, Isaac etz Jacob yDios'ajtpy.” Com yi Dios ca' yi' yDios'aty ma yi öcpí ajcxy. Yi Dios Dios'ajtp yi' ma yi juugypi ajcxy.

33 E co je mayjäy jadu'n midooy, chi ajcxy ooy tzachjihuiiy tzachhuinmaay je Jesús y'ixpijcín.

Je ane'min huidibi ooy ycopicyity

34 E co je fariseos ajcxy nejhuiiy co Jesús anajty ti yaj'amoñyii je saduceos ajcxy, chi ajcxy ñayyöymujctaayi. **35** E jím anajty tüt leyhuindzin huídibi Jesús anajty jot'ijxyp huinma'ñ'ijxyp, chi y'amidooy:

36 —Huindzin, ñma yi maybi Dios ycötujcin, huídibi yi' jaccopicyip?

37 Chi Jesús y'adzooy:

—Tzoc jihui' etz yajmij'at nHuindzin'ajtím Dios miid tüt'óciy m'aa mjot, etz miid tüt'óciy m'alma, etz miid tüt'óciy mhuinma'ñ. **38** Jada je' jadu'n je Dios ycötujcin huídibi jaccopicyip, etz huídibi tím jayijpi. **39** Je mimetzpi Dios ycötujcin jahueengi tú'ciy ñabaybadyii miid je jayijpi, yi' huídibi jadu'n minamb: “Tzojccix jihuiygix yi' mmigügtjc, tím jadu'n nej mnaychogyii nayjihuiyi ci'm.” **40** Jada Dios metzpi ycötujcin jaccopicy jacmic'ajt miid ca' jac huídibi cötujcin huídibi Moisés etz je profetas ajcxy yejc.

¿Pin je'y'ung je Cristo?

41 E ma anajty jím tügmucy yjac'ijtcixy je fariseos, huin'it Jesús yajtiy:

42 —¿Nej miich ajcxy huinmay miiid Cristo? ¿Pin je' y'apmang?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Je David je' y'apmang.

43 Chi Jesús ajcxy nimay:

—¿Na'amy co David anajty ti ymina'ñ co Cristo hue' je' yi' yhuindzin? Jadu'n ti capxy David anajty miiid je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, yminañ:

44 Je Huindzin Dios nimay iich nHuindzin: “Iña' ma iich n'a'oy'amy, ixti cooni iich miich nyajmimadägip ma je mmidzip ajcxy.”

45 ¿Nej jëbi David ymij'ap'adyii je Cristo? Com David ci'm yminañ co Cristo yi' je' yhuindzin.

46 E nitüg'aa ajcxy yca'adzohuimbijty. E jadu'n nej je xii tiempo yjacnicx anajty ca' ni pin ocjacyajtiyñi huidijaty ayuc.

23

Jesús xii ajcxy je fariseos etz escribas

1 Chi Jesús nimay je mayjäy etz yi' ydiscípulos ajcxy:

2 —Je escribas etz je fariseos ajcxy chachnaygomáyigixy co yi' ajcxy jajtp nej capxti'cxipy je cötujcín huidibí Moisés yjaay jecy'ajty. **3** Oy co ajcxy mguydunipy jadu'n nej yi' ajcxy xyaj'ixpijccixy Dios y'ayuc, capxymidoogix nej xyñimaaygixy per ca' mdungixy huidibí yi' ajcxy ytumb, com yi' ajcxy oy ycapxcixy e ca' ajcxy cuydungixy. **4** Yi' ajcxy nigo yajcojcixy canaag costumbre huidi je jäy ajcxy ca' mimadäga'ñ, e ca' ajcxy pa'ayoy je jäy, tím jadu'n nipaady nej jihuüy tüg tzimy ti mooygixy jemxypí huidibí ca' je jäy

ajcxy m̄imadäga'ñ, e yi' esribas etz fariseos ajcxy ni ca' yc̄ihuäx yajpaadaangixy je tz̄imy. ⁵ Tüg'óciy huidi yi' ajcxy ytumyb, je' ajcxy ytumyb co huen jääj ajcxy ixyii, jaydëbi yajcömay ajcxy. Yi' ajcxy yajhuimboc-huiiniiyigixy etz ñayyajc̄ihuuiiniiyigixy Dios y'ayuc. Nayxojxcixy miid huit yooñjatyp̄i co chachcömayaangixy. ⁶ Ooy ajcxy tzocy iñaybejt ma je' iñäy je ane'mbi ma jääj ajcxy yxiiduñ. Ooy ajcxy tzocy yi' cödumbi iñaybejt ma je naymujctac. ⁷ Yi' esribas etz fariseos ajcxy oy tzojccixy co ajcxy yajcapxpooxcip huindzigi'ñ'amý mayjäyduum. Etz nañ jadu'n ajcxy tzocy co jääj ajcxy yajmij'adiiyb nej huindzindijc ixpicytijc. ⁸ Miich ajcxy ca' jadu'n m'a'ixihuipy co ajcxy xytijipy huindzin com nidüg'óciy miich ajcxy mnaymigüg'ájtigixy, etz tügpajc je' huidibi miich ajcxy mhuindzin'ajtpy yi' je' Cristo. ⁹ E nañ jadu'n miich ajcxy ya naaxhuiñ, ca' oy ni piñ mdeedy'adiiyb co miid miich ajcxy tügpajc je mDeedy, huidibi jiiby tzajpjoty. ¹⁰ E nañ ni mganaydijiiby ajcxy mij ane'mbi, com yi' Cristo je' tügpajc miich ajcxy mmij'ane'mbi. ¹¹ Je piñ jaccapxymidoob ymigügtijc, je' je' mij'ajtin miid ma miich ajcxy. ¹² Piñjaty huidibi ci'm naygomayip, tzöydu'nbaadip je', e piñjaty naybidaacip nicy xeemy, je' je' capxpaady y'idipy.

¹³ ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy! Miich ajcxy mnaybidáacigixy nej jihuüy ooy mdudägyjäy, e ca' yjanchity. Miich ajcxy mgoyüchpy je Dios ytiy'ajtin nej huaad jääj ajcxy ytigüy jiiby tzajpjoty ma Dios y'ane'my. Ni miich ajcxy mgatigüyigixy, e nañ ni mga'a'ixiiygixy co huingbi ytigühuip.

14 ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy! ¡Miich ajcxy m'aaniidacp! Miich ajcxy myajci:jxtaayi yí co'ögy ytöxyjäy ypidägy miid ajcxy m'adzojcín, e mdungixy ooy jecy tzajpcapxycapxi, jigix capxpaady mbidzimipy. Dios nügi chaachytunip miich ajcxy miid mbocy ycixpi, ca'ydi jac piñ jää.

15 ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas, miich ajcxy naybidaacigixy tudägy, e ca' yjanchity! Mhuinyöy'abidzimyb miich ajcxy je naaxhuiñybí, co mgapxhuäcxá'ñ je m'ixpijcín ma je tügpi jää. E co ajcxy je' myajmibicy, huin'it mejtz jadu'ñyi je pocy anajty miidity je jää, ca'ydi miich ajcxy.

16 ¡Ay miich ayoob ajcxy huidibi jadu'n idiltzp nej tügi huintzpi huinhuoy! Miich ajcxy minamb co pen tüt jää tuñ yhuandaacín, e ii batpi capxpaati Dios ytijc, chi ca' cuyduñ je huandaacín. Per pen ii batpi capxpatpy je oori huidibi jiiby ma Dios ytijc, huin'it janchity cuyduñ je huandaacín.
17 Tzuudijc locidijc huidibi ca' huinjihuüy je tiy'ajt. ¿Huidibi jaccopicyip: je oori o je Dios ytijc ma je oori yoxy ity?

18 Nañ jadu'n miich ajcxy mina'ñ: "Pen tüt jää huandaacín tuñ, e capxpaady je altar ma Dios yajhuindzigi, chi ca' cuyduñ je huandaacín. Per pen capxpaady je huindzigi'ñ tzüch ma je altar ma Dios yajhuindzigi, chi cuyduñ yhuandaacín."
19 ¡Tzuudijc locidijc huidibi ca' huinjihuüy je tiy'ajt! ¿Huidibi jacmij'ajtin ymiid je huidibi ti yajyoxy o je altar? **20** Piñjaty capxpatp je Dios ytijc ma Dios yajhuindzigi y'agapxmuctaayb anajty huidijaty jiiby yajpaatp ma Dios yajhuindzigi. **21** Piñjaty

capxpatp je Dios ytijc, ca' anajty jëyí capxpaady Dios ytijc, nañ ycapxpatp anajty Dios huïdibi jiiby tzïnaayb. ²² Pinjaty capxpatp je tzajp, nañ capxpatp anajty Dios y'ane'mdac quipxyí miid Dios huïdi tzïnaayb jiiby.

²³ ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy, huïdi naybidaacip tudägy, e ca' yjanchity! Miich ajcxy mooyb Dios je tügpcy je majcpi huïdibi je' paatip, ixti yi tzajniimang, yi ruda etz je pi'c'ujtz'ay ung. Per ca' ajcxy mduñcienti je cötujcin huïdibi jaccopicyity. Miich ajcxy ca' mdzinäy tiyudädäy miid je migügtijc. Miich ajcxy ca' mmiiidity pa'ayo'n miid je' ajcxy huïdibi ayoob jottigooyb, etz ca' mmibijccixy Dios. Jada ixipy ajcxy mbaadumyb, e moogixy Dios je tügpcy je majcpi. ²⁴ ¡Tzuudijc locitijc! Miich ajcxy ti m'anajxyp je uux, e mgojiiinnaaxcixy je camello, je mijpi iyuje.

²⁵ ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy, miich ajcxy naybidaacip nej tudägy jäy, e ca' yjanchity! Jiiby jotjoty huinma'ñyjoty miich ajcxy miidity jibicpi. Miich ajcxy miid je ca'oy'ixii etz je adzojcin. Tim jadu'n nipaady nej jihuïy myajhuächpy ajcxy yi tasi ninicx yi texy ninicx, e chi myajhui'my jibicpi ma tasijot ma texyjot. ²⁶ ¡Tzuudijc miich ajcxy! Jayijp yajhuädz jiiby jotjoty texy tasi, huin'it hui'm nañ jadu'n huädz nïgix'amy.

²⁷ ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy, miich ajcxy naybidaacip nej tudägy jäy, e ca' yjanchity! Jadu'n miich ajcxy nipaady nej öcpi jut. Je öcpi jut nïgix janch oy yquëxiçy, per

jiiby jutjoty ujtz jiiby miid je öcpı pajc etz miid jibicpi. ²⁸ Jadu'n ajcxy mguëxiy mayjäyduum nej jihuüy ooy m'oyjäyity, per jiiby jotjoty miid jibichuinma'ñ.

²⁹ ¡Ay miich ayoob ajcxy fariseos etz esribas ajcxy, miich ajcxy naybidaacip nej tudägy jäy, e ca' yjanchity! Miich ajcxy mgo'abojtzcixy yajxon je öcpı jut ma profeta ajcxy ñaaxtigiiy, etz mxoxy ajcxy miid je piy ma ñaaxtigiiy je tudägy jäy ajcxy, ³⁰ e miich ajcxy nayñimaayigixy miñ xyipy: "Co ixipy anajty n'octxinaayim jecy'ajty ca' ngapubejtim co ajt nmij'ap nmijteedy yaj'ögy je profetas ajcxy etz je tudägy jäy ajcxy." ³¹ Miid jada ycixpi miich ajcxy nejhuiyb co miich ajcxy m'ap'adyii mdeedy'adyii je jibicjäydijc ajcxy huïdibi yaj'öc je profetas. ³² ¡Miich ajcxy yajcixcixy je jibicpi huïdibi ajcxy mmij'ap mmijteedy yajtzondac!

³³ ¡Jadu'n miich ajcxy nipaady nej mayxoox! Ca' miich ajcxy madägipy cöguëgipy je tzaachhypi jiiby ayoodactuuby. ³⁴ E paady nguexaambyich ma miich ajcxy profetas etz huïdibi ixpicyp ma Dios y'ayuc, etz huïdibi xyaj'ixpigamb ajcxy yi Dios ñecy. Per miich ajcxy myaj'ögamyb myajcruutzpedamyb nijëjity, etz nijëjity mgoxamyb mhuobamyb ajcxy jiiby tzajtigoty etz m'ixhuidida'ñ mbahuidida'ñ ajcxy cajp cajp. ³⁵ Je mijpocy xyñigidaccoda'ñ miich ajcxy, jadu'n nej je oyjäy ñi'py temy yojcy jecy'ajty, oga'ñ chondacy miid je oyjäy Abel etz ycogixiy miid Zácarías, je Berequías y'ung huïdibi miich ajcxy mmij'ap mmijteedy myaj'o'c jiiby tzajtigoty ma altar. ³⁶ Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co je

mijpocy ñigidaccoda'ñ je jäy ajcxy huidibi tzinaayb jadachambi tiempo.

Jesús yäxy miid Jerusalén cajp yciixpi

³⁷ ¡Miich ajcxy Jerusalén jäy! ¡Miich ajcxy Jerusalén jäy! Jerusalén jäy huidibi jecy'ajty yaj'ögy je profetitijc etz ycögächpy ajcxy je Dios ycogapxy. Canaag'oc ti njayajtügmujctähua'ñich miich ajcxy, jadu'n nej tzeydaj yajtügmujctäy je' y'ung ma yqueec pät, per miich ca' m'a'ixiygixy. ³⁸ Oc'ix miich ajcxy nej mdijc abac yhui'maangixy. ³⁹ Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co camina miich ajcxy xy'ixipyich jadüg'oc, ixti cooni paadipy je xii je tiempo co jäy ajcxy ymina'nipy: "Cömay yi huidibi miimb miid nhuindzin Dios yxii etz ymic'ajt."

24

Jesús ymina'ñ co Dios ytijc yhuindigoyipy

¹ Ma anajty Jesús ti ypidzimni ma Dios ytijc, nicxp anajty, huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy ñimijhuäci. Yí ajcxy anajty yaj'ixiydähuamyb je Dios ytijc, com ooy anajty chachmijtijcity.

² Chi Jesús yminañ:

—Huindicx miich ajcxy jada maybi mijjaty ytijc. Miinipy xii tiempo mina tüg'óciy jada tijc nicxy yhui'my taj xit, ca' ma tzaamacxy. Huindigoydähuipy tüg'óciy.

Je tiy'ajt ma ca'ni naaxhuiñyi yciixa'ñyi ytigoya'ñyi

3 Chi oy ñicxni ajcxy ma Olivos cögop. E co anajty jím, Jesús y'íñäy, chi ñimaayi ameech je' ydiscípulos ajcxy:

—Iich ajcxy nejhuíhuamyb mína jëdu'n ytuna'ñyii yjada'ñyii. ¿Ti je' quëxiigamb co anajty miich mhuimbida'ñ ya naaxhuiñ, e co anajty je naaxhuiñbi ytigoya'ñ?

4 Chi Jesús nimay ajcxy:

—Mnaygüend'adiib ajcxy, ca'ydi pín xyhuin'iingixy. **5** Ooy mayjäy ñaybidägáanigixy miid iich nxii, naybidägáanigixy co je' ajcxy je Cristo, ymina'na'ñ ajcxy: “Iich je' je Cristo.”

6 Co miich ajcxy ayuc midohuipy co jay ajcxy chachtziptungixy ñayñibidíigigixy xi ya, chi ca' ajcxy mdzígíiygixip, com ooy ycopicity co jadu'n jayíjp ytuníiyb yjadiiyb. Ca' nan hue' je' anajty tím cijxp tím tigooyb je xii je tiempo. **7** Nayñibidíigib naax cajp miid huingbi naax huingbi cajp, e gobierno miid huingbi gobierno. E miinip mic'ujx canaag'it etz mij yuu etz mij pa'm xi ya. **8** Jada tzaachypí ayo'n oga'ní anajty chondägy huidibi nminaxaanim nyajnaxaanim. **9** Huin'it xii huin'it tiempo miich ajcxy myajc'iyegípy, jiğıx xychaachytúngixipy e xyaj'ögíxipy. E tüg'óciy je maynaaxhuiñjäy xyca'ixáangixipy, miid iich nxii ycixpi. **10** Je huin'it tiempo may je jay ajcxy yajtigoya'ñ ymibijcin. E nañ jadu'n ñayca'oy'ixáanigixy etz ñayñigapxáanigixy ñi'ojíhuáanigixy miñ xyipy. **11** Ooy may quëxiigaangixy aaníidaacpidíjc mina'naangixy co Dios y'ayuc ytíy' ajt nimiydací, e mayjäy oy huin'iinaangixy. **12** E je' co ajcxy xii jímijt

ñajtznünicxiyyñi jac tím nügi jibicpi tunaangixy, ca' ajcxy y'ocnaychójciniipy miñ xyipy. ¹³ Per pínjaty tiydudägy panicxp je mibijcin, je' ajcxy ypaadip y'alma niðzoocin. ¹⁴ Copicy co jayijp yajcapxhuäcxa'ñ huinduñybi naaxhuiñybi Dios y'ayuc ytíy'ajt jemybi, jaydëbi jäy ajcxy niðüg'ociy nejhuíy Dios ytíy'ajt. Huin'it je naaxhuiñybi ycijxni ytigooyñi.

¹⁵⁻¹⁶ Je profeta Daniel jaay jecy'ajty jada ayuc (miich ajcxy pínjaty capx jada necy huinjihuiygixy) ma minañ: Miich ajcxy co m'ixy pínjaty jibic-huinma'ñ tumb nej ca' ypadyii ma Dios ytíjc, huídibi ooy ycodzígijity, chi miich ajcxy huídibi tzinaayb jím Judea, co jadu'n m'ijxcixy, chi nícx mgueectzóocixipy mic'amay ma tungop. ¹⁷ Pínjaty huídibi yajpatp ma ytícnícx ca' nícx tyaty yajpidzimy ma ytíjc. ¹⁸ Yí jäy ajcxy huídibi yajpatp camjoty, ca' ajcxy huimbidipy co yajpidzimipy tyaty ma ytíjc. ¹⁹ Huin'it tiempo ayo'n ypadamy je töxyjäy ajcxy huídibi anajty y'ungdzim'ijt, e nañ jadu'n je' ajcxy huídibi miid y'ungma'xung. ²⁰ May'ajt ajcxy mbijctzoohuipy yi Dios co jada jadu'mbi ayo'n ca' ytuníiyb yjadíiyb ma anajty ytíichtiempojity, etz ma anajty pocxinxiijoty. ²¹ Huin'it oy ayo'n jotmay ytunañyii yjadañyii huídibi nicamina ycatuñyii ycajadyini mabi naaxhuiñybi chondägy e nicamina jadu'n ycajactuniiyb ycajacjadiiyb. ²² Pen ca' Dios capx'aduga'ñ yijiibí ayo'n xii ayo'n tiempo, ni pín ca' chögipy. Per Dios ycapx'adugamy yijiibí ayo'n tiempo miid je mibijcpidijc ycixpi huídibi Dios ti huin'ixy. ²³ Co yi jadu'mbi xii

tiempo anajty ymiiñ, ca' mmibijccixipy, pen ji pinjaty xyñimaaygixy: "Ijxcix, cha yajpaady je Cristo", o "Jim'amy yajpaady je Cristo." Ca' mmibijccixipy. ²⁴ Pues miinip jää ajcxy huidibi huin'iinaangixy ymigügtijc. Ci'm ñayyajnaxaanigixy jadu'n nej jihuüy je' yCristity, e ymináangixipy co capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc, e ca' yjánchity. Ytunip ajcxy mijhuinma'ñ etz mijpi ijkpejt, ixti jébi jahuin'íngixip je mayjäy huidibi Dios ti yhuin'ixyii. Per ca' Dios a'ixihuipy co yhuin'íniyib yi' yjää. ²⁵ Ti iich yi' jayijpní nigapxich. ²⁶ E co pinjaty ajcxy xyñimähuiipy: "Chim je' je Cristo mijtigidumb", ca' ajcxy mninicxip. O co pinjaty ajcxy xyñimähuiipy: "Chiiby je' tigoty yhuingoyüch", ca' ajcxy mmibigipy. ²⁷ Iich je' je jää huidibi tzoon tzajpjoty, nhuimbidaambich ya naaxhuiñ miid je tiicxin je jájin, jadu'n nej je huidzuc huidi tiicxp xibidzimyib ixti xiigidägy. ²⁸ Ma je öcp ninicx yajpaady jím ñimujctähua'ñ je luud ajcxy.

Nejjada' je' Dios y'ung ymiinip

²⁹ Co anajty ti ñaxy je ayo'n xii ayo'n tiempo, huin'it je xii ycoodziygidäga'ñ, je po'ca' ytiicxa'ñ, je madza' ycädähua'ñ etz janch mic je tzajp yüçxa'ñ. ³⁰ Co yi jadu'mbi ytuniiyb yjadiiyb, chi quëxiñañ tzajpjoty je ijkpejt co iich, je jää huidibi tzoon tzajpjoty, nhuimbida'ñich ya naaxhuiñ. E chi tüg'óciy je mayjäy tájiп máyiп yjihuühiipy yäxiipy, chi ajcxy ixipy je jää huidi tzoon tzajpjoty miñ anajty jocjoty miid ymic'ajt y'oy'ajt. ³¹ Chi nguexipyich ángeles ajcxy co huen mic yajxüxy ajcxy ytrompeta, jigix

yöymujctähuipy tüg'óciy pínjaty huin'ijxyp xi ya ma ajcxy yajpaady ya naaxhuiñ; ma xii pidzimyb, ma xii cidägy, ma jiinboj pidzimyb, ma tichpoj pidzimyb.

³² Jim miich ajcxy ijxpejt mbigipy ma je higueri quipy jadu'n nej je xii tiempo ymiiñ cidägy. Co je higueri quipy jadüg'oc pidägiy je' y'aay'ung, huin'it miich ajcxy nejhuühiy co yhuingoni mina ypottigiiyñi. ³³ Tim jadu'n nej tiy'ajt mbijccixy ma je higueri quipy co jada ajcxy jadu'n ixipy nejhuühiy co yhuingoni anajty je xii je tiempo jiin'aguy tijc'aguy. ³⁴ Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co tüg'óciy ytuna'nyii yjada'nyii ma ca'ni anajty je jäy y'öctäy huidibi anajty jactzinaayb huin'it tiempo. ³⁵ Je tzajp etz je naaxhuiñbi cixam tigoyam yi', per iich n'ayuc ca' ycixa'n ytigoya'ñ nimina.

³⁶ Ca' ni pin nejhuüy je xii je hora mina nhuimbida'ñich ya naaxhuiñbi. Ni je ángeles ajcxy canejhuüy, ni je Dios y'ung canejhuüy. Tügpajc je Dios Teedy nejhuüy.

³⁷ Com jadu'n nej yjajti ya naaxhuiñ jecy'ajty, co je Noé chinay, nañ tim jadu'n yjadipy co anajty nhuimbityich, yi jäy huidibi tzoon tzajpjoty, ya naaxhuiñ. ³⁸ Jecy'ajty co anajty ca'ni je ayo'nduu ymiiñ ya naaxhuiñbi, hue'je' mayjäy ajcxy chinay agujc jocuyc, ycaaygixy y'uuccixy etz yajpijccixy je y'ung y'anäg, ixti cooni paty je xii tzuu co ytigliy Noé barcojoty. ³⁹ Je mayjäy ajcxy ca' ajcxy cuenttuñ co ayo'n miina'ñ anajty, ixti cooni je ayo'nduu miin e öctay ajcxy je jäy niijoty. Jadu'n nej yjajty jecy'ajty miid je mayjäy huidibi tzinaayb anajty

quipxy miid Noé, nañ tim jadu'n yjada'ñ miid je jäy ajcxy huidibi tzinähuip jac jiini co iich anajty nhuimbityich ya naaxhuiñ jadüg'oc. ⁴⁰ Je huin'it tiempo co nhuimbidipyich jadüg'oc ya naaxhuiñ, chi metz yëydijc yajpaadipy ma ytundac, tûg je' yajminicxa'ñ, e tûg je' yhui'ma'ñ. ⁴¹ E mejtz töxyjäy yajpaadip anajty yjich, tûg je' yajminicxa'ñ, e tûg je' yhui'ma'ñ.

⁴² E paady miich ajcxy ni'ixi ijtcix, xyjip'ixipyich com ca' mnejhuiygixy mina miich ajcxy je mHuindzin ymiina'ñ. ⁴³ Mnejhuiygixy miich jada co ixyipy je ungdeedy nejhuÿ ti hora je meetzpi miina'ñ, ca'p je' ymähuipy, e ca'p a'i'xihuipy co je meetzpi ytigihuipy tigoty. ⁴⁴ Nañ tim jadu'n miich ajcxy ni'ixi ijtcix, je' co iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nhuimbida'ñich ma ca' ni pin anajty nejhuÿ.

Je tumbi tudägypi etz je huidibi ca'p ytudägity

⁴⁵ ¿Huïdibi tumbi je' ya huidibi tumb miid yhuindzin janch ciyxjot huinjot huidibi miid ixpijcin, huidibi je' yhuindzin mooyipy ane'min ma ytijc, huidibi yajnigidagihuipy ma ymigügtijc caayin uucin mina ypadyyii? ⁴⁶ Janch jotcujc je tumbi co yhuimbidipy je' yhuindzin, e je' cuyduñ jadu'n nej je' yhuindzin ti ñimäyii. ⁴⁷ Janch tiy'ajt jadu'n nej nimaaygixy co je huindzin ytumbi yajnigohuajc'adyii tûg'óciy huidibi ymiid. ⁴⁸ Pen je tumbi jibicjäybî mina'ñ jotjoty huinma'nyjoty: "Huäcxijpni iich je nhuindzin." ⁴⁹ E chi nümajztägip ymigügtijc, e ytigihuip caaybi uucpi miid amügyjäydijc; ⁵⁰ chi je tumbi yhuindzin minipy ma ytijc huidi xii mina je tumbi ca' anajty

aa'ixy jijp'ixy e ni je hora anajty canejhuüy.
51 Chi huindzin tzaachytunip je' ytumbi, etz ypidägipy miid je jacjadyii jäy ajcxy yajpaady huidibi naybidáacigixp nej tudägyjäity e ca' yjanchity. Jiiby ayoodactuuby yjihua'ñ yäxa'ñ etz huinmucxa'ñ huingueeda'ñ ytitz miid jotmay.

25

Je ijxpejt ma je majcpi töxy'anäg

1 Co anajty nhuimbityich jadüg'oc ya naaxhuiñybí jadu'n nipaadip nej je nimajcpi töxy'anäg co ñicxy ajcxy ñayiji pcapobadihuáanigixy miid je yëydijc huidi pigamb. Chi minicxy ajcxy aceite lámpara co yajtixaangixy. **2-4** Nimigoox je töxy'anäg huidi cohuinma'ñity etz ahuing minicxy jadüg quiig ujtz miid aceite. E nimigoox je töxy'anäg ca'pi ajcxy cohuinma'ñity, e ca' ajcxy ahuing minicxy jadüg quiig aceite. **5** E je yëydijc huidibi anajty pigamb huäcxijpni ooy, chi je töxy'anäg ajcxy ooy ytigiiyñi mä'uuybi. **6** E mijcuctz ajcxy midoy co tüg jäy mic mina'ñ: "Chi miin je yëydijc huidibi pigamb, nicx jiipcobadiiygixy." **7** E huin'it je nimajcpi töxy'anäg ajcxy ypidictay. Chi ajcxy yjiiñ ni'ixiiy nidüg nidüg. **8** Chi je nimigooxpi huidibi ca' ycohuinma'ñity nimay je nimigooxpi huidibi cohuinma'ñip: "Iich ajcxy hueeni mooygich yi m'aceite, co pidzaanip iich ajcxy njiiñ." **9** Chi y'adzooy je cohuinma'ñybí ajcxy: "Ca' nyega'ñich, je' co ca' iich ajcxy nje' yhuaadihua'ñ. Nicx miich ajcxy juv jím ma ytoogyii." **10** E ti anajty ajcxy ñicxy aceite juuyb je huidibi ajcxy ca' ycohuinma'ñity, co oy yjäty

je yëydijc huidibi pigaanip. Chi je cohuinma'ñybí ajcxy miid tigiy tigoty je yëydijc huidibi pigaanip. Chi tijc ya'agiyy. ¹¹ E com jecyñi oy yhuimbity ajcxy je huidibi ca' ycohuinma'ñity. Chi ajcxy yminañ: “¡Huindzin, Huindzin, ocyaj'ahuädz mdijc!” ¹² Chi je' y'adzooy: “Ca' iich miich ajcxy n'ixy'adyii.”

¹³ Chi Jesús yminañ:

—Nayñi'ixíiyigix, je' co ca' mnejhuiyygixy mina iich nhuimbida'ñich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

Je ijkpejt ma je meeñ

¹⁴ Co iich anajty nhuimbida'ñich jadüg'oc ya naaxhuiñbi, jadu'n nipaadip nej jadayaabi ijkpejt, co anajty tüt comeeñjäy chona'ñ viajetumbi, chi je' ytumbi ajcxy mooy je meeñ co huen cuend'ajtcixy. ¹⁵ Je ymidügpi tumbi moy migoox mil meeñ. Je mimetzpi moy mejtz mil. E je ymidugíigpi moy tüt mil. E jadu'n ajcxy moy nije' nije' nej huaad cuend'ajtcixy. Chi choñ je huindzin viajetumbi. ¹⁶ Je tumbi huidibi cídigíiyi migoox mil meeñ, ytigiy ajuybí adoocpi. Chi je' ymeeñ y'ung'ajty jamigoox mil. ¹⁷ Nañ jadu'n huidibi cídigíiy mejtz mil, ytigíiy tumbi miid je meeñ. Chi je' ymeeñ y'ung'ajty ja mejtz mil. ¹⁸ Je huidibi cídigíiy tüt mil hue' oy pidägy je meeñ tützjoty. Chi tajiy, e yützi je yhuindzin ymeeñ. ¹⁹ E com jecyñi oy yhuimbity je huindzin. Chi ytigíiy cuenta yaj'oyíyb miid je ytumbi ajcxy. ²⁰ Chi miin jayijp je huidibi anajty ti cídigíyii migoox mil meeñ. Chi je tumbi yajcídigiyy je' yhuindzin majc mil meeñ. Chi yminañ: “Miich ti xymooyich migoox mil meeñ, e iich ti nyaj'ung'atyich jamigoox mil.”

21 Chi je' yhuindzin minaañ: "Janch jocuyc iich cham co jadu'n ti mduñ miid je hueenbi meeñ. Miich ooy mdudägy etz oy ti mduñ, e paady njacmöhauamyb jacmay. Tigi' ma iich, e xondäg miid iich." **22** Chi ymiñ je huidibi anajty ti cïdigïyii mejtz mil meeñ. Chi nimay je yhuindzin: "Miich xymooyich mejtz mil meeñ, e ti nyaj'ung'atyich Jamejtz mil." **23** Huin'it je' yhuindzin ñimaayi: "Janch jocuyc iich cham, co jadu'n oy ti mduñ miid iich nmeeñ, e paady njacmöhauamy jacmay. Tigi' xondäg miid iich."

24 E co oy yja'ty je huidibi cïdigïiyb tûg mil meeñ, chi nimay je' yhuindzin: "Huindzin, hue'ndiyich miich myëydijc'aty janch jibic jay. Miich cosecha myajpiidïcpy ma ca' ti mnipy etz miich mgosecha myajpiidïcpy ma ca' ti ti mhuijy. **25** Paady ooy ndzigïyich co je meeñ ngayaj'ung'adipyich. E co miich mhuimbida'ñ, mdzogamy je mmeeñ, e paady je mg'i'mmeeñ ti nyüchich, je' co ndzigïyich co nicxy nyajtigooyich miich mmeeñ. Cha je meeñ huidibi ti xymooyich."

26 Chi je' yhuindzin ñimaayi: "Jibic tumbi miich, ooy mnuuxity. ¿Nej ti mnejhuÿ miich co iich cosecha nyajpiidïgyich ma ca' ti ti nnibyich, etz cosecha nyajpiidïgyich ma ca' ti ti nhuijyich? **27** Oy co ixyipy miich je iich nmeeñ ti myejc'anuucxy, e jim ixipy y'ung'at. E cham co ti nhuimbityich cham ixyipy je nmeeñich xycidigïyich miid nimeeñ'ung."

28 Chi je huindzin nimay je jacjadyii tumbidijc: "Pijci ajcxy yi meeñ huidi ymiid, e mooygix yi huidibi majc mil ymiid. **29** Je huidibi oy tumb jacyamöhuamb je' anaxy, e ymiid'adamy je' conaxpi. Je'

huidibí hueen miid yajpigamb je' huidi ymiid, je' co ca' oy ti ytuñ miid je hueenbi. ³⁰ Yi jiibi tumbi huidibí ca' oy ytuñ, pidäg ajcxy agootztuuby ma yjihuiipy yäxipy, ma ytitz huinmuucx huingueedip miid jotmay."

Co anajty naaxhuiñyäy ajcxy yajtiyduñ

³¹ Co iich, je jääy huidibí tzoon tzajpjoty, nhuimbity iich anajty jadüg'oc ya naaxhuiñybi, huin'it n'ixtäga'ñiich ma iich n'ane'mdac etz ane'ma'ñiich miid iich nmij'ajtin etz n'oy'ajtin.

³² Chi tüg'óciy je naaxhuiñyäy yajtügmujctähua'ñ ma iich. Nhuäcxamybich jadüg jadüg jadu'n nej jääy ajcxy huäcxy je cöbixy etz je chiibo ajcxy.

³³ Nbidägaamybich a'oy'amy je jääy ajcxy huidibí oy ti ytungixy miid iich. E yi' ajcxy jadu'n nipaadiip nej cöbixy. Nbidägaamybich anajty'amy yi jääy ajcxy huidibí jibic ti ytungixy miid iich. E yi' ajcxy jadu'n nipaadiip nej chiibi.

³⁴ Chi nnimähuiibich yi jääy ajcxy huidibí a'oy'amy: "Miingix miich ajcxy huidibí Dios Teedy ti xyconuuucxy ajcxy. Je'ájtigix ane'mdac huidibí ijtp ni'ixi miid miich ajcxy ycixpi maabi naaxhuiñybi chondägy. ³⁵ Ma anajty iich nyuubögyii miich ajcxy ti xyajcaayich; ma anajty iich ndidziyii, miich ajcxy ti xyajni'ügyich; ma anajty iich nihuudityich, miich ajcxy jättac ti xymöyich; ³⁶ ma anajty iich je nhuit ti nyajmayjatyich, miich ajcxy ti xymöyich je huit; ma anajty iich nbigyiijich, miich ajcxy ti xycuend'atyich; etz co anajty iich pujxtigoty nyajpaady, miich ajcxy ti xycogapxiyich."

³⁷ Huin'it ymina'na'ñ je jää ajcxy huidibi oy ti ytungixy miid iich: "Huindzin, ¿mina iich miich ajcxy ti n'ixy ayuu, e ti nyajcay? O ¿mina iich miich ajcxy ti n'ixy co mdidziiyi, e ti nyajni'ügy? ³⁸ ¿Mina iich miich ajcxy ti n'ixy co miich mnihuidity, e ti nmöy jättac? O ¿mina mhuit ti myajmayjaty, e ti nmöy je mhuit? ³⁹ ¿Mina iich miich ajcxy ti n'ixy, co miich mbigyii, e oy ti ngüend'aty? etz ¿mina iich miich ajcxy ti n'ixy co pujxtigoty myajpaady, e oy ti ngogapxiy?" ⁴⁰ Iich, je mij'ane'mbi, n'adzohuimbidiipyich: "Janch tiy'ajt jadu'n nej nnimaaygixy co yi jää ajcxy huidibi oy ti ytungixy miid pinjaty huidibi xymijniçxpejtpich, nañ jadu'n oy ti ytungixy miid iich. Ca' ñeity co jää ajcxy yminañ co ca' ypinity je jää huidibi xymijniçxpejtpich."

⁴¹ Chi iich, je mij'ane'mbi, nimähuibich je jää ajcxy huidibi yajpatp: "Huinhuaäctuutcich miich ajcxy jibicjäydiyc. Nicxy miich ajcxy mijjiinjoty, huidibi ijtp ni'ixi miid je mujcu' ycixpi etz miid je' y'angeles ajcxy ycixpi. ⁴² Ma anajty iich nyubögyii, ca' miich ajcxy xyajcaaayich; ma anajty iich ndidziiyi, ca' miich ajcxy xyajni'ucyich; ⁴³ ma anajty nnihuidityich, ca' miich ajcxy xya-jjättägyich; ma anajty iich nhuit xytigoy'ítigich, ca' miich ajcxy huit xymooyich; etz ma anajty iich nbigyii e nyajpaadyich pujxtigoty, ca' miich ajcxy xycogapxiyich." ⁴⁴ E chi je' ajcxy ymina'na'ñ: "Huindzin, ¿mina iich ajcxy miich ti n'ijxcixy co anajty miich yubögyii tädziiyi, o co anajty mnihuidity? ¿Mina ti n'ijxcixy co ca' mhuit miidity, o co mbigyii, o co anajty pujxtigoty myaj-

paady, e ca' iich ajcxy miich nbubejty?"

⁴⁵ Chi iich, je mij'ane'mbi, n'adzohua'ñich: "Janch tiy'ajt jadu'n nej nnimaaygixy. Huen tim piñity huidibi ca' miidity pa'ayo'n miid je' ajcxy huidibi xymijnicxypejtpich, oy jäy yjamina'ñ co ca' ypinity, iich miich ajcxy anajty jadu'n ti xytuñich." ⁴⁶ E jada ajcxy nicxip huinixii ayoodactuuby, e yi tudägypi ajcxy nicxip ma yi jugy'ajtìn huinixiibi.

26

Je huinma'ñ nej anajty Jesús madzaangixy

¹ Co Jesús nigapxtay tüg'óciy jadayaabi ayuc, chi niimay yi' ydiscípulos ajcxy:

² —Miich ajcxy mnejhuiyb co huixtic je amayxii, je pascua xii. Pascua xiijoty iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nyajciyega'ñich ma nmidzipich etz xyajcruutzpeda'ñich, xyaj'öga'ñich ajcxy.

³ Je huin'it xii je teedy huidibi tungmiid ajcxy, je esribas, etz je mijjäydijc ajcxy ñayyöymujctayi ma je' ytiba' je teedy huidi jacmijtungmiid huidi anajty yxii Caifás. ⁴ E jim ma Caifás ytiba' jim ajcxy huinma'ñy'ixtay nej jëbi yajmachycägixy Jesús miid anii etz yaj'ögaangixy. ⁵ Chi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—Ca' y'oity co xiijoty nmajtzim Jesús. Ca' jecuity co je mayjäy xymijotma'ttayim etz ytigihuip ajcxy huambi jihuiybì.

Tüg töxyjäy pidacy aceite ma Jesús ycohuajc

⁶ Jesús anajty yajpaady Betania ma Simón ytijc, je Simón huidibi anajty ymiid je jibic nïbüdz pa'm.

⁷ E ma anajty Jesús ycay, huin'it ymiiñ tüg töxyjäy miid tüg quiig ujtz miid perfume huidibi ooy oy

yxuuggy, jada perfume ooy anajty choohuirty. Chi je töxyjäy yaj'ahuäch je quiig, e yajcöyogiy Jesús je perfume huïdibi ooy oy yxuuggy. ⁸ Co Jesús ydiscípulos ajcxy jadu'n ijxy, chi ajcxy mijotma'ty je töxyjäy. Chi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—¿Ti co jada perfume huïdibi ooy oy xuugy ayoy? ⁹ Tzou ixipy oy jada yajtoocy, jaydëbi ixipy miid yajpubet je ayoobtijc.

¹⁰ E co Jesús nejhuiy nej ajcxy yminañ, chi nímay:

—¿Na'amy co m'amayiy jadayaabi töxyjäy? Yi' huïdibi ti tuñ, je' yi' tüg oybi. ¹¹ Je ayoobtijc ca' ytigoy'ida'ñ ma miich ajcxy nimina. Huen huïdibi xii huen huïdibi tiempo jëbi miich ajcxy mbubedipy ayoobtijc. Iich ca' n'ida'ñich jecy ya miid miich ajcxy. ¹² Jada töxyjäy ti pidägy ma iich nniniçx perfume huïdibi ooy oy xuugy, jayip ca'ní nnaaxtigiyich. Judu'n je' jiip'ijxpy mina nnaaxtigihua'ñich. ¹³ E huentimma'amyity je Dios y'ayuc anajty yajcapxhuäcxy huindu'my naaxhuiñ jím yajnigapxa'ñ jadu'n nej je töxyjäy ti tuñ cham miid iich, e jadu'n je mayjäy jäymedziipy jada töxyjäy.

Judas cÿeцы yi Jesús ma ymidzip agojíix

¹⁴ Chi nidüg je' ydiscípulos huïdibi yxií Judas Iscariote oy nímay je teedy mijitungmiidpi, ¹⁵ nímay ajcxy:

—¿Ti ajcxy xymöhuibich co ngÿyegipyich Jesús?

Chi ajcxy moy iipxmajc plata meeñ. ¹⁶ Co ajcxy meeñ ymooy, chi mic'amy Judas yhuinma'ñ'ixtay nej jëbi cÿeцы Jesús ma ymidzip.

Jesús y'adzuu'ajty pascua xiijoty

17 Je ymídügpi xii, je amayxii, je pascua xii ma anajty yajcay je tzajcaagy huidi ca' levadura miidity, huin'it je' ydiscípulos ajcxy nimiiñ Jesús. Chi ajcxy yajtiy:

—¿Ma mdzocy co iich ajcxy ni'ixihiip huidi mgayamy je pascua xii cixpi?

18 Chi Jesús y'adzooy:

—Niçx miich ajcxy jím Jerusalén ma tüt jää ytijc, e mnimähuiip: “Iich nHuindzin jadu'n minamb co yhuingoñ je' yxi yhora, e paady ma miich mdijc yi' tuna'ñ je pascua xii adzu'ajtin miid ydiscípulos ajcxy.”

19 Huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy cuyduñ jadu'n nej Jesús anajty ti ñimäyii. Chi ni'ixihiy ajcxy je pascua adzoo'ibí.

20 E co chu'iiy, chi Jesús y'ixtacy ma je mesa miid je nimajmetzpí ydiscípulos. **21** E ma anajty ycaaaygixy, huin'it ñimay je nimajmetzpí:

—Nidügti miich ajcxy huidibi xyciyegaambich ma nmidzipich.

22 Huin'it ajcxy yjajtay taj may. Chi ajcxy yajtihiy:

—Huindzin, ¿nej iich jada'ji?

23 Chi Jesús y'adzooy:

—Yi huidi miid ndocxmucyich, yi' je' jadu'n xyciyegaambich ma nmidzipich. **24** Janch tiy'ajt co iich n'öga'ñich, jadu'n nej je profeta jaay jecy'ajty. ¡Ay ayoob je yëydiyc huidi xyciyegaambich! Jac'oy co ca' ycama'xung'aty je huidibi xyciyegaambich.

25 Chi Judas ymínañ:

—Huindzin, ¿nej iich jada'ji?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich jadu'n m̄inamb.

²⁶ E ma anajty ajcxy ycay, huin'it Jesús tzajcaagy conígy. Chi yajnajxy Dioscojuyip. E chi jada' tujchuäcxy je tzajcaagy. Chi moy je nimajmetzpi ajcxy je tzajcaagy, e yminañ:

—Cay miich ajcxy jadayaabi tzajcaagy, yi' je' iičh je nniničxich.

²⁷ Huin'it Jesús ciyígy je y'ügy. Chi yajnajxy Dioscojuyip. E huin'it moy je ügy je nimajmetzpi ajcxy, e yminañ:

—Üc miich ajcxy jadayaabi ügy, ²⁸ yi' je' iičh je nni'pyičh. Yi' ñigapxy co Dios ti yaj'aducy je jemybi ayuc. E iičh nni'py ytema'ñ yoga'ñ miid je mayjäy ycixpi, jaydëbi ajcxy paadip je huinmeecxin miid je ypoccy ycixpi. ²⁹ Janch tiy'ajt jadu'n nej nnimaaygixy, co ca' n'oc'ügaanich jadüg'oc je pascua xii ügy, ixti cooni je xii tiempo paadip co iičh ajt n'uucim huinjemybi je pascua xii ügy ma iičh nDeedy y'anemín.

Jesús nigapxy co Pedro ycoyütza'ñyii

³⁰ E co ti y'iidäy, chi ajcxy chooñ ñicxy ma Olivos cögop. ³¹ Chi Jesús je' ydiscípulos ajcxy nimay:

—Nidüg'óciy miich ajcxy xy'ixmajztähua'ñičh cham coodz. Je' co jaaybejty jadu'n miiñ ma je Dios ñecy: “Ögiþ je cuend'ajtpi, huin'it je cöbixy yöihuäcxtähua'ñ.” ³² E co anajty iičh njugypicyich jadüg'oc ma anajty ti n'ögyičh, chi jayijpni nnicixa'ñičh ma Galilea, e jím naybaatim nidüg'óciy.

³³ Chi Pedro yminañ:

—Oy yi jacjadyibí migügtijcich xyjadim'ixmajtztäy, per ni camina xii iich miich n'ixmadzipy.

34 Chi Jesús Pedro nimay:

—Janch tiy'ajt jadu'n nimäyich, cham coodz ca'ni anajty je tzey yaxigý, miich tugiig'oc mina'nip co ca' xy'ixy'adyijich.

35 Chi Pedro yminañ:

—Oy iich ndim'ögip miid miich, ni camina ngaminá'niibich co ca' miich n'ix'adyii.

E nidüg'óciy je' ydiscípulos ac tim jadu'n yminañ.

Jesús mibijctzoy Dios jím Getsemaní

36 Chi Jesús ñicxy miid je' ydiscípulos ajcxy, oy yja'tcixy jím Getsemaní. Chi jím Jesús nimay je ydiscípulos ajcxy:

—Ya miich ajcxy oc'iña', miin iich n'ocnicxyich jím'amy Dios mibijctzoobi.

37 E chi Jesús ñicxy miid Pedro etz nañ jadu'n miid je Zebedeo ymang nimetzpi. E jím Jesús ñayjhuiiyi janch tajy may mij cajee. **38** E chi jim yajnimay je nidugigpi discípulos:

—Nayjhuiiyibich taj may ma njot nhuinma'ñ, ixti mabaad anajty n'ögich miid tájin máyin. Hui'm miich ajcxy ya miid iich etz ca' mmaagixy.

39 Huin'it Jesús ñajtzyöyiijy mijci'm jahui'. Chi jím ñaygojxtinaydací naaxcíxy, e ytigiiy Dios mibijctzoobi, yminañ:

—Dios Teedy, iich nDios, pen jëbi jadu'n, mduñ may'ajt píjcigich jadayaabi tzaachypí ayo'n, per ca' yjadu'nity nej iich ndzojcín mduniipy, jadu'n mduniipy janchtiy nej miich mdzojcín.

40 Huin'it Jesús yhuimbijty jím ma anajty ti yahui'my je nidugiigpi. E oy paady ac tím maab anajty ajcxy. Chi nimay je Pedro:

—¿Nej ca' madäga'ñ miich ajcxy co m'idipy juugy tüg hora miid iich ycixpi? **41** Hui'mi' ya, juugy m'idipy etz mibijctzoo Dios, jaydëb ca' je ca'oybi xymimadägip. Janch tiy'ajt co jotjoty ooy mnijot'ajtcixy com tunaangixy yi oybi. Per yi mniniicx ca' ymadäga'ñ nicxy tuñ oybi.

42 Chi mimetz'oc Jesús ñicxy oy Dios mibijctzoy, yminañ:

—Dios Teedy, pen copicy co iich nbaadibich je ayo'n, huen jadu'n yjadiiyb miid iich nej miich mdzojcin.

43 Chi jadüg'oc Jesús huimbijty ma je nidugiigpi discípulos, e oy pátnibi maab ajcxy, je' co ca' anajty ajcxy mimadägy mähui. **44** Chi yajhu'i my ajcxy, e midugiig'oc ñicxy Dios mibijctzoobi. E nañ tím jadu'n oy minaanip jadu'n nej anajty ti y'ocminamb. **45** Chi jadüg'oc huimbijtni jím ma je nidugiigpi, chi nimay ajcxy:

—¿Máagixni? Póxcix jadachambi. Ti je tiempo yhuaad'ajtni mina iich, je jay huidibi tzoon tzajpjoty, nyajciyega'ñich ma yi jibicjäydijc ajcxy. **46** Pidiccix, tzoc jámim, chi ymiñ je huidibi xyciyeagaambich ma nmidzipich.

Tzumy mach ajcxy Jesús yajnicxy

47 Jesús capxni anajty jím co yjäty je Judas. Judas hue' je' nidügti je majmetzpi discípulos huidibi Jesús yhuin'ijx. E je Judas miid ja'ty mayjäy, je huidibi anajty ti quexy je judío teedy mijitungmiidpi etz je mijjäydijc. E je mayjäy hue'

anajty ajcxy miiid ypujx etz quipy. **48** Judas, je huidibi anajty ciyejcp Jesús, ti anajty jayip yecytüg ijxpejt huidibi miiid jebi ajcxy ijxcapy Jesús. Jadu'n jayip Judas ycapxtuñ miiid je' ajcxy, e yminañ:

—Je jay huidibi anajty ndzücxypich, yi' je' Jesús. Májtzcix.

49 Huin'it Judas nimijhuägy Jesús co capxpocxa'ñ, chi yminañ:

—¡Huindzin!

Chi tzücx.

50 Chi Jesús nimayi:

—Migüg, na'amy co xyñimijhuägyich?

E co jadu'n nimay, chi mic'amy yi' ajcxy majch Jesús. Chi ajcxy yajnicxy tzumy mach.

51 E huin'it nidüg je Jesús ymigüg, juudy je ypujx. Chi tatzpujxtucy je teedy mijtungmiidpi ytumbi.

52 Chi Jesús nimay je' ydiscípulo:

—Pídág yi' mbujx ma ytijc. Com pinjaty tzip-tumb miiid pujx, nañ jadu'n y'ögipy miiid pujx.

53 ¿Nej ca' mnejhuíy co iich jebi nbijctzooyich cham adzu'x may ángeles, je huidibi xyñihuá'nbich ma nmidzipich? **54** ¿Per nej yciixipy yca'pxipy nej miin jaabyety, jadu'n nej cham ytuñyii yjadyii miiid iich yciixpi?

55 Chi Jesús nimay je mayjäy:

—Miich ajcxy ti xyñidzoniyich miiid je pujx miiid je quiipy. ¿Nej mdiy iich meetzpi o jay yaj'öcpich? iich jabom jabom anajty iñäyich nyaj'ixpicyich miich ajcxy jiiby ma Dios ytijc. E ca' miich ajcxy xymajchich. **56** Huinjihui' miich ajcxy co tüg'óciy yam ytuñyii yjadyii ca'px tim jadu'n nej je profeta ajcxy cojaay jecy'ajty.

Huin'it nidüg'óciy je' ydiscípulos ajcxy yqueectay. Chi Jesús yhu'i'my naydügpajc.

Jesús ma naymujcpidijc yhuinduu

⁵⁷ Je' ajcxy huídibi anajty ti mach Jesús, yajnícx ajcxy jím ma Caifás ytíjc. E jím ma Caifás ytíjc ma anajty ti ñayyöymujctáayigixy je esribas etz je mijjäydíjc ajcxy. ⁵⁸ E je Pedro anajty axam nícx yiguégy jihuïy, ixti cooni yajja'ty ma Caifás ytiba'. Chi jím ytigiy. Chi ixtacy miid je cuend'ajtpi ajcxy, je' co oc'ixa'ñ ocnejhuïhua'ñ nej Jesús yjada'ñ.

⁵⁹ Je teedy ajcxy mijtungmiidpi etz tüg'óciy je judíojäy mijtungmiidpi ajcxy huinma'ñ ixtaaygixy nej jébi Jesús yajpocycägixy miid ajcxy xihuin, e jadu'n jébi mooygixy yi o'cin. ⁶⁰ Mayjäy nihuambejty Jesús miid anii, per ni pin anajty ca' miidity tiy'ajt co Jesús anajty ti ytundigooy miid judíojäy ajcxy ycötujcin. Jac com jecy miin metz testigos miid aanii. ⁶¹ Je' ajcxy yminañ:

—Jadayaabi yëydijc mìnañ co jébi nya-huindigooyich Dios ymijtzajptijc, e codugig xii ti anajty nyaj'oyïyich jadüg'oc.

⁶² Huin'it je teedy mijtungmiidpi ytinayig, e nimay Jesús:

—¿Nej co ca' m'adzooy? ¿Nej janch tiy'ajt nej jadayaabi metzpi testigo ymina'ñ?

⁶³ Per Jesús ca' y'adzooy. E huin'it je teedy mijtungmiidpi ñimaayi:

—Nimaayg iich ajcxy Dios ycixpi, pen janch miich je' je Cristo je Dios y'ung.

⁶⁴ Chi Jesús yminañ:

—Miich jadu'n minamb. Nañ jadu'n iich miich ajcxy nimäy, co iich je jää huidibi tzoon tza-jpjoty, miich ajcxy xy'ixipyich tzajpjoty ma Dios ymijc a'oy'amy. Nañ jadu'n miich ajcxy xy'ixipyich jocjoty co anajty nhuimbityich jadüg'oc ya naax-huiñ.

⁶⁵ Chi je teedy jacmijtungmiidpi oy yhuit huindzecxy huinma'ch, chi yminañ:

—Jadayaabi yëydijc ti capxtigooy Dios. ¿Ti testigo njac-huaanim? Miich ajcxy ci'm ti mmidoogixy co yi' ti ycapxytigooy ma Dios, e minañ: ⁶⁶ ¿Nej miich ajcxy minaangixy?

Chi ajcxy yminañ:

—Ti ycapxytigooy, copicy co y'ögipy.

⁶⁷ Chi ajcxy huindzujuj jijptzujuj etz cojxy ajcxy. Chi jacjadyii huingojxy jijpcojxy. ⁶⁸ E chi ajcxy nimay:

—Pen janch co miich je' je Cristo octiygapx pin ti xycoxy.

Pedro yminañ co ca'p Jesús ix'y'adyii

⁶⁹ Je huin'it moñi Pedro anajty iñay tibägujc. Chi ñimiini tüg töxy'anäg tumbi, chi ñimaayi:

—Miich nañ jadu'n ti mhuidity miid Jesús je Galilea jää.

⁷⁰ Chi Pedro yminañ mayjäyjoty:

—Ca' nhuinjihuüyich ti mgapxpy.

⁷¹ Pedro hue' anajty pidzimnip co ñimiini huingbi töxy'anäg. Chi je töxy'anäg nimay je' ymigügtijc:

—Jadayaabi yëydijc ti yhuidity nañ jadu'n miid Jesús je Nazaretpi.

⁷² Chi Pedro jadüg'oc coyüch je Jesús cixyjot huinijot yminañ:

—Ca' n'ixy'adyijich yijiibí yëydijc.

⁷³ Jac co hueeni, je jäy huidibi anajty ajcxy jimpíp ñimay ajcxy je Pedro:

—Janch co miich nañ jadu'n anajty miid mhuiddity yi Jesús, com yi m'ayuc yi' xyajniquëxícp.

⁷⁴ Chi Pedro tigiiy capxpi janch oy ñinej minañ huinijot:

—Ca' n'ix'adyijich yi yëydijc.

E tím huin'ítiy je tzey yaxíggy. ⁷⁵ Chi Pedro jäymejtzcoody jadu'n nej anajty Jesús tí ñimäyii: "Ma ca'ní anajty tzey yaxíggy cham coodz, miich tugiig'oc xycoyützibich." Chi Pedro pídzímy tiba', e jiiby oy yäxy mibaad yjotcidägy.

27

Chi Jesús yajciyejcy ma Pilato

¹ E co oy yxiimíy yticxiy, chi je teedy mijtungmíidpi etz je mijjäydijc ajcxy quipxycapxy co yaj'ögaangíxy Jesús. ² Chi ajcxy yajnicxy cioxch oy ajcxy ciyecy ma Poncio Pilato je gobernador.

Judas ñayyÖctiyyi

³ Co je Judas je huidibi anajty tí ciyecy Jesús, co ijxy co yaj'ögaanip Jesús, chi oy yjotmaybaatni. Chi conhuimbijty je iipxmajcpí plata meeñ ma je teedy mijtungmíidpi etz mijjäydijc ajcxy. ⁴ Chi Judas nímay je teedy mijtungmíidpi etz je mijjäydijc ajcxy:

—Iich tí ndundigooyich co tí ngíyecyich yi tudägyjäy ma miich ajcxy.

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Ti iich ajcxy n'occuent. Miich yi' mnügixp tiibi mduñ.

⁵ Huin'it Judas cohuijiy je meeñ jiiby tzajtigoty. Chi ñicxy. Chi ñayyöctihiyi.

⁶ Huin'it je teedy mijtungmiiidpi yajpidigý je meeñ. Chi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—Jadayaabi meeñ ca' yjëbity co nbidaacim ma ofrenda ñigidägy. Je' co yi' yjëjity je huidi ni'py ti tzoo'adyii.

⁷ Huin'it je teedy ajcxy tuñ je quipxycapxy co juyaangixy miid je meeñ tûg naax huïdibi jäy ytijp, tütznaax it, ma ajcxy yajnaxtigihuipy pinqaty ca' ycogajpity jím Jerusalén. ⁸ Ixti chambaad jadu'n xii'adyii jejimbi it: Ni'py naax. ⁹ E jadu'n yciyx yca'px nej je profeta Jeremías yminañ: “E jadu'n ajcxy je' yajpidigý meeñ iipx majcipi plata meeñ (je' choou nej anajty ajcxy Israeljäy ti yajnigödugiy), ¹⁰ e miid je meeñ ajcxy juy je tütznaax it, jadu'n nej anajty ti xy'anem'yich Dios.”

Pilato y'amidooy Jesús

¹¹ Jesús yajpaady jím anajty ytinäy ma je gobernador Poncio Pilato yhuinduu, chi y'amidoohui:

—¿Nej miich je' judíos jäy xyrey'ajtp?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich jadu'n minamb.

¹² Je judío teedy ajcxy huïdibi mijtungmiiidpi etz je mijjäydijc tzachxiigixy Jesús ma je gobernador. Ni jadu'nyi Jesús ca' y'adzooy. ¹³ Chi je Pilato ñimay Jesús:

—¿Nej ca' mmidooy nej yi' ajcxy yxiyi?

14 Per Jesús ni jadu'ñyí ca' y'adzooy. E paady je gobernador oy mij huinmay, ni ca' ocnejhuiÿyñí ti ycapxiþpy.

Jesús ycödujcy y'o'cin

15 Je gobernador jadu'n anajty ycostumbre miidity co jímijt jímijt najtzmazdžiy tüg machyjäy pascua xiijoty, je huídibí je mayjäy ti ytymchojcpy.

16 E jím anajty tüg je machjäy huídibí anajty ajcxy ixý'ajttaayb, e yxiijity Barrabás. **17** E co anajty jím ti ytügmujctaaygíxy, chi Pilato ajcxy y'amidooy:

—¿Pin miich ajcxy mdzojcpy co iich nnajtzmadzihuibichi? ¿Najtzmazdžiyich Barrabás o Jesús huídibí jääy ajcxy ytijpy je Cristo? **18** Pilato ñejhuiÿb anajty co mañ'ájtíngíx anajty ti cíyejccíxy Jesús.

19 Jimni anajty iñay Pilato me je ycötujctac co je ytöxyjc tiy'ajt quejxy ma yi', yminañ: "Ca' huaad myajtzaachytuñ yi tudägyjäy. Je' co iich amygoodz ti ngumäyich janch jibic miid yi ycixpi."

20 Per je teedy ajcxy etz je mijjäydijc ti anajty capxyjotcidaaccíxy je mayjäy co huen yajnajtzmazdžiy Barrabás etz huen yaj'öccíxy Jesús.

21 Paady co jadüg'oc je gobernador y'amidooy je mayjäy:

—¿Huidibí machyjäy mdzojcpy co nnajtzmadzihuibich?

Chi je mayjäy y'adzooy:

—Najtzmazdzi' Barrabás.

22 Chi Pilato y'amidooy je mayjäy:

—¿E nej ndunípyich yi Jesús, huídibí jääy ytijpy Cristo?

Huin'it ajcxy nidüg'óciy y'adzoday:

—¡Yajcruutzpet yi Jesús!

23 Chi Pilato ymīnañ:

—Pues, ¿nej tī ytundigooy?

Per je mayjäy nīgoob y'adzoday:

—¡Yajcruutzpet! ¡Yajcruutzpet!

24 Pilato yjapubedaan Jesūs, per co ijxy nejhuiy co je mayjäy ca' ni nej niducy. Hue' ajcxy oy ytigiiy huambi jihuiiybi, chach ñayñajtzijiiygixy miid jot'an. Huin'it Pilato capxyñiguejxy je huädz nii. Chi ytigiiy cibujp ma je mayjäy yhuinduu, e ymīnañ:

—Ca' iich ngo'adzohuiipyich jadayaabi tudägyyëydijc y'o'cin. Miich ajcxy yi' mgo'adzooihuipy.

25 Chi je mayjäy y'adzoday:

—Iich ajcxy ngo'adzohuiipyich yi' y'o'cin miid n'ung anäg etz n'ap n'oc.

26 Chi Pilato najtzmadziy je Barrabás. Per Pilato ane'my co huen Jesūs yajhuojp. E co yajhuojptay, chi cīyejcy, co huen yajcruutzpediyi. **27** Chi Pilato ysoldados ajcxy yajnīcxy Jesūs ma agujctijc. E jiiby tūg'óciy soldadtijc ñayyöymujci ma Jesūs.

28 Chi je soldado ajcxy je' yhuit yajnijenducy. Chi ajcxy yajnijeniy je tzapx huit huidibí je rey ajcxy yajtuumyb. **29** Chi ajcxy tacy tūg corona miid apy. Chi ajcxy yajcōjeniy ma Jesūs. E huin'it ajcxy a'oy'amy yajcīgabiiy tūg je paxy. Chi ajcxy huingojxtinay'ahuiiy. Chi ajcxy nīxiicy yajxiicy, e ymīnaangixy:

—¡Ooy ymījity yjanchity, je judíos ajcxy yrey!

30 Chi ajcxy huindzujuj jīptzujuj. Chi ajcxy yajcīgajptucy je paxy, e yajcōhuojpijy ajcxy. **31** E co ajcxy nīxiictay yajxiictay, chi yajnijenducy je

rey yhuit etz yajnijeniy je yci'm huit. Chi ajcxy yajnicxy ma yajcruutzpedaangixy.

Co Jesús yajcruutzpejti

³² E jím ma anajty hueeni ti ytüyöy, jím ti paty tüt Cirene yéydijc anajty yxiijity Simón. Chi ajcxy adzíp nimay Simón co huen jaccapi Jesús ycruudz.

³³ E co ajcxy yja'ty ma tüt je it yxiijip Gólgota, jadu'n yhuimbídzim Öcpí Cohuajc Cögop. ³⁴ E jím ajcxy Jesús jayaj'üga'ñ vino temhuidity miid tzooy, jígix ca' jihuühuip je tzaachypi. Per co uucmajch, chi jihu'nybijc co ca' y'oy'uucnity.

³⁵ E co anajty ajcxy yajcruutzpety Jesús, chi je soldadtijc suerte ijxy, piñ jébi ocjë'adyii Jesús yhuit, chi yci'jxy yca'pxy jadu'n nej je profeta co-jaay jecy'ajty: "Yajhuäcxipy ajcxy iich nhuit e miid iich nhuit yci'xpi ixipy ajcxy suerte." ³⁶ E jím anajty ajcxy iñaaygixy cuend'ajtcixy. ³⁷ Je xihuin ayuc huídibí ajcxy yjaay ma Jesús ycöduu jadu'n yminañ: "Jadayaabi je' Jesús, je judíos ajcxy je yrey."

³⁸ Quipxy miid Jesús ajcxy yajcruutzpejty metz meetzpi. Tüt a'oy'amy, e jadüg anajty'amy. ³⁹ Je mayjäy huídibí ajcxy naxiiby anajty ma Jesús, ooy anajty oy ycojigíñ, niixígy yajxiígy ajcxy Jesús, ⁴⁰ ymina'ñ ajcxy:

—Bah, miich huídibí Dios ytijc jidaanip, e codugíig xii huingbí myajpídiga'ñ. Miich ci'm cham naygoihuänii, e minac cruudzcíxy, pen janch miich Dios xy'ung'adyii.

⁴¹ Nañ jadu'n je teedy ajcxy huídibí mijtungmiidpi, etz je esribas, etz je fariseos

ajcxy etz je mijjäydijc nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús, ñayñimáyigixy miñ xyipy:

42 —Huingbi ti cohua'ñ, e ca' jaty nej ci'm ñaygohua'niiyb. Pen janch co yi' jëjity je Cristo je Israel jää rey, huen minacy jadachambi ma cruudz, huin'it nmibijcim. **43** Yi' ti pidägy ymibijcín ma Dios; huen jadachambi je Dios yajnïdzögyii, pen janch Dios chogyii; yi' ti ymina'ñ co Dios y'ung'adyii.

44 Nañ jadu'n je metzpi meetzpi ajcxy huidibi cruudzpejt quipxy miid Jesús nixiicy yajxiicy ajcxy ooy Jesús.

Jesús y'ögy cruudzcíxy

45 Co ycujcxiijiy, chi ycoodziyday tüg'óciy naax-huiñibi. E jadu'n je naaxhuiñibi y'ijty coodz, ixti minacy yxii. **46** Huin'ítiy Jesús ycapxyqueecy janch mic yminañ:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —yi jadu'mbi ayuc hue' yhuimbidzimy: Dios Teedy, Dios Teedy, ¿ti co ti xy'ixmachich?

47 Nijéjity jää huidibi anajty jim yajpatp huingon ma Jesús co jadu'n midoogixy Jesús y'ayuc, chi ajcxy yminañ:

—Jadayaabi yëydiyc cham yaaxtaayb je profeta Elías.

48 Huin'it nidüg jää ñicxy janch poyig y etz oy yajtzooñ je pixy. Chi je pixy yajxoogy miid je xun vino. Chi pidacy je pixy ma je paxyijp. Chi yujctiy ma Jesús y'ahuac co huen ügy. **49** Huin'it nijéjity ajcxy yminañ:

—Ixmatz, tzoc ajt oc'ijxim, pen nimiinip Elías, pen janch yajnïdzögyii.

50 Jadüg'oc Jesús yaaxqueegy janch mīc. Chi oy y'o'cni. **51** Co Jesús y'o'cy, tím huin'ítiy jím ma Dios ytijc je mapxy yhuit yc̄itzhua'cxy tinä'amy. E nañ jadu'n je naaxhuiñbi ooy chuyuy miid ujx mīcpi etz je mijjatychaa oy jiitzhua'cxy. **52** May öcpí jut y'ahuach etz yjugypijcy mayjäy tiibí anajty y'o'ccixy tiibí anajty mibijccixy Dios. **53** Co Jesús yjugypijcy, chi je may'öcpí tiibí anajty jugypijccixy etz tiibí anajty pidzimgixy ma öcpí jut, chi ajcxy ytigiiy ma je Dios ycajp, je Jerusalén. E mayjäy ajcxy ijxy. **54** Co je mīc ujx oy ñaxy etz jac tijaty anajty ti ytuñyi ti yjadyii, chi je capitán etz miid jadyii ymigügtijc huidibi anajty cuend'ajtp Jesús ooy ajcxy chigiy yjihuiy, e minaangixy:

—Janch tiy'ajt co yijiibí yéydijc Dios yi' anajty y'ung.

55 May anajty nañ jadu'n töxyjäydijc ymij'ijxcixy jiguem huidibi anajty ajcxy Jesús ti miiddzoon jím Galilea. Yi' anajty ajcxy Jesús ypubejtp. **56** E ma je' ajcxy jím anajty chooñity, María Magdalena, María huidibi Jacobo etz José ytaj'ajtpy, etz je huidibi Zebedeo y'ung ytaj'ajtpy.

Jesús yajnaaxtigiiyi

57 Co oy chuu'iyñi ycoodziyyñi, huin'it chooñ ma Arimatea tūg comeeñjäy huidibi yxii José. E je' ymijnicxpejty anajty Jesús. **58** Chi José ninicxy Pilato oy pijctzou Jesús ñinicx. Huin'it Pilato pidacy y'ane'min co huen möyii. **59** Chi José yc̄idigiiyi Jesús ñinicx. Chi huinmojch miid tūg poob sábana. **60** Chi yajnaaxtigiy ma je yci'm jut jemybi huidibi anajty ti yajtejztüty ti yajpädüty ma tūg tzahuingueetz. Chi adiguejctujcy je öcpí jut miid tūg tzaa. **61** Chi

José ñicxni. E jím yhui'my María Magdalena etz je jadügpí María, y'iñäy ajcxy ymihuingon öcpí jut.

Je cuend'ajtpí ajcxy ma Jesús ñaaxtigíy

⁶² E com jabom ma anajty Jesús ixíiybi tí y'ögy, ma anajty tí ni'ixiydäy miid je sábado xii ycixpi, chi je teedy ajcxy huídibi tungmiid etz je fariseos ajcxy ñayyöymujci ma je Pilato. ⁶³ Chi ajcxy yminañ:

—Huindzin, yi' iich ajcxy njäymejchpyich co je aniidacpi yminañ ma anajty yjuugiyty co codugiig xii jugypiga'ñ jadüg'oc co anajty tí y'ögy. ⁶⁴ E paady tunmay'ajt quexipy soldados ajcxy ma Jesús tí ñaaxtigíy huen cuend'ajtcixy ixti cooni tugiig xiibí paadipy. Ca' yjeciyty co ñiminib adzuum agoodz je' ajcxy huídibi mijnicxpejtíp etz tzimguëgípy ajcxy Jesús ñinícx. E chi ñicxy jää ymina'ñ: "Ti yjugypicy je öcpí." Chi anajty jac'anaxy je anii tí yajtni ca'ydi je jayipi.

⁶⁵ Chi Pilato ajcxy nimay:

—Miich ajcxy miid tûg pícy soldados huídib cuend'ajtp ma miich ajcxy. Nícxciix miich ajcxy yaj'adujccixy je öcpí jut, jadu'n nej m'a'ixiygíxy.

⁶⁶ Chi ajcxy choni ma je Pilato. Chi ajcxy quejxy je tûg pícy soldados ma je öcpí jut. Chi ajcxy pidacy ijxhui'min ma je tzaa huídibi ajcxy je jut yaj'adiguejctujcy.

28

Co Jesús yjugypijcy

¹ E com jabom co yximíy ytixiígy je domingo xii, huin'it ñicxy María Magdalena etz je jadügpí María ma Jesús ñaaxtigíy. ² Chi tûg mij ujx ñajxy.

Huin'it ycidacy Dios tüg y'ángel huidibí tzomb tza-jpjoty. Chi jidigejcy je tzaa ma je öcpí jut aguu. Chi y'ixtacy ma tzaa niçx. ³ Janch adiicxp je ángel anajty yhuinjíjp jadu'n nej huïdzuc, e je yhuit janch poob'ögy. ⁴ E co je soldados ajcxy ijxpaty je ángel, chi ajcxy ooy chuyugooty. Chi ajcxy yhui'my jahuengi ögy. ⁵ Huin'it je ángel y'adzooy je metz töxyjäy:

—Ca' miich ajcxy mdzigiyy. Eich nejhuiiybich co miich ajcxy m'ixtäy Jesús je huidibí ajcxy ya-jcruudzpejty. ⁶ Per ca' je' cham ya. Ti je' yjungipicy, jadu'n nej yminañ. Min miich ajcxy oc'ix ma ñaaxtigiiy. ⁷ Niçx miich ajcxy jottigooyb ma je' ydiscípulos ajcxy e nima': "Ti Jesús yjungipicy jadüg'oc, e yi' niçxiþ jím Galilea e jím ajcxy mmiidnaybadiiyb." Eich miich ajcxy yam nnimaaygixy.

⁸ Huin'it je töxyjäy ajcxy chooñ janch poyigý ma anajty ti ñaaxtigiy Jesús. Chi ajcxy niçxy miid tzigi'ñ, per agujc jotcujc. Poyigý ajcxy oy tiy'ajt yecy ma je discípulos ajcxy. ⁹ E jím anajty je metzpi töxyjäy ytüyöy, timetini Jesús ñayguëxici ma je' ajcxy yhuinduu. Chi Jesús ajcxy capxpocxy. Chi je' ajcxy mihingoñ Jesús etz mîneeni je' ytecy. Chi ajcxy huindzigiyygixy. ¹⁰ Jesús minañ:

—Ca' mdzigiyygixy. Niçx miich ajcxy nîma' je nmigügtijich co huen ajcxy niçxy jím Galilea, e jím naybadiiybich miid yi' ajcxy.

Huidibi ajcxy je soldadotijc ñigapx

¹¹ E tuyöybñi anajty je töxyjäy nimetzpi co nijéjity je soldados ajcxy chooñ ma Jesús ñaaxtigiiy niçxy jím Jerusalén, miidmiydäga'ñ je teedy huidibi

tungmii̱dpí nej anajty ti ytuñyii ti yjadyii ma Jesú̱s ñaaxtigiiy. ¹² E huin'it je teedy ajcxy ñayyöymujctayi̱ mii̱d je mijjäydijc, tunaangixy quipxy capxy. Huin'it je teedy ajcxy etz je mijjäydijc moy ajcxy je soldados may meeñ. ¹³ Chi ajcxy nimay:

—Miich ajcxy mina'nip co maab anajty miich ajcxy mijcoodz co ymiiñ Jesú̱s ydiscípulos ajcxy etz tzimgueecí Jesú̱s ñinücx. ¹⁴ Etz pen ymidooyb anajty yi̱ gobernador, iich ajcxy ngapxjotcidägich, jigix ca' nej xytúngixipy.

¹⁵ E huin'it ajcxy je soldados ycidiギyi̱ je meeñ. Chi ajcxy ñicxy cuyduñ jadu'n nej anajty ajcxy ti ñimäyii. E ixti chambaad jadu'n judíoää capx je ayuc.

Huidibi Jesú̱s yajnibijc ydiscípulos ajcxy

¹⁶ E jadu'n ajcxy ñicxy je nimajctügpi Jesú̱s ydiscípulos ajcxy jim Galilea. Chi ajcxy ñicxy ma je cögop jadu'n nej anajty Jesú̱s ti ñimáayigixy. ¹⁷ E co ajcxy ijxpaty Jesú̱s, chi ajcxy oy huindzigi̱y. Per jim nijëjity huidibi ca' mibijcy co anajty yjëjity. ¹⁸ Huin'it Jesú̱s ymijhua'cy ma yi̱ ajcxy, e nimay:

—Iich ti nyajmöyich je cötujcin jiiby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ. Iich ti nyajmöyich je mij cötujcin, jaydëbi n'ane'myich jiiby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ. ¹⁹ E paady ni̱cx miich ajcxy huindu'my naaxhuiñ capxhuäxcxi̱x je ayuc, jaydëbi jäy ajcxy xymibigipyich. Tüg'óciy jäy ajcxy huidibi xymibijcpich myajniibedipy ajcxy mii̱d Dios yxi̱, Dios y'ung yxi̱, etz mii̱d je Espíritu Santo yxi̱. ²⁰ Miich ajcxy myaj'ixpigipy je mayjäy co copicy cuydunipy ajcxy iich ngötujcin tüg'óciy jadu'n nej ti n'ane'myich miich ajcxy. E miich ajcxy

SAN MATEO 28:20

cxxx

SAN MATEO 28:20

mnejhuiiyb co nmiiid'ityich miich ajcxy huinixii
huinitiempo, ixti mabaad naaxhuiñybí anajty
ycixpi ytigooy. Jibaad ycixy. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f